

Otec vlasti *14. 5. 1316 - tady utíká sedm set let let - **14. 5. 2016**

původní kresba / Pavel Matuška * GAG / Najdete nás málem všude * Kdo je kdo / Juraj Cajchan (Švédskoslovensko) * Z domova / Plotěná, Neprakta, Slíva, Lichý, Vhrsti aj. * Časopisy / BUMerang 8 * Dvojrecenze / „Kapitán Animuk“ + „Kaján Lexikon“ * Mistři / MichelAngelo: 8x David + 3x Stvoření Adama * Citáty / Karel Poláček * Knihy / Dva tituly plné portrétů

e-GAG

* Ze světa / Polsko, Nizozemsko, Slovensko, Německo aj. * Polemika / Lomová-Juřena * Problém / O „přepisování“ vtipů * Z pošty / K minulému číslu * „700“ Karel IV. / Jak vypadal dle vědců - jak podle „oprásků“ * Ztráta / Karel Klos * Portréty / Galerie politiků * Glosa / „Konec srandy“ už byl * O humoru / Z novin * Kničky / Myši O. Suchého + Kočky S. Bonda *

Historie / Mistři sovětské karikatury * Blíženci / Teplá po čínsku * Kalendarium * Výsledky / Turecko, Lucembursko, Kanada, Itálie * Propozice / Kanada, Čína, Brazílie, Irán, Portugalsko, Izrael, Turecko, Německo * aj.

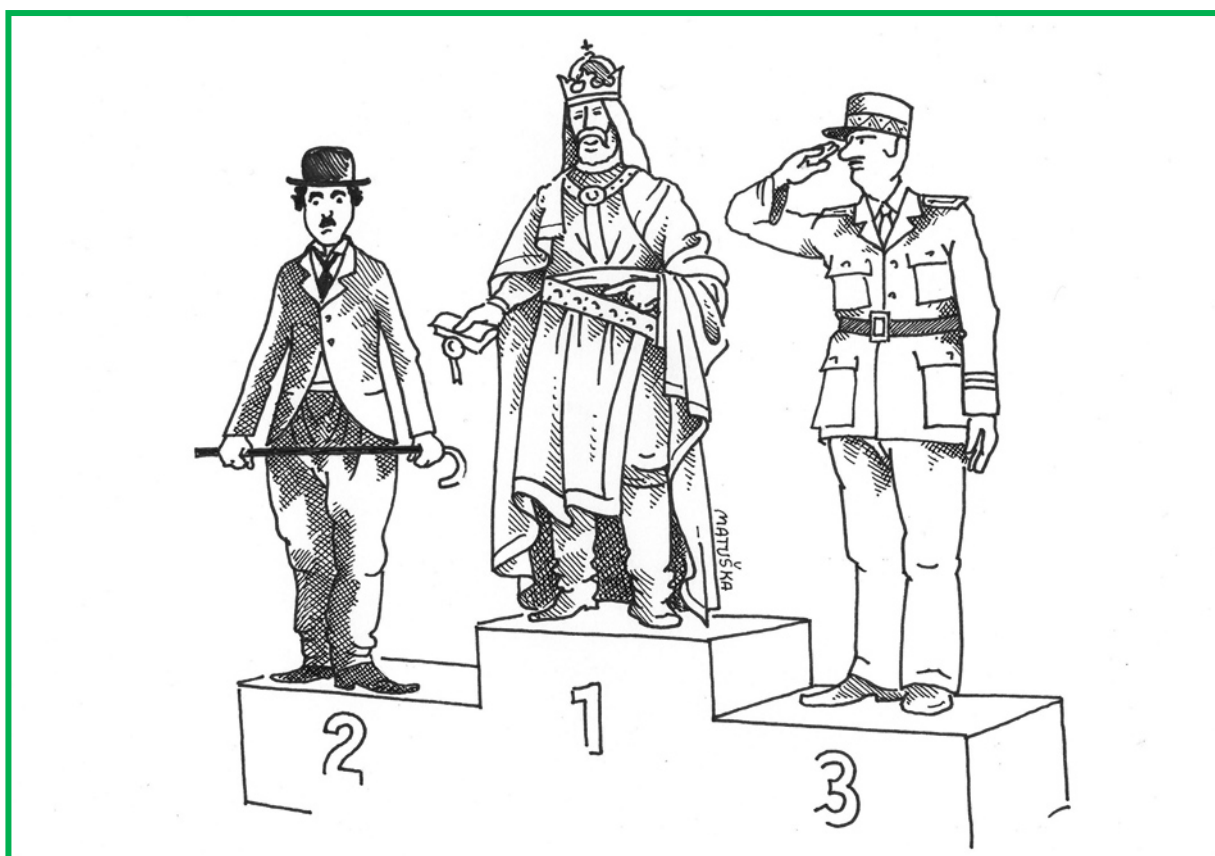
Měsíčník autorů a přátel české karikatury

e-číslo 2016 / 4

XIV. ročník

KRESBY: MATUŠKA, OHMANN, JAZ, STEINBERG, TEICHMANN, TAUSSIG, JUNIOR, MACHADO, PUGLISE, CARRILHO, SALGADO, CARGALO, ANGEER, BABU, CAJCHAN, VICO, VISOKAI, SAMOJLOV, ROZANCEV, TESLER, KRYLOV, PELC, BEDNÁR, RADA, ŠTÁSTKA, SEKORA, CHMYRJOV, ZHANG, KAJÁN, SUCHÝ O., CUMMINGS, AMORIM, BOND, SLÍVA, URBAN, KLOS, KEMEL, SIMON, TOMASCHOFF, PITTER, FARKAŠ, CAVALCANTE^{aj}

původní kresba / Karel IV. (a spol.)

Kresba: Pavel Matuška

„Tři Karlové“ - a zároveň tři Králové. Pokud jde o Krále, je místo na stupních vítězů v roce 700. výročí narození Otce vlasti, správné. Pokud jde o tři Karly, necháme pořadí na vás. Ale zvláštní cenu pro Krále humoru si e-GAG dovoluje předat stříbrnému Karlu Chaplinovi.

Zjizvený hrbáč s velkýmnosem...

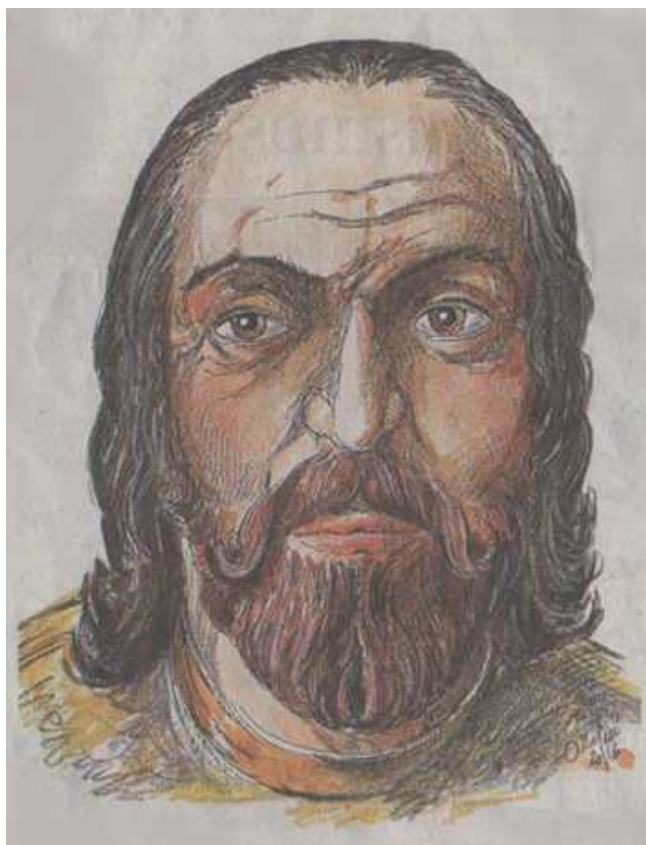
...takový byl Karel IV.!

Výstava na pražské Kampě poprvé ukázala, jak vypadal ve skutečnosti náš **Otec vlasti**. A přestože má tvář panovníka k fotografii daleko, jde o nejpresnější odhad podoby císaře římského, k němuž vůbec může dojít.

I když dosavadní sochy či portrétní malby se tomuto obrázku někdy podobají, zásadně opomíjejí mnohé - rušným středověkým životem nabyté - stopy ve tváři Karla IV.

Výstava (a také rekonstrukce tváře) ukazuje mj. četné jizvy na čele a počítá i se zjištěním z ohledání lebky, že vladař měl zlomenou čelist. Novodobá představa (**viz vedle!**) je dílem architekta **Ondřeje Šefců** a ukazuje mnohem ostřejší rysy, než na dosavadních portrétech.

Výstava „Karel IV. jaký byl?“ bohatá na obrazové exponáty i v nadživotní velikosti potrvá až do 25. května tr. a je na Kampě přístupna zdarma. Patronem je Universita Karlova.

Karel IV se slaví i v Brně - jako další Opráski

Komiks **Opráski sčeskí historie** je známý svým svérázným pravopisem a vtipnými hláskami. Výstava v jeho duchu připomíná 700 let od narození Karla IV. i rod Lucemburků.

„Přemýšleli jsme, jak bychom i my k tomuto výročí přispěli. Lucemburkové jsou s Brnem spojení, hrad Špilberk byl ve 14. století sídelním hradem moravských Lucemburků,“ uvedl ředitel Muzea města Brna Pavel Ciprian.

Vedle už známých oprásků, z internetu a knihy, jejich autor **Jaz** vytvořil i nové speciálně pro tuto výstavu.

Návštěvníci tedy uvidí více než třicet panelů komiksů s návazností na brněnskou historii rodu, z něhož pocházel například i poslední samostatný vládce Moravy markrabě **Jošt**.

„Kdyby Jošt tak brzo neumřel, kdoví, kam by to Brno dotáhlo,“ zmínil autor, který vystupuje zásadně pod přezdívkou a s tváří zamaskovanou „svým“ malovaným Zikmundem (**viz obr.!**)

Jak dopadne Karel IV. po noci na Karlštejně, co dostane **Zikmund Lucemburský**

a jakého chce **Jošt** doopravdy koně? Na tyto „palčivé“ otázky najdou lidé odpověď na výstavě **Lucemburské opráski**, kterou do konce června hostí brněnský hrad Špilberk.

Foto: Anna Vavříková, MAFRA

VÝSTAVA KRESLENÉHO HUMORU

Herinkovi • Hrdý • MIKL
GP 88

Nyní POKLOP - dříve MIKL

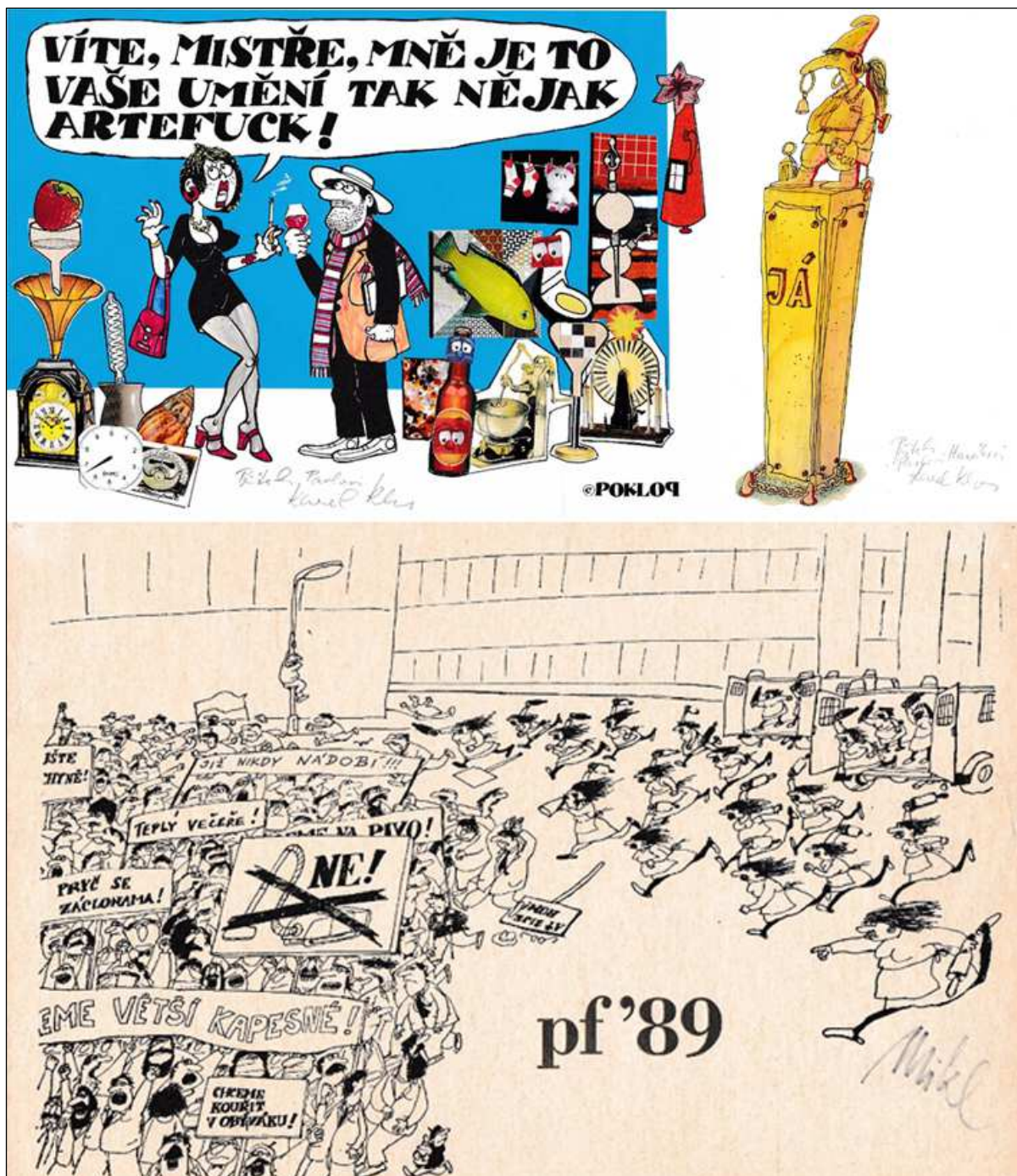
Karel Klos, další ze silné generace českých kreslířů vtipů, který nás opustil na konci první třetiny dubna, je jedním z těch autorů, u nichž výtvarný talent převyšoval nutkání vymýšlet pořád originální nápady. Tak jako Klosevi starší kolegové Pergl (a Bartoš), Winter (a Kopečný) i o něco mladší Novák (a Skoupý) také **Karel Klos** se stal populárním (nejprve s **Václavem Mikoláškem**) jako **MIKL** a nakonec skončil svou dráhu (s Lubošem Pospíšilem) jako **POKLOP**. Mezitím se však celkem zdatně pohyboval v branži i bez námětaře. Jak připomíná jeho přítel **Pavel Hanák**, byl totiž výborným "kariportrétistou" a neméně skvělým ilustrátorem humorných textů.

Mezi odborníky se soudí, že právě Klosevy ilustrace Haškova Švejka jsou jako jediné rovny těm od Lady. I když, anebo právě proto, že z archetypu jeho figur vycházejí).

Karolko, jak se mu říkalo, patřil do skupiny trempující (a pivo na potkání trestající) kolem **Honzy Vyčítala** a posléze mezi autory měsíčníku *Sorry*. V tom měl blízko k **Michalu Hrdému**, k jehož originalitě až genialitě se však v řešení nápadů ani on nepřiblížil. Všichni tito autoři se dodnes vyznačují využíváním slovních hříček, známých úsloví, které přivádějí do často absurdních souvislostí s děním na obrázku.

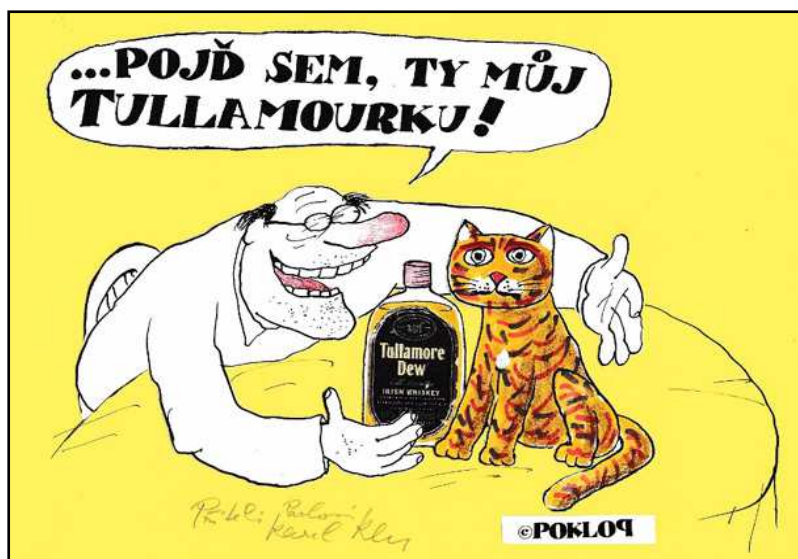
Osobně jsem z **Karlem Klosem** zažil jedinou intenzivnější spolupráci. Jednu víkendovou Velkou cenu ve skocích na lyžích na Valašsku jsme společně strávili na *Vičině*, když **Jiří Klučka**, ředitel Muzea ve **Frenštátu pod Radhoštěm** pořádal výstavy vtipů karikaturistů *Stadionu*. A **MIKL**ové byli v r. **1988** s **Hrdým** a **Herinky** mezi třemi tvůrci, které jsem každoročně vybíral. Výstavní katalog jsem našel (obálku, vtip a snímek vidíte vedle). Když jsem však hledal foto z

vernisáže, tak zrovna tento ročník mi chybí. A vůbec - až nyní, při smutném loučení, se ukázalo, jak karikaturisté, co se nezájmou sami vyřadili z České unie karikaturistů, nezanechali v kronice žánru větší stopu. Když autor nekrologu otevře katalogy společných výstav ČUKu, aby našel životní data autora v medailonku, nejen Klose tam nenajde...

Kresby: **Karel Klos** - vlevo nahoře POKLOP, vpravo portrét Milana Knížáka, dole novoročenka - ještě MIKL 1989

Ale pokud si myslíte, že dnes lze vše *vygooglovat*, zkuste si to sami. Nakonec se ukázalo, že jediný věrohodný podklad (krom smutečního oznámení) použitelný k rozloučení s Klosem, je text **Marka Douši** k výstavě na severu Čech - asi z roku **2013**. Zde je, jemně pokrácený: **Karel Klos**, řečený Karolko (*1945 Volyně u Strakonice) a **Luboš Pospíšil** (*1950 Jeseník) se potkali v populárním hudebním uskupení *C & K Vocal*. Jejich dráhy se sešly, přestože jejich cesty zdánlivě nemají mnoho společného – Karel vystudoval chemii a Luboš matematiku a zeměpis. Ale je tu ještě hudba! Karolko hrál na kytaru a Luboš na akordeon i klavír a zpíval, takže se v roce 1970 přidal k *C & K Vocalu*. Stále častěji se však prosazoval s vlastní tvorbou a s texty Ladislava Kantora a Pavla Šruta. S kapelou 5P objížděl republiku. Od r. 1983, kdy vyšlo album *Tenhle vítr jsem měl rád* až do r. 2011, kdy vydal *Chutnáš po cizím ovoci*, vyšla řada desek; ve spolupráci s Hudbou Praha, Biografem a LPG a 5P Luboše Pospíšila, kapelou složenou v roce 2007 z muzikantů o generaci až dvě mladší.

Karel Klose se zase stal uznávaným kreslířem, který v roce 1972 vytvořil s **Václavem Mikoláškem** populární dvojici **MIKL**, která se prezentovala především v Dikobrazu. Po Listopadu, kdy se leďacos rozpadlo a Mikl také, Karolko se prezentoval v Podvobrazu, Hecu a SORRY. Také třeba v roce 1996 ilustroval Haškova Švejka. V roce 2005 se cesty Karolka Klose a Luboše Pospíšila opět potkaly a kruh se, zdá se, uzavřel. Vytvořili kreslířskou dvojici **POKLOP**, ve které Luboš vykonává náročnou funkci

náměťáře. Vystavovali v Divadle na Prádle, Galerii Chodba v Ratajích či v Jindřichově Hradci. Spolupracují s měsíčníkem SORRY, Rádiem Beat a Literárními novinami. Zatímco Luboš se věnuje i nadále hudbě, Karolko, znechucený tím, že mu jeho geniální nápady chemika ukradla al-Kajda a jiní, odešel do důchodu a bude se věnovat výhradně kreslení vtípů. Alespoň to slíbil...

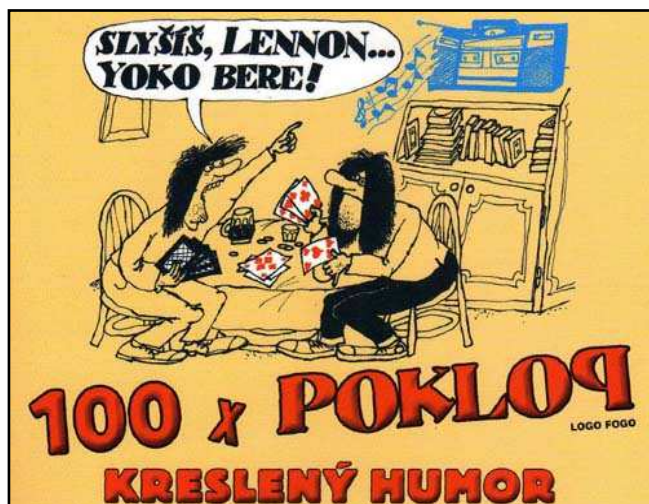

V těchto dnech se má v knihkupectvích objevit knížka „100 x Poklop“ známých autorů kreslených vtípů **Karla Klose** a **Luboše Pospíšila**. Vydalo ji nakladatelství **Logo Fogo**. **Viz vpravo** obálka!

Tolik citace z “Výběžku”. Zda ovšem tenkrát zmíněná kniha opravdu vyšla, jsme zatím nedokázali ověřit. V redakční knihovně se 1650 evidovanými svazky ji zapsanu nemáme.

Samozřejmě je možné nalistovat si spoustu vtípů MIKLa zachovaných nejen v Magazínech Dikobrazu, ale i v katalogích Salonů v MB a v některých publikacích, kde se představilo víc autorů. Konečně se vtipy od Klose dají najít v řadě čísel Sorry, kde často publikoval.

(r)

**Ještě 3x Michelangelo:
Stvoření Adama**

Nahoře:

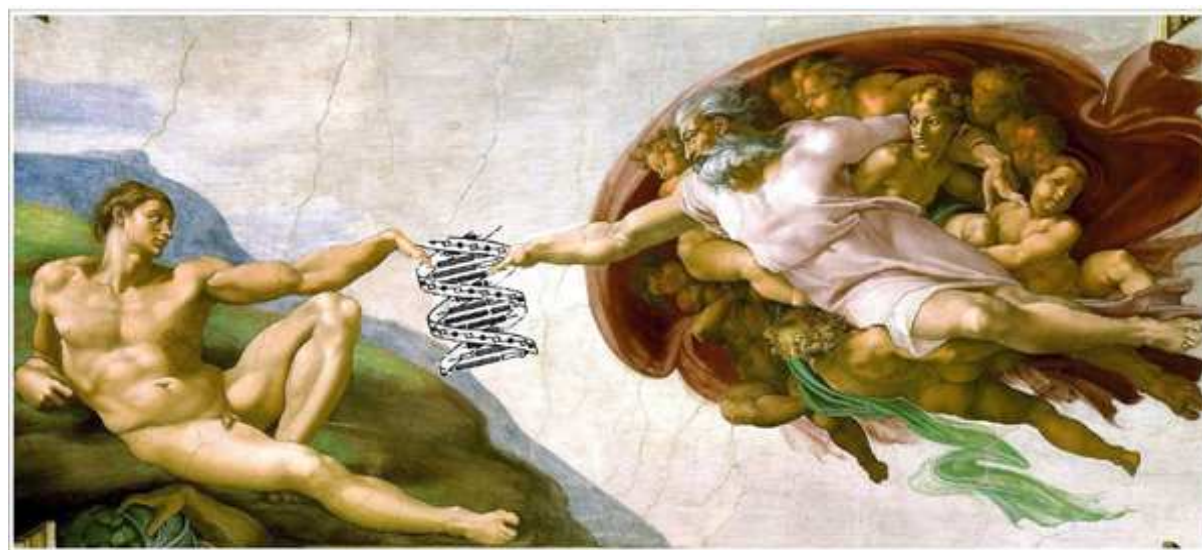
Bláhový Obama podávající prst tu ruskému carovi, tu perskému ajatoláhovi. "Iraq offers US the chance to start talks with Iran"
Kresba: **Ramachandra Babu** - Indie (Gulf News) = čestné uznání **WPC** - Portugalsko 2016

Uprostřed:

Anebo střet kultur, zde islámu s evropskou kulturou, je jedna strana schopna řešit jen s pomocí *handgranátu*... Kresba: **Václav Teichmann** (MfDNES)

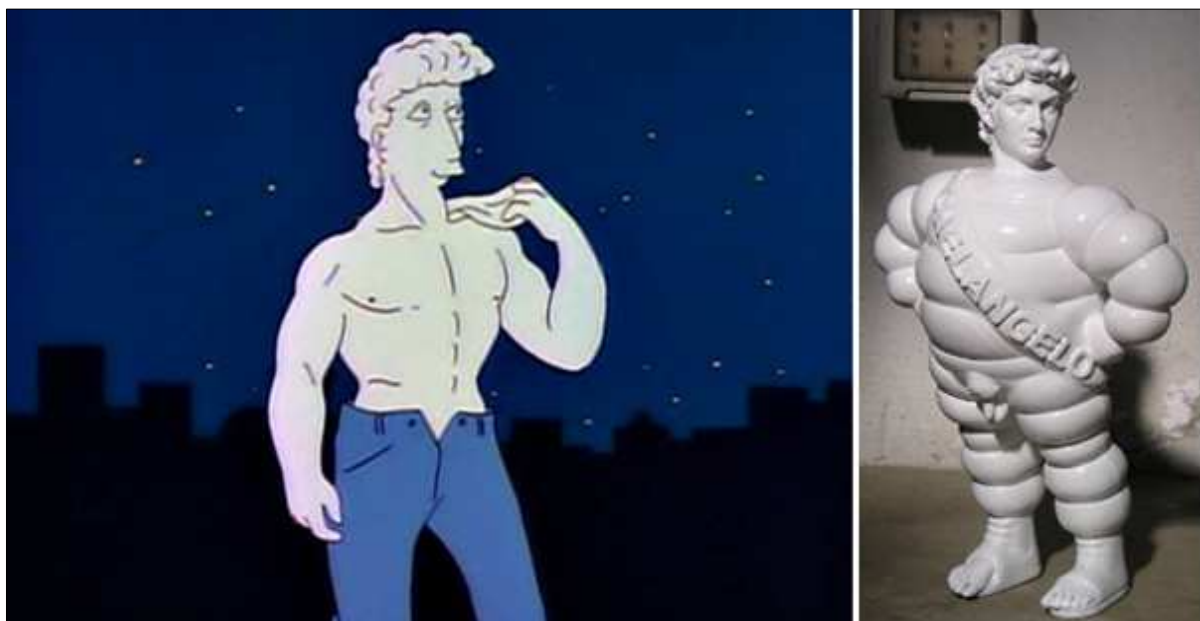

Střet kultur. Islámisté nejsou ochotni sít se s evropskou kulturou, i když do cílich zemí sami dobrovolně přišli, a do vřidně nastážené pomocné ruky házejí jen ruční granáty. Kresba: Václav Teichmann

A dole: Pavel Taussig. Tato koláž se hodí k dnešku. To vše jsou jen dobové tance. Autor předpokládá, že to byl Bůh, který naštěstí vložil do člověka zásadní životní šém v podobě DNA... Snad se nespletl?

Kresby: **Babu, Teichmann, Taussig**

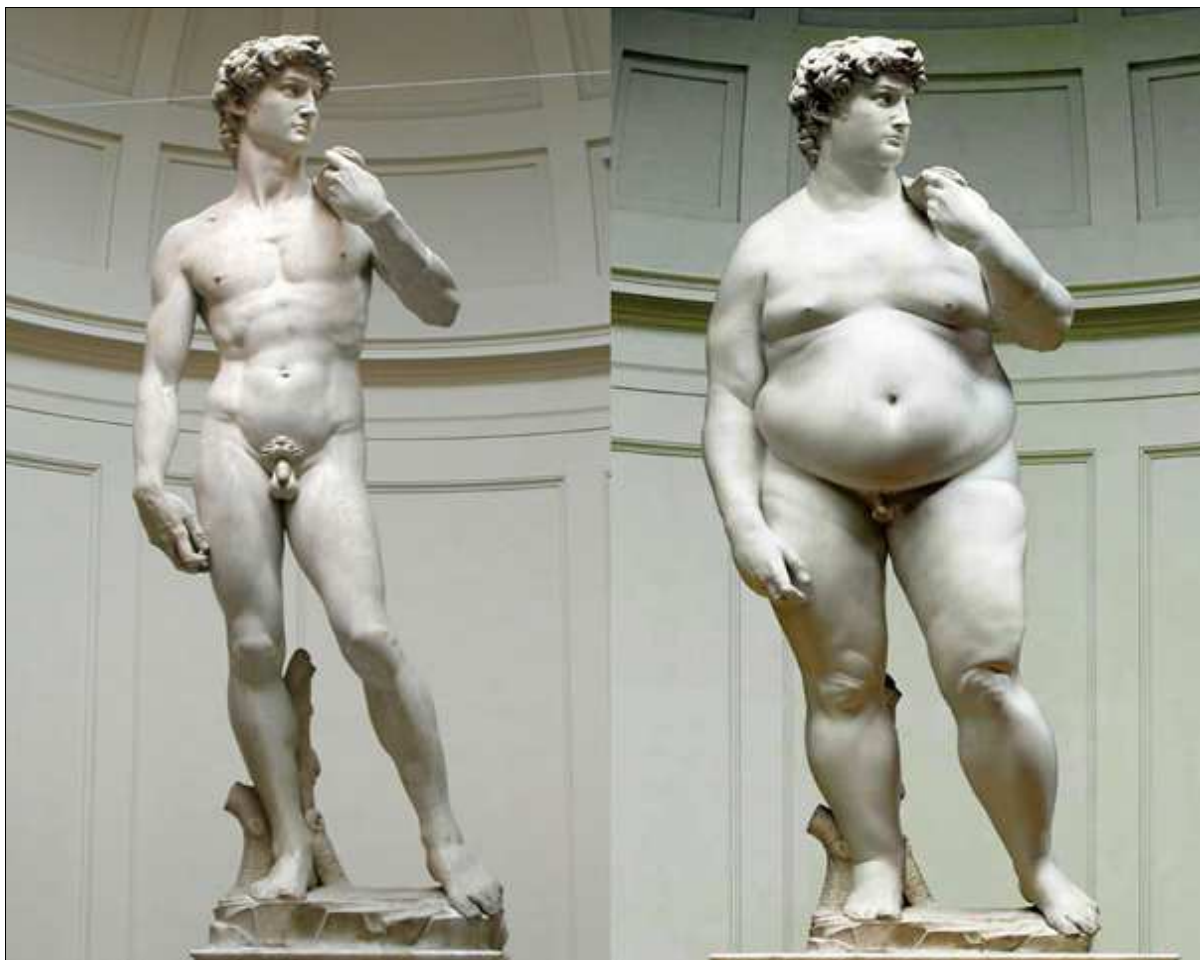
David stokrát jinak...

Nejprve jsme se cítili zaskočení tím, jak malý ohlas mělo nové téma letošního seriálu u našich autorů. Vždyť *Michelangelův David* nám připadal natolik známý, až zprofanovaný, že jsme počítali spíš s desítkami příspěvků...

Poté jsme usoudili, že možná dílo sochaře, nikoli malíře *Buonarottiho*, je pro karikaturistu těžší sousto a příště raději sáhne zase po nějaké slavném obraze - nebo alespoň jeskynní kresbě našich prapředků, která nebude tak výtvarně náročná.

Pak nám to však nedalo, a požádali jsme Mr. Googela, zda by nám něco pro GAG nevyštrachal! A tady to vidíte. Ze stovek fórků jsme vybrali jen vzorek, pouhých osm variant. **Nahore** vidíte jediného slušného Davida ze seriálu *Matta Groeninga* o rodině *Simpsonů*.

Všechny další dobré či horší nápady se už týkají jen úprav **snímku** známé sochy - ať už stojící uvnitř, anebo na náměstíčku v italském městě Firenze.

Problém Googlu (a vlastně internetu vůbec) je ve špatném anebo i žádném uvádění autorů - ať už u snímků anebo při krášlení soch. Takže ani my tu neuvádíme autory...

Pár slov přece: David jako **Michelin-Angelo** je pěkný nápad, foto Davida podávajícího ruku (či co) chlapci, taktéž. I ti **dva Davidové nahore** - vpravo prý jde o Davida po **návratu z USA** (země hamburgerů) - stojí za pochvalu. Méně už dolní trojice, která samosebou upoutá, ale David *skateboardista*, ani David *clown*, na moc nosné výtvarné myšlence nestojí. (G+g)

Portréty / Politici na íránském webu

Zajímavý tip dává *Miroslaw Hajnos*, když upozorňuje na íránský web, který v galerii nasbíral portréty osobností ze světa politiky od řady vesměs kvalitních autorů. Na irancartoon.com si můžeme prohlédnout, jak kdo koho vidí, ale také třeba zjistit, který politik je nejčastějším objektem portrétistů. V této galerii je jako „jednička“ uveden president USA **Barak Obama**, jenž měl v den naší návštěvy na webu 37 svých portrétů. Kolik jich přibylo, se můžete přesvědčit na straně <http://www.irancartoon.com/gallery-of-international-caricature-barack-obama/>. V počtu obrázků ho překonává „dvojka“, kterou je **Vladimir Putin** z Ruska. Najde-

te ho dokonce ve 45 verzích na adrese <http://www.irancartoon.com/gallery-of-caricature-vladimir-putin/#>! Tyto čtyři portréty jsou od latinoamerických karikaturistů: **Lezio Junior**, **Dalcio Machado**, **David Pugliese** (Argentina) a **Andre Carnilho**.

A do třetice: iránská galerie na adrese <http://www.irancartoon.com/gallery-of-caricature-fidel-castro/> představuje také 42 karikatur kubánského diktátora **Fidela Castro**. Z dalších zaujmou kupříkladu **Mahatma Ghándí** anebo krutý president KLDR **Kim Čong Un** - sice odporná, leč z hlediska karikaturisty velice vděčná figura.

Všichni tři pro GAG vybraní autoři vidí korejského diktátora obdobně - jako vypaseného „zlého chlapečka“; blbečka, co si hraje s hodně nebezpečnými hračkami...

Zleva: Cristiano Salgado, Dalcio Machado a Vasco Gargalo (všichni z Brazílie). A ten čtvrtý (dole vlevo) od autora jménem **Angineer** (Británie) zase prokazuje, že lépe se přece jen zpodobňoval jeho zesnulý taťka **Kim Čong Il** (vlevo) - inu stáří má něco do sebe...

Přes velký pokrok, který pro portrétní karikaturu v posledních dvou desetiletích obecně znamenaly počítačové grafické programy, se v základním pojetí obvykle mnoho nezměnilo.

Velkou péčí autoři věnují tváři, hlavě - a dole ji opatří jednak obvyklým tělíčkem a jednak nějakým - osobnost charakterizujícím - doplňkem... (zah.)

Pozn.: **Autoři kreseb** jsou uvedeni přímo v textu

A to už hodně dávno. Dle archivovaného textu nastal již **10. dubna roku 1991**. Článek totiž tehdy vyšel na 4. stránce 14. čísla humoristického týdeníku KUK. Jeho autor **Ivan Hanousek** titul „**Konec srandy**“ použil jako první a - jak si pamatujeme - od té doby se nad komentáři na téma „situace v kresleném humoru v českých médiích“ objevil ještě několikrát...

KONEC SRANDY!

Ano, je to tady. Je konec legrace. To se samozřejmě týká i legrace kreslené, malované, fotografované, vystřihované či nalepované. Je konec bezstarostného vtípkování a vtípkování na stránkách našich novin a časopisů, bezbřehého publikování a tu a tam i ze břehů vylitých honorářů. Je konec, a to konec hned dvojího druhu.

V prvé, té zřetelnější rovině je konec proto, že ubývá a stále více bude ubývat periodik, kde se vtípy objevovaly, ale více objevovat se už nebudou. Zanikají měsíčníky, týdeníky i deníky. Kdo nemá sponzora, nemá šanci. Bez inzerentů a reklam, jen z prodejní ceny se už žít nedá. I staré „Nové“ časopisy se dočkaly rapidně pokleslých nákladů. Natož mladé a nové s malým „n“. KUK se takřka bezmocně potýká s distribučními problémy v souvislosti s privatizací trafik, které snižují odběr tisku všeho druhu. Nyní probíhá boj o snížení daně z obrátu pro periodický tisk a snad bude aspoň na chvíli lépe. K záchraně to však může pomoci jen málokterému listu. Dražší papír a tisk (navíc v součinnosti se zdražováním důležitých životních potřeb čtenářů) nedává příliš nadějí do budoucna, nepomůže zřejmě ani další zvýšení cen, které tisk postihne. Abychom pro naše věrné předplatitele toto zdražení oddálili, hodláme KUK tisknout levněji — jen černobíle, bez doplňkové barvy.

Je tu však i druhá, de facto závažnější rovina problému. Koneckonců nějaké časopisy u nás budou vycházet vždy, na spáleništi naší „tiskové soustavy“ vyraší nové tituly. A každý rozumný editor na stránky svého periodika jistě vtípy v nějaké podobě či počtu vpustí, protože ví, že právě humoru je dnes čtenáři zapotřebí...

Jenže — a jsme u toho — je vydavatel skutečně vždy rozumný? A najde místo pro kreslený humor ve svém listě opravdu jeden každý šéfredaktor? Máme v tomto směru vlastně nějakou jistotu?

Spíš se zatím zdá, že to není vůbec jisté. I tady můžeme vysledovat dva základní trendy.

Na jedné straně prudký úbytek kreslených vtípů ve značné části sobotních příloh deníků (jejich hodnocení chceme věnovat zvláštní příspěvek) a malý zájem o kreslený humor v některých nových časopisech. Na druhé straně pak naprostý nedostatek kvalifikovaného hodnocení příspěvků v redakcích, které zařazují vtípy bez ohledu na jejich — především výtvarnou — úroveň. Nemíníme ani v nejmenším zasahovat do pravomoci redakcí, doporučovat jim, které autory mají tisknout a které nikoliv, nedej bůh jim pak radit, které vtípy mají vyřadit, protože jsou sedmým odvarem ze starého originálu...

Zdá se však, že Česká unie karikaturistů si musí velmi rychle určit nový, víceméně charitativní cíl — osvětu pro naše periodika. Zřejmě nezbude než uspořádat odborný seminář či cyklus přednášek s ukázkami pro konkrétní redaktory (existují-li) zodpovědné v určitých redakcích za kreslené vtípy! Tento náš úkol vyplývá ze samé podstaty existence naší unie a my ho musíme splnit na úkor jiných, původně prioritních cílů. A to i za cenu, že snad těm redaktorům zaplatíme oběd z unionistických fondů.

Některé obrázky, které se teď objevují v tisku nejsou ani vtípné, ale nejsou už ani kreslené. To pak ovšem končí všechna sranda.

IVAN HANOUSEK

Před 25 lety (nyní si tedy připomínáme čtvrtstoleté výročí vzniku!) to sice bylo sice přehnané, až katastrofické tvrzení; autor chtěl názvem i obsahem samozřejmě především upozornit na blížící se problém a burcovat proti blížícímu se konci kreslených vtipů na stránkách (též už někdy zanikajícího) tisku.

Je ovšem až neuvěřitelné, jak vlastně se všechny ty konkrétní obavy naplnily; velmi rychle a bez velké snahy o obranu žánru karikatura v naší, brzy již jen poloviční republice. Kdo by řekl, že zrovna humor přijde na řadu jako jeden z prvních? Nejen týdeník, který zde volal o pomoc, celkem vzápětí zkrachoval. Ale i „spojené“ periodikum, měsíčník ŠKRT, ho o moc měsíců nepřežil. Nemluvě o konci zdánlivě neo-hrozitelných stálic na českém novinovém trhu - vždyť i nedostatkové týdeníky jako Mladý svět a Stadión zmizely pod hladinou zájmu a sám nepotopitelný satirický Dikobraz se stal vzápětí Titanikem.

Při čtení tehdejšího textu (**viz výše!**) se nemůže člověk ubránit dojmu o autorově (tedy mém!) prognostickém talentu, který může pokazit jen souběžná myšlenka: k čemu nám (mně) toto vizionářské nadání asi bylo? Doba se hnala krajinou tak rychle a převratně, že některé nápady „co teď?“ či „co s tím?“ zesnuly ještě dřív, než jsme se o nich stihli pobavit. A když o nich dnes znovu čteme, jsme moudřejší a víme, že tehdy chyběly pro záchranu jak dost kapacitní „babyboxy“, které by předčasně narozené nápady anebo geneticky chybně zplozené novorozence chránily v první fázi existence, tak dostatečně dotované „eldény“ pro jejich zachování na živu přes kritické chvíle (jako privatizace trafik a PNS) a konečně i hospice, které by se postaraly o jejich důstojný odchod ze života - bez dluhů a s veřejnosti přístupnou úschovnou (honosněji by to šlo nazývat muzeem) všeho, co po nich zbylo a co nyní směřuje do spaloven odpadu. V našem případě jde spíše o krematorium - svého času tak živých časopisů, zavedených rubrik i konkrétních děl - prostě celé té pozůstalosti po výtvarném humoru.

Když se ponoříme do textu tehdejšího článku, nic se na problémech od té doby nezměnilo, stále se řeší procenta DPH, neřeší se i nadále situace v redakcích tištěných médií, už dávno zanikly nápady na vznešenou funkci spolku karikaturistů - jakým bylo třeba patřičné vzdělávání redaktorů, kteří mají na starosti vybírání vtipů (tací už tehdy skoro nebyli a dodnes nejsou). Snad lze jen dodat, že dnešní stav (díky tehdy ještě netužitelnému rozmachu internetu) je vlastně ještě horší, nebo spíše nepřehlednější než v době věrozhvěstova kázání.

A možná ze všeho nejsmutnější je předvídatost poslední odstavce. Píše se tu: *Některé obrázky, které se teď objevují v tisku nejsou ani vtipné, ale nejsou už ani kreslené.* Platí to stoprocentně, jen jedno slovo nutno nahradit jiným. Nejde už o vtipy v tisku, odkud skoro zmizely. Jde o *neumělé obrázky, které se teď objevují...* však víme kde! (IH)

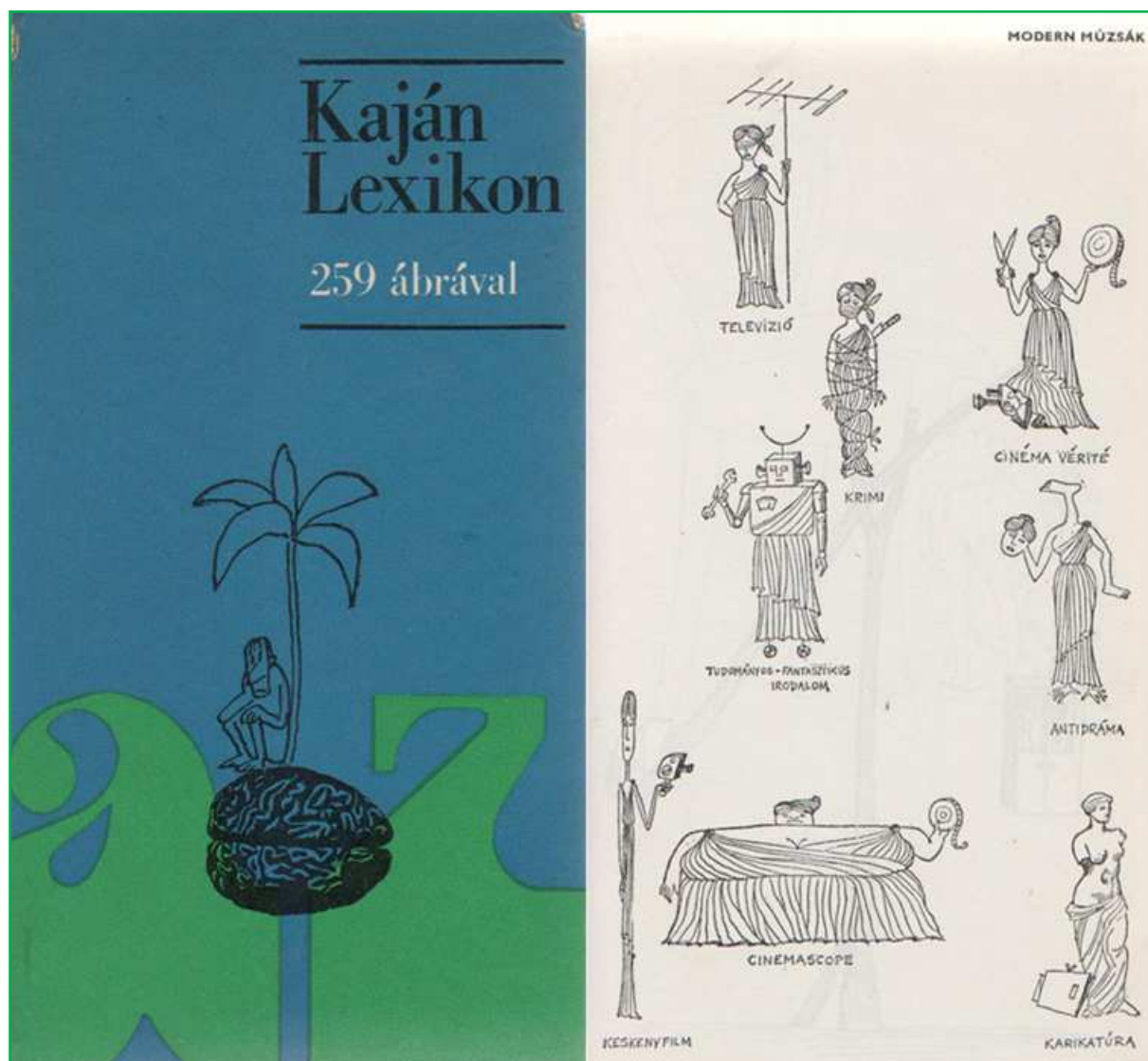
Kresba: **Saul Steinberg** (USA)

Přetištěno z "The New World" od Saula Steinberga se svolením nakladatelství Harper & Row, Inc.

Tibor Kaján: Kaján Lexikon

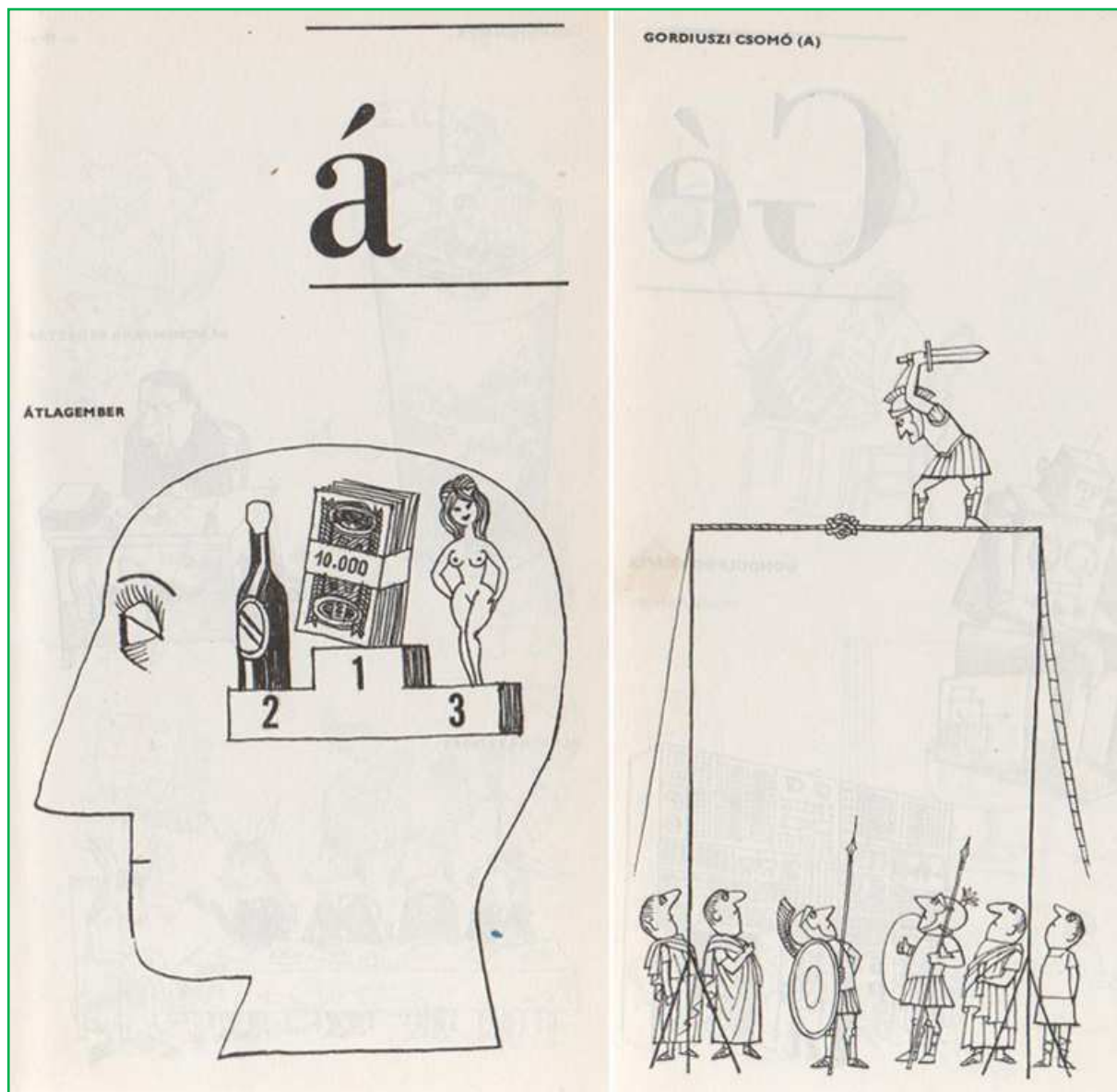
A v něm **259 hesel**. Všechna jsou samozřejmě kreslená. Jedním autorem, kterým je **Tibor Kaján**, maďarská *Cartoon-Star* nejvyšší jasnosti. V minulém e-GAGu jsme mu věnovali pozornost jako umělci, který oslavil 90. narozeniny. Dnes jsme otevřeli obě alba vydaná kdysi v Budapešti. Zatímco *Cirkus Maximum* jsme už připomněli aspoň obálkou, dnes jsme zařadili tlustším *Kaján Lexikonem*. Obě knížky mají úzký tvar, stejný jako edice obdobných sbírek vtipů vycházejících v NDR - však se také někdy podařilo, že v Berlíně vyšly stejné knížky jako souběh, či reedice. Možná v rámci RVHP...

I náš Neprakta vážně usiloval o podobný, navíc „vznešenější“ svazek či celou jejich řadu obdobně encyklopedicky koncipovanou. Jenže Kaján, či lidé kolem něho, se raději spokojili s vrabcem jedné knížečky na knihkupeckém pultě, než uháněním holuba naděje vznášejícího se příliš vysoko nad nejlepšími plány velkých karikaturistů z území tábora míru.

Nakladatelství *Corvina* vydala sbírku v roce 1969 - a pokud dobře rozumím maďarštině, tak výtisků bylo pře 10 tisíc. Jeden se zatoulal i do Maďarského kulturního střediska - a skončil v naší knihovně. Po krátkém úvodu samotného autora vtipných kreseb a dvoustraně jemných rebusů přichází naprosto abecední (byť po maďarsku) řazení vtipů za sebou - tedy od A až po Z. Ale neznamená to, že by pod jedním heslem nemohlo být víc kreseb - jak to vidíte vpravo u hesla „Moderní múzy“ (vpravo dole je vidět ta naše, karikaturistická!).

Pokud pak někoho zarazí, že po velkém Z končícím na 160. stránce, objeví ještě čtyři stránky s hesly začínajícími klidně třeba na N, P či T, jde zřejmě o to, že tiskárna měla místo na potištění 164 stránek (nejspíš kvůli obvyklému počtu stran na arch papíru?) a tak se v knížce objevila přece jen i hesla spadlá při původním výběru pod stůl - to ovšem jen hádáme. Vydavatel tento nášup opatřil prostým titulkem *Függelék* (Dodatek).

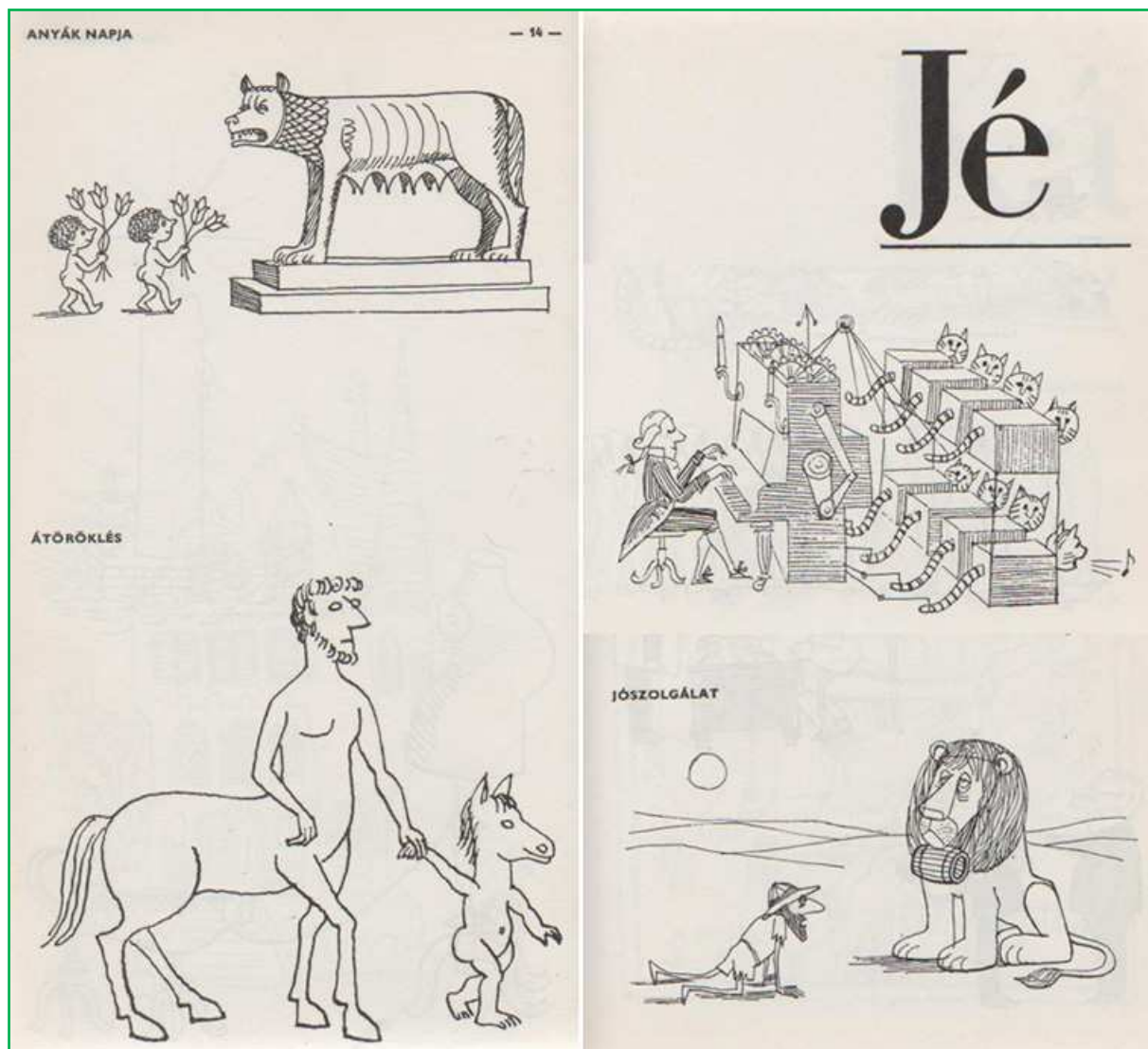

Kniha je, jak ovšem bylo zcela běžné, tištěna černobíle, i když správně pevná obálka je pěkně nablýskaná. Nevýhodou je ovšem nepřítomnost jiného jazyka než maďarského, což samozřejmě u kreseb většinou beze slov není žádná velká nehoda, ale dnes bychom jistě takové dílo doprovodili aspoň obvyklou angličtinou. Vždyť přece jen je to lexikon a jeho hesla jdou po sobě podle písmenek - tudíž i dle názvů kreseb...

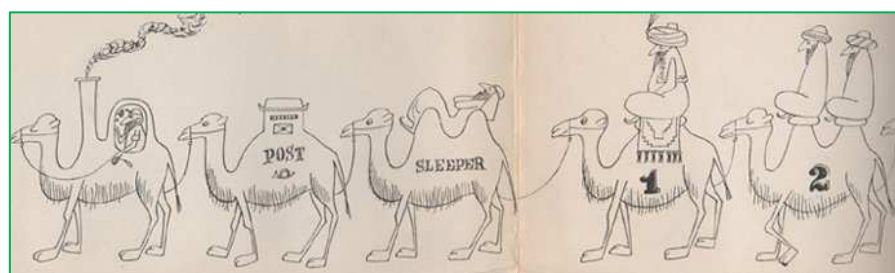
Na těchto dvou obrázcích vidíte nalevo začátek knihy - začíná hesly od „A“. V hlavě jsou zcela jistě shrnuty základní myšlenky obyčejného muže. Zato na obrázku vpravo prosvítá skrz papír už jiné písmeno z pozdější stránky. Pod toto „G“ našťestí patří i téma vybraného hesla, kterým je „Gordický uzel“ - a jak ho radí Kaján přeseknout, vidíte sami. Nutno docela přivítat, že autor se hodně věnuje starověkým, naopak se skoro vyhýbá novověkým tématům (= socialistickým výdobytkům). Asi by bylo na místě zde upozornit, že jsme i jen při zběžném listování knihou (i když jsme ji před pár desítkami let znali prakticky nazpaměť!) našli hned několik vtípů, které jsme v poslední době objevili v novém hávu od nových autorů(!). Zatímco

současníka, kterému kdosi odcizil nápad, jistě právem opanuje hněv, Tibora Kajána (90) takové zjištění, že byl kdysi „tím prvním“, může jen potěšit.

Na této „zvířecí“ stránce GAGu vidíte jiné čtyři Kajánovy kresby, hned tři z nich jsou variantami na karikaturisty oblíbená témata jako *Romulus a Remus* anebo *Kentaur* a též frekventovaný *Bernardýn* se svým záchraným soudkem.

Zda se číslo 259 týká počtu hesel v Lexikonu anebo počtu kreseb, neměli jsme čas přepočítat. Určitě je však obrázků víc než hesel a také více než výše zmíněných 164 stránek. A to ještě některé superznámé kresby ve svazku neodpuštělně chybí! Hlavně ta jedna, několik metrů dlouhá, kterou známe z jeho sbírky *Circus Maximus*. Ta má sice mnohem méně stran,

ale za to je až vzadu opatřena papírovým „poutkem“ a v něm je složena proslulá Kajánova karavana. Pouští tu kráčí jeden velbloud za druhým. Avšak, jak vidíte vedle, kousek jsme z té dlouhatánské karavany, putující v knížce po obou stranách vloženého papírového pásu, vystříhli. Tady je aspoň malý závdavek, dalších pár velbloudích vagonků, snad zase jindy!

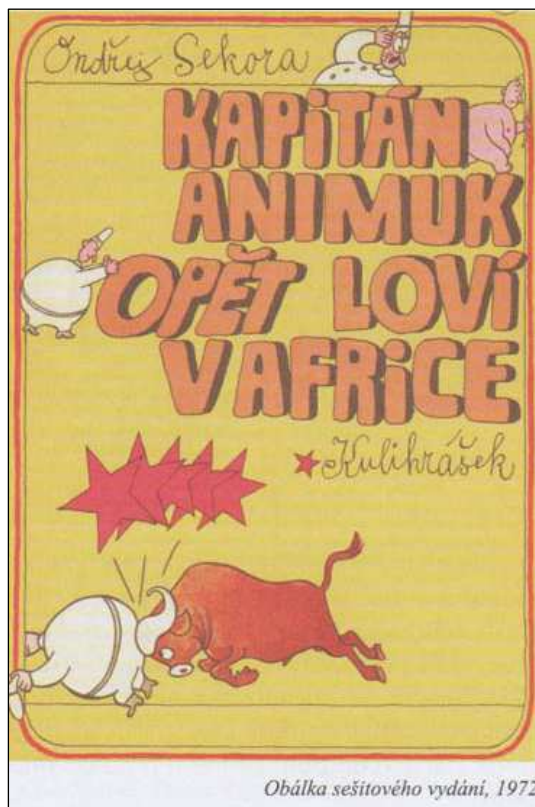
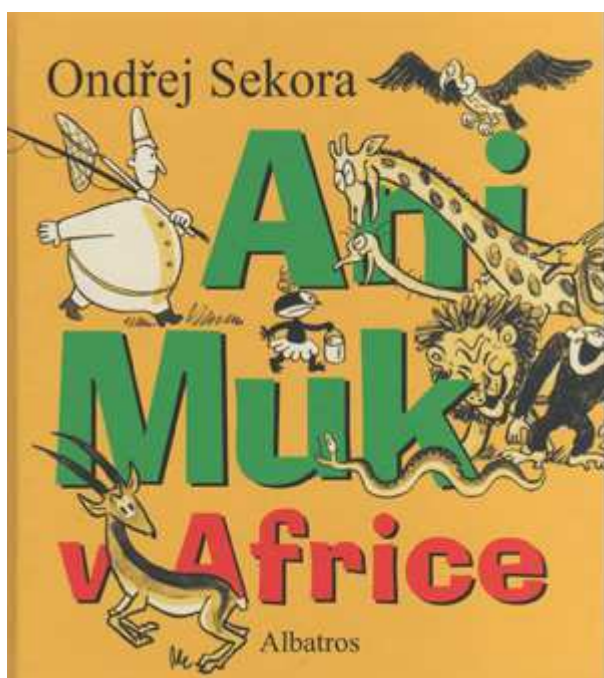
Ondřej Sekora: Animuk v Africe

Jako novou knihu, album vtipů vybrané pro párovou recenzi jsme zařadili *Animuka*. Stál totiž dvě stovky nových českých korun, i když vznik comics stripu *Ondřeje Sekory* se datuje hodně do dávných časů.

Jenže: Albatros vydal tuto knihu v roce 2015 a nejen recenzentova slabost pro Sekoru (i bez mučení přiznám, že dílo *Ferda cvičí mraveniště* mne přivedlo až na atletický stadionek Sparty) mluví pro to, aby se albu dostalo uznání. V době vzniku (o tom dále) totiž nějaký rozdíl mezi komiksem a kresleným humorem nikdo nečinil, autoři kreslili vtipy a pokud potřebovali, dokázali je rozfázovat do libovolného počtu čtverečků.

I proto je autorem této sbírky český znalec komiksu Tomáš Prokůpek, který už obdobně zapracoval na Josefu Ladovi a je to i znalec, který má na kontě polovinu ze čtyř encyklopedií komiksu, které jsme na české půdě zatím zaregistrovali... Co si na něm můžeme

cenit je přesnost a pracovitost, která do historie žánru komiks (hlavně nám blízkou oblast humorných kreslených seriálů) vnesla pořádek. Ale na to hlavní jsem přišel až při psaní této recenze. Hned na počátku jsem totiž zjistil, že vlastně vše, co jsem chtěl o knize sdělit čtenářům GAGu, už bylo napsáno - a to přímo v albu, Tomášem Prokůpkem sestaveném a i jinak opečovaném. Začíná to i přesnou a krátkou anoncí na zadní straně obálky. Citujeme:

Animuk v Africe

Obrázkový seriál *Kapitán Animuk loví v Africe* patří k vrcholům komiksové tvorby Ondřeje Sekory. Zakulacený lovec se čtenářům poprvé představil rok po *Ferdovi Mravencovi* - jeho africká dobrodružství vycházela v letech 1934 a 1935 v časopise Pestrý týden.

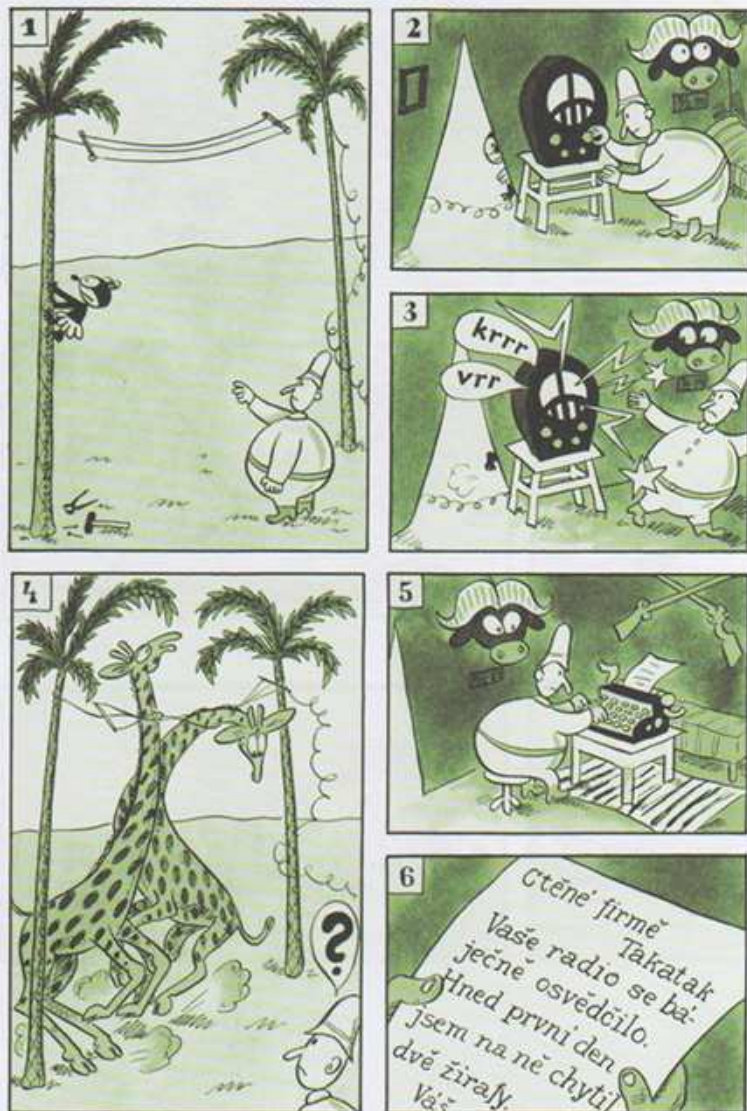
Svět se od prvního vydání seriálu bezpochyby v mohém změnil a názor na lov divoké zvěře i vztah Evropanů k Afričanům jsou dnes zcela jiné, než byly ve 30. letech 20. století. I s vědomím těchto skutečností však Sekorova hravost a kresebná virtuozita neztratily nic ze svého někdejšího kouzla a kompletní vydání *Animukových* dobrodružství potěší děti, dospělé i sběratele českého komiksu.

Ano, totéž bych - pokud jde o jinou dobu - poznamenal k příhodám i já. Zde mohu jen přidat, že jakákoliv superkorektnost dnes může v historii humoru nadělat hodně škody ať už jde o romány, filmy anebo kreslené seriály. A souhlasím i se závěrem. Ačkoliv (**viz vlevo!**) počátkem 70. let minulého století *Animuka* Albatros prezentoval v sešitové edici *Kulihrášek* určené malým dětem,

jeho dobrodružství krom nich potěší i „dospělé i sběratele českého komiksu“. Čímž myslím sebe. A doplňuji, že nejen *Animuka*, ale i *Kuře Napipi* a další jsem kdysi z *Kulihrášků* vystři-

Ani Muk radioamatérem

hoval, abych je mohl představit jako komiksové hrdiny v seriálních pro *Junáka* a po zákazu titulu i pro *Pionýrskou stezku*.

Stejně tak jako anonce na zadní obálce publikace o 64 stránkách a 46 příbězích lovce zvěře v Africe, také ediční poznámka a zasvěcený doslov stojí za pozornost, protože album řadí mezi seriózní (vědecké) práce a nejde tedy pouze o další levný pokus vydělat vydáním určeným pro dětské publikum nějaké peníze.

Afrika, Sekora a kapitán Ani Muk

Přetiskovat tu velmi zajímavá zjištění o historii celého Ani Mukova zrodu a jeho cestě českým mediálním světem, by nemělo mít smysl, vždyť daleko zajímavější je si to číst přímo v knize, kde si zároveň může každý listovat a lecos si přímo v obrázcích ověřovat či vyhledávat.

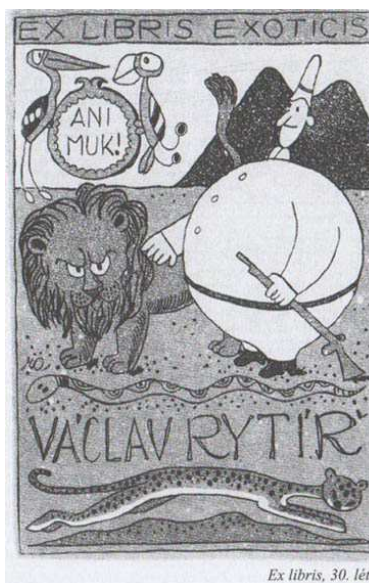
Stojí však za to, vybrat sem aspoň pár údajů z Prokúpkovy **Ediční poznámky**.

V knize je zachována chronologie příběhů, jak je tiskl

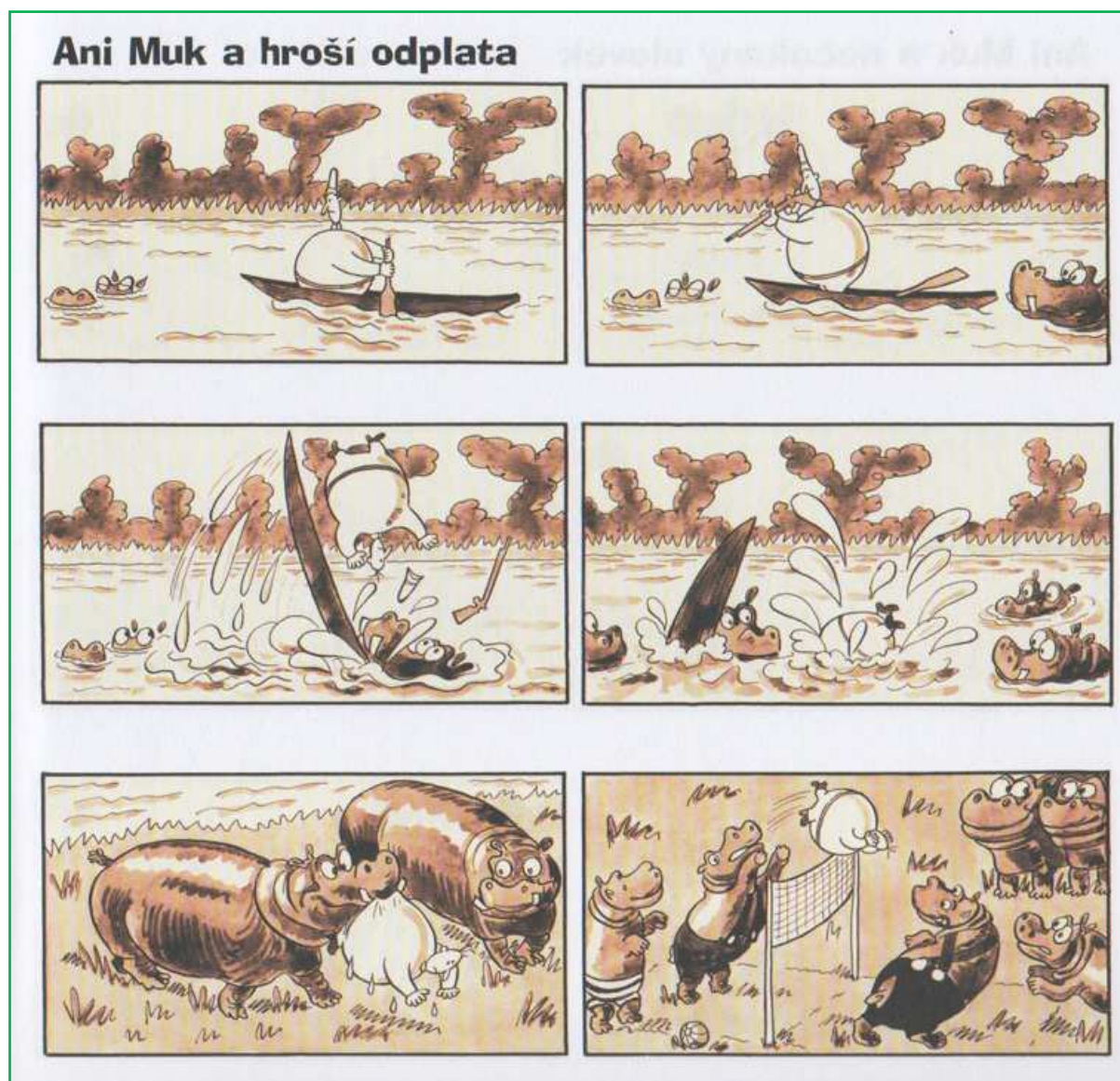
Pestrý týden po sobě v letech 1934/5. Zajímavé je, že namísto obvyklé perokresby (pro denní tisk tištěný rotačním knihtiskem) pro *Pestrý týden* (tištěný hlubotiskem) začal autor s šedým tónováním - v této publikaci však jemně a různě barveným. U Sekorů v archívu se zachovalo jen 33 originálních epizod, zbylých 13 jsou reprodukce z časopisu (z brněnských muzeí). Text vznikl v rámci Centra pro studia komiksu Ústavu pro českou literaturu AV ČR a Filosofické fakulty UP v Olomouci.

Jediné, co teď recenzenta napadá je, že na rozdíl od komiksu česká karikatura anebo tzv. výtvarný humor nic podobného nemá - ani encyklopedie či dějiny tažené až do současnosti se nerýsují, ani o existenci Centra pro studia karikatury při VŠ UMPRUM nemáme nejmenších informací... A protože preferujeme vtipy bez slova, jen těžko můžeme s naším žánrem zaujmout Ústav pro českou literaturu, že?

Také obrazový doprovod k Animukovi nepostrádá na důkladnosti a tím přispívá k hodnotě a zajímavosti svazku. Přináší např. jedno *ex libris exoticis* (**viz vpravo!**). Anebo ukázkou z díla *Karla Ladislava Thumy*, jenž patřil k nepopíratelným Sekorovým inspiračním zdrojům - publikoval totiž takové kresby během Sekorových dětských let a rád volil právě témata o cestovatelích a výpravách do exotických zemí...

A při pohledu na tuto „hroší“ epizodu si přiznejme, že také Sekora dokázal „svého“ hrdinu pěkně zkoupat anebo i jinak vypráskat. Což mj. naznačuje, že nebyl jen jakýmsi výtvarným „foglarem“, který děti (a junáky) vychovával. Vidíme důkaz toho, že byl i kvalitním tvůrcem humoru pro dospělé, který neváhá pro lepší účinek na čtenáře do svého tvůrčího procesu zapojit bez problému i absurdní a černý humor.

Tato ukázka ovšem slouží i jako vzorek, jak jsou v publikaci Albatrosu seřazeny do stránek jednotlivé obrázky. Je jich šest a to vždy třikrát dva pod sebou. Jen výjimečně je tomu tak, jak ukazuje epizoda Animuk*) radioamatérem (viz předcházející strana) - toto grafické pojetí bylo nutné kvůli jinému řešení některých stavebních „obdélníků“... (IH)

*) pokud citujeme z recenzované publikace, necháváme její pojmenování **Ani Muk**. Jinak užíváme raději někdejší jméno hlavní postavy, které znělo **Animuk**. (r)

GAG / **Náš magazín je bludný koráb, co pluje širým oceánem cartoons**

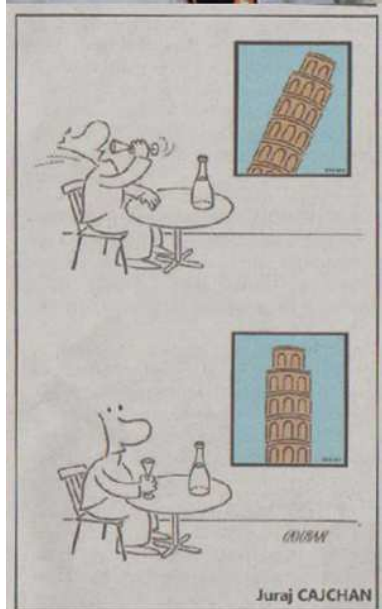
Svět je stále menší a cesty mezi autory kratší a rychlejší. Když jsme tuhle zabrousili na web cartoonistického spolku (a muzea) v iránském Tabrizu, upoutal naši pozornost titulek povědomý: **Tintin proti džihádu**. A vskutku! Na adrese:

<http://www.licurici.eu/News/GAG%202016-4%20Humor%20Cartoon%20Magazine%20Prague%20Cehia%20April.pdf>

jsme si vzápětí po kliknutí zalistovali v dubnovém čísle **e-GAGu**. Psaném pěkně srozumitelně - česky! Tak jako jsme už stále k mání i **na Slovensku a v Polsku...**

Málokdy se člověk dožije toho, že objeví nového (obvykle mladého) autora kresleného humoru, který má tak překvapivě hotovou, čistou a jasně svou linku. Mne tentokrát uklidnilo až zjištění, že dle jména slovenský cartoonista **Juraj Cajchan**, který na nás začal od září minulého roku jukat z Kremnice a pak i z Bumerangů, není ani nový, a už vůbec ne mladý autor. Naopak - jak nyní vysvitlo právě z Víceva čtrnáctideníku, jde o ročník 1941 - je tedy vrstevníkem kupříkladu českého kolegy **Vladimíra Renčína**. A jak mohl tak dlouho unikat naší pozornosti? O tom se dozvíte z následujícího textu:

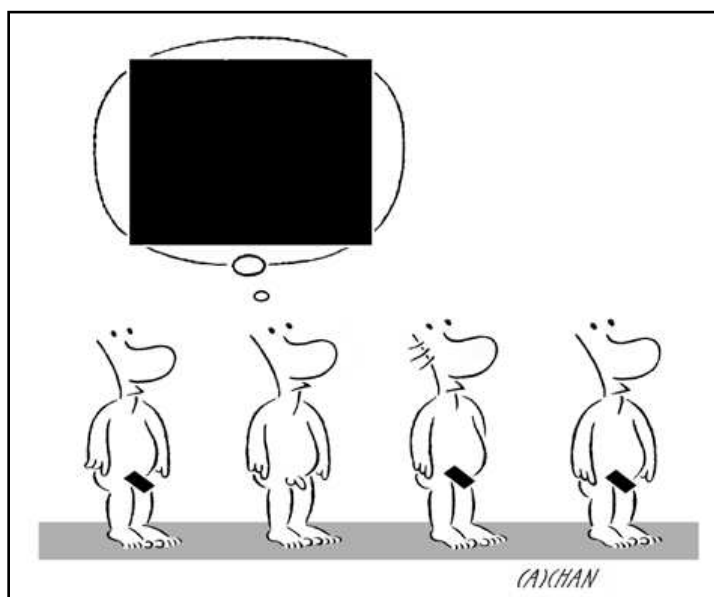
Juraj Cajchan sa narodil 19. novembra 1941 v Bratislave v bývalom Československu. V roku 1964 ukončil štúdium architektúry na VŠVU Bratislava. V roku 1968 odišiel aj s rodinou do Švédska, kde zo začiatku pôsobil niekoľko rokov ako architekt. Od roku 1983 spolupracuje s denníkom *Göteborgs Posten*, v ktorom v priebehu 31 rokov uverejnil približne 4.000 kresieb - väčšinou cartoons alebo krátke série. Napriek tomu, že v Göteborgu prevládala tradícia verbálneho humoru, Juraj Cajchan sa vytrvalo zameriaval na tvorbu „čistého“ kresleného humoru, ktorý má schopnosť vyjadriť myšlienku rýdzo výtvarnými prostriedkami bez použitia literárnych barličiek. Postupne uverejňuje aj krátke texty, ktoré sám ilustruje svojou kresbou alebo fotografiou. Hlavným cieľom jeho tvorby je denná tlač, kde sa na malom formáte jednoduchou grafickou formou prihovára čitateľovi. Svoju tvorbu predstavil na viacerých výstavách vo Švédsku, Belgicku (Knokke-Heist) a v iných krajinách. Na súťaži vo Fredrikstade získal za svoju tvorbu ocenenie. V roku 2009 bol ocenený kultúrnou cenou mesta Göteborg. Okrem karikatúry sa venuje tiež hre *petanque* (boule), v ktorom sa v roku 1991 stal majstrom Švédska v dvojhre.

Juraj Cajchan žije a pracuje v Göteborgu vo Švédsku.

Na našu otázku, ako sa tam dostal, odpovedal takto:

V 68 roku hrala moja žena Mišela pantomímu v Divadle Milana Sládka a vo Švédsku mali odohrať niekoľko predstavení. A ako dobrý manžel, som ju tam nasledoval. Za to mi slovenský súd vyrúbal 18 mesiacov nepodmienečne.

S pomocí Bumerangu, teda spíš Bumerangů jsme dali tyto dvě stránky „dokupy“ alespoň tak, abychom ukojili informační dluh, který cítíme ke čtenářům e-GAGmagazínu. A také díky Kremnickým GAGům, webu Cartoon Gallery a *Kornelu Földvárímu*, který o autorovi napsal pěkný medailonek. ©

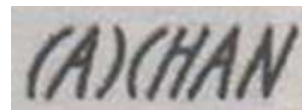

Kremnické Gagy 2015

První osobní setkání významných slovenských karikaturistů nastalo vloni koncem prázdnin.

Na snímku zleva: **Fedor Vico, Raš'o Visokai a Juraj Cajchan** (ze Slovenska i ze Švédska)

Snímek: Fero Jablonovský

Bumerang začíná každé číslo rozhovorem o humoru - a povětšinou s člověkem, který ví o čem mluví. A proto jsou to otázky i pro autory - humoristy. V našem případě jde dokonce o humoristu „kresleného“. Tu to je:

Juraj CAJCHAN,
slovenský karikaturista, žijící ve Švédsku

❶ Poznáte nějakú (máte nějakú vlastnú) definíciu humoru?

Pre mňa je humor to, čo ma rozosmeje. Na vulgárnom humore si však až tak nepochutnám. Ten milerád prenechám iným. Mám radšej subtilnejší, náznakový humor, kde to chvíľu trvá než vám to zasvieti.

❷ Stala sa vám niekedy humorná (veselá) príhoda, ktorá by mohla pobaviť aj našich čitateľov?

Začiatkom šesťdesiatych rokov som bol na vojenskom cvičení. Spávali sme vo veľkom stane a ranná rozcvička bývala o 7.00 h. Jedno ráno lialo ako z krhly a nikomu sa do toho cvičenia nechcelo.

Kedže som rád imitoval majora Prcúcha, ktorý to zvykol kontrolovať, tak som jeho hlasom spustil kopol nadávok, prečo sa tu vyvaľujeme ako dajaké kurvy, keď máme byť vonku a cvičiť. Samozrejme, že ma nikto v našom stane nebral vážne a naďalej si pochrapkávali. Lenže počuli to aj vo vedľajšom a tam to zabralo. Naplno. Všetci do jedného vybehli von do dažďa a hádzali sa do blata ako by im išlo o život. Po hodnej chvíli, keď im konečne došlo, že to nebol Prcúch, ale ja, mal som čo robiť, aby som unikol ich pomste. Posledný večer to ktosi porozprával Prcúchovi, ktorý sa tomu tak rehotal, že sme sa obávali, či mu to neublíži na zdraví. Ale prežil to. A ja tiež.

❸ Ktorá oblasť spoločenského života je podľa vás najväčším inšpirátorom humoru?

Politika a byrokracia vždy boli a budú inšpirátormi nielen hnevu a pobúrenia občanov, ale aj humoru. Veď keď už nevládzeme viac nadávať a trieskanie päšťou do stola nám iba spôsobuje bolesť, tak vtedy nám už zostáva len smiech. Trebárs aj cez slzy.

❹ Ak máte - mohli by ste nám prezradiť rebríček: a) najveselších politikov b) najsmiešnejších politikov?

Nemyslím si, že by veselý politik mal vo Švédsku šancu. Ľudia, na ktorých politici myslia iba raz za štyri roky, keď sú voľby, z nejakého divného dôvodu považujú politikov bez humoru za seriózných, aj keď výsledky ich politiky, týchto často iba zosmiešňujú.

❺ Máte obľúbenú anekdotu?

Súťaž o najlepšieho drevorubača vyhral muž zo Sahary. Hneď prvá otázka novinárov začala do živého:

(pokračovanie na príští straně)

- Ale, veď vy tam predsa nemáte žiadne stromy...

- Ale mali sme, odpovedal muž.

⑥ Stali ste sa niekedy objektom žartovania? Ako to na vás pôsobilo?

V šesťdesiatom ôsmom som si v prvej chvíli okupácie (nebol som ešte poriadne zobudený) myslel že ide o žart. Taký kanadsky. Bol to však ruský, presnejšie povedané - sovietsky, lebo proti Rusom, ako takým, nemám nič. Teda tu nešlo vonkoncom o nejaký žart. Skôr naopak. Bolo mi (a ešte stále je) z toho nanič. A nielen mne.

⑦ Je pre vás humor nevyhnutnou súčasťou života, alebo sa bez humoru pokojne zaobídete? A prečo len súčasťou života? Až ma to naposledy vystre, tak by som bol rád, keby som mal na tvári aspoň náznak úsmevu. Aby to prípadní pozostalí nebrali až tak vážne.

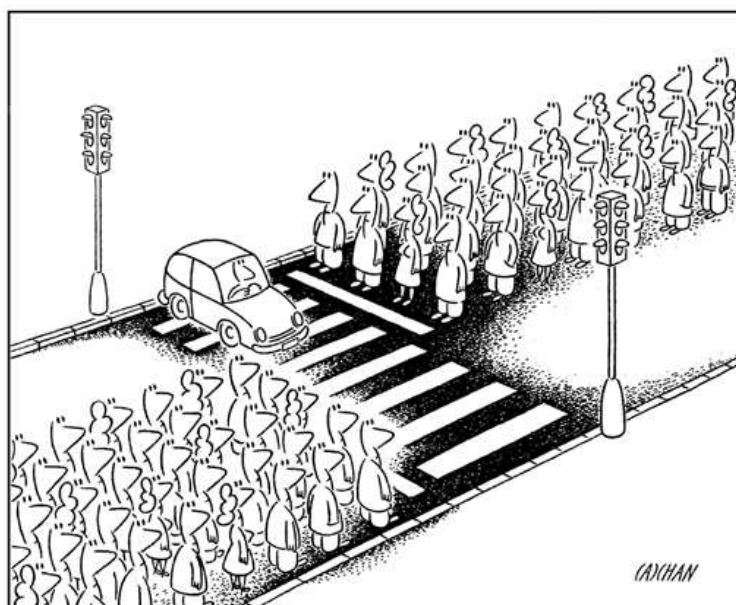
⑧ Chcete sa sám seba na niečo opýtať? Ak áno, dajte si na svoju otázku aj odpoveď.

Často si kladiem rôzne otázky, ale doteraz som si len na zopár z nich vedel ako tak odpovedať. Poslednou otázkou, ktorá ešte dodnes čaká na odpoveď, je táto:

- Prečo sa vlastne toľko pýtam?

(Bumerang č. 7 - 9. duben 2016)

O Cajchanovi od Földváriho

Jeden z talentov, ktoré nám odplavili kalné vody okupácie v roku 1968, je aj vyštudovaný záhradný architekt Juraj Cajchan (1941). V Švédskom Göteborgu sa spočiatku živil projektovaním a úpravou parkov i záhrad. Prívetivá atmosféra severskej idylly v ňom však čoskoro prebudila celkom neinžinierske sklony. Začal do novin kresliť obľúbené karikatúry, úspešne fotografovať, maľovať a uverejňovať duchaplné fejtóny. Dúfajme, že si ich raz prečítame aj v slovenčine. Už na prvý pohľad vidno, že pevná, priam definitívna linka jeho kresieb sa rodila nie kdesi pri pohrávaní sa s márnratne šrafovanými miniatúrami

či v húštinách poprepletaných tvarov, ale na projektoch a plánoch, čímisi pripomína vedecký pokus. Kresbu nepreťažujú dekoratívne kulisy či pozornosť rozptyľujúce detaily. Čistá čiara smeruje vyslovene „k veci“, zaznamenáva len to najnevyhnutnejšie. Celý priestor je k dispozícii prvkom konfliktu, v ich spojení zaiskrí pointa.

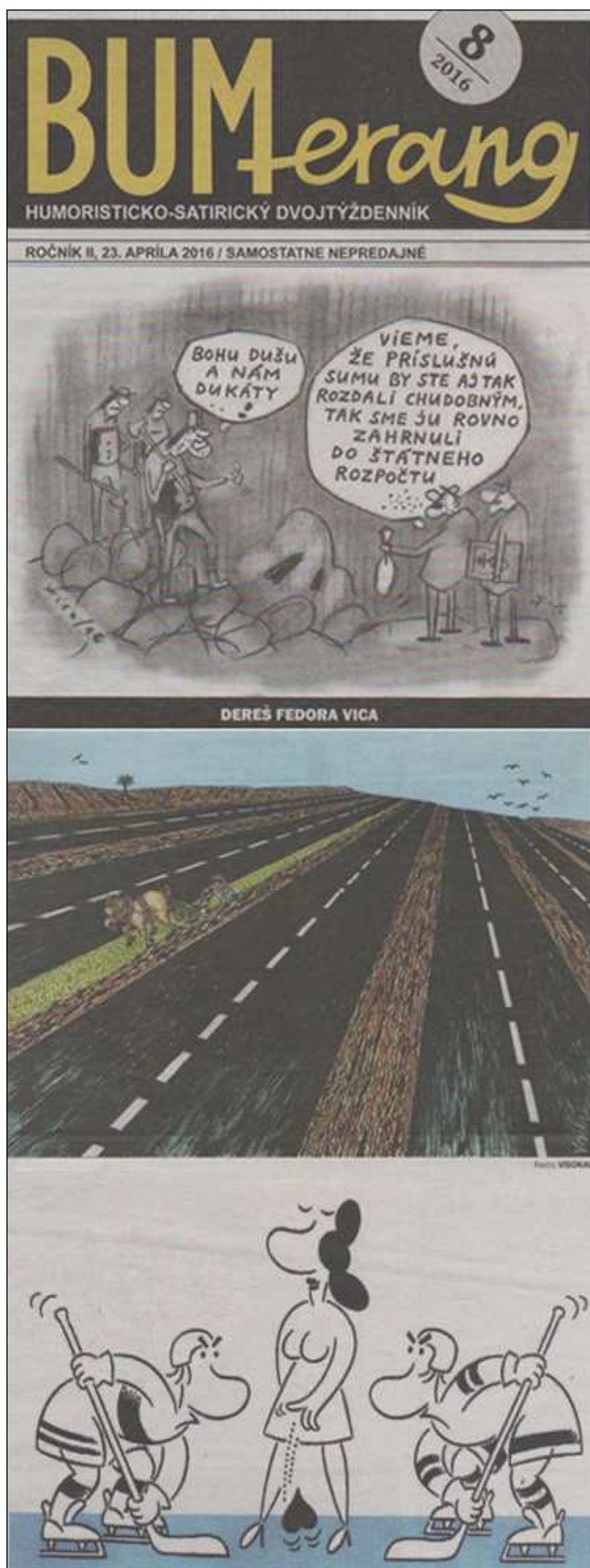
Cajchan je svojrázny filozof. Ak pôvodné povolanie prehĺbilo jeho vnímanie prírody, rovnako pristupuje k ľuďom. Neportrétuje negatívne typy, ako si bežný divák zvyčajne predstavuje karikatúru. Vhodnejšie by bolo hovoriť o výtvarnom humore. Autor je vášnivý kronikár či priamo praktický realizátor poetiky prešlapov. Netlmočí epický príbeh, loví skôr momentky trápneho pocitu. Občas rovno nočné mory a zlé sny. Ak sa pozorovateľovi zdajú neodolateľne vtípné, postihnutého zalievajú studeným potom.

Najviac nás obeť vyhrotenej situácie pobaví, keď sa pokúša z nepríjemnej situácie vymotať. Nie zo zlomyseľnosti, gogoľovskovsky sa smežeme nad vlastnou bezmocnosťou. Ideálom nášho kresliara v Göteborgu nie je ohlušujúca explózia komiky, skôr tichý úsmev Človeka, ktorý aj sám kadečo prežil. Nielen v zlých snoch.

Kornel FÖLDVÁRI

Kresby: **Juraj Cajchan**

A dříve než jsme se nadáli: na adrese <http://www.cartoongallery.eu/vystavy/> otevřeli reprezentativní výstavu 186 kreseb Juraje Cajchana!

BUM - BUM - BUM... a tak dále až do osmi. Osmý BUMerang dorazil do Prahy nejen e-mailem, ale také v podobě fyzické. Na barvami vonícím papíru... Tak, jak to vyhovuje staromilsky založenému GAGmenovi.

(Zrovna dnes jsem v čekárně jedné fakultní nemocnice pozoroval, že už nikdo tu nečte knihy ani noviny. Všichni jsou shrbeni, zírají do trpasličích obrazovek a jejich prsty se míhají... na plné obrátky. Připadal jsem si až velkopansky, když jsem mohl rozevřít normální noviny, přehlédnout co na které stránce přináší, vybrat si text či obrázek aniž bych hnul brvou - a palcem. Jak jsem připadal já ostatním, to neuvádím)

Také Bumerang chutná úplně jinak, je li prostřen na papíru - ale to vědí jen ve Slovákii. Neb do Cziechie se Bumerang šíří jen po síti a také GAG je na tom stejně. Takže ty obrázky, které jsme dnes vybrali pro představu, co se tak dá najít ve Vicově (či bří Viců; anebo rodiny Viců...) čtrnáctideníku s číslem 8, vidíte také na monitoru... No, doufám aspoň, že na o něco větším než tom mobiloidním...

Nahoře: Základní rubrika, nekonečný seriál *Derešů F. V.*, který se týká jak nadčasových postřehů, tak těch aktuálních, obvykle lehce satirických.

Uprostřed: tak jako v každém, tak i v 8. čísle nechybí velký barevný vtip *Rast'a Visokaie*. Pro mnohé z nás je jeho tvorba překvapivá jak návazností na tvorbu nejlepších cartoonistů konce minulého století, tak rozmáchlou výtvarnou podobou.

Dole: Přestože už v tuto chvíli hokejová horečka slovenského i českého publika polevila, koncem dubna ještě díky MS padaly hokejové vtipy na úrodný led. Výrazné kresby *Juraje Cajchana* (viz jedna vlevo!) si zasluhují pozornost a tak v tomto GAGu najdete o autorovi větší materiál se spoustou údajů a dalších vtipů z jeho ruky.

(ih)

„Samojlov“ (1969)

Galerie Mastera karikatury, jejíž existenci sledujeme v GAGu už delší dobu a v minulém čísle jsme dokonce recenzovali její pětadvacátý svazek plus následný sešit č. 26, nevznikla jen tak náhodou. Při zasvěcenějším pohledu je zřejmé, že nepřišla na svět žádným samovznícením dlouho doutnající potřeby. Totiž mít takovou edici, která by nejlepším anebo všem dobrým karikaturistům vydávala výběr z jejich nejlepších kreslených vtípů. Tak by tomu bylo u nás, kde se vlastně nikdy nic podobného nenarodilo, ač v jistých chvílích (naposledy v roce 1990) na to pomýšlení bylo. V peterburgském případě tomu však bylo jinak. Jak vidíte z našich obrazových důkazů, šlo o vzkříšení edice, která už **existovala** - s velmi podobným názvem už **v dávných časech SSSR**.

Nejstarším sešitem edice **„Mastera sovětskoj karikatury“**, který máme v archivu, je album **„Samojlov“** věnovaný dílu **Lva Samojlova**, publikovanému v různých letech na stránkách týdeníku **Krokodil**. Ten sešit vydalo právě vydavatelství **Krokodila** už v roce 1969 s úvodním slovem Ivana Semenova. Formát byl více čtvercový (20 x 21 cm), měl 32 barevně tištěných stran + 4 strany obálky, to vše bylo sepnuté do „véčka“ dvěma (už mezitím zarezlými) svorkami. Cena pouhých **30 kopějek**.

Původní úmysl edice se na obalu hlásí čtyřmi „kapitolami“:

Karikatury - Šarži - Zarisovki - Plastika. Právě karikatury, de facto kreslené vtípy plní sešit až za půlku, následují **„Karikatury na meždunarodnyje témy“**. Pokud u první části lze aspoň ocenit kreslířské schopnosti autora při pohledu na obrázky s tzv. „komunální“ tematikou, v následujícím výběru (1x proti Hitlerovi - 9x proti USA) jde o klasickou porci typicky rudé ideologie z 50. let 20. století - plnou Kukluxklanů, pendreků, krve, generálů a bomb...

V oddílu **„Šarži“** je devět portrétů - černobílých pérovek. Sešit končí jednou stránkou s pěti malými fotografiemi umělcových **„Plastik“**. Načež pod posledním nápisem **„Zarisovky“** je pouze jedna jediná a nehumorná skica. Sešit je u konce.

„Mládež“ a „Sport“ (1976)

Který sešit **Masterů sovětskoj karikatury** vydaných v roce 1976 vyšel dřív, není asi důležité, vypadá to však, že **„Satiriki o sporte“** šly do tiskárny o pár měsíců dřív než **„Jumor molo-dych“**. V tiráži je však uvedeno v obou případech ohromující číslo: náklad 100 000 exemplářů. Formát 17 x 24 na výšku je shodný, vydavatel stejný: Izdatelstvo **„Sovětskij Chudožnik“** Moskva. I když obálky obou sešitů jsou tištěny černobíle, ve „sportovním“ sešitu je pár kreseb kolorovaných, v „mladých autorech“ je vybarven jen jeden vtíp červeně a vypadá to na to ruční práci **Mikhaila Zlatkovského**, který svazek takto komusi přátelsky **„pozlatil“**. V tomto roce (letos je to 40 let!) mladé humoristy představovala konkrétně tato jména: **Vorobjev - Ivanov - Rozancev - Tesler - Tjunin** a výše prozrazený **Zlatkovskij**. A byl to výběr fakt zasvěcený či jasnozřivý - autoři se i v dalších desetiletích prosazovali jak se patří. Narození koncem 30. a počátkem 40. let a tak jsou dnes z nich sedmdesátníci... plus mínus vrstevníci naší silné generace **Jiránek - Barták - Renčín - Zábranský - Kantorek...**

V tomto roce (letos je to 40 let!) mladé humoristy představovala konkrétně tato jména: **Vorobjev - Ivanov - Rozancev - Tesler - Tjunin** a výše prozrazený **Zlatkovskij**. A byl to výběr fakt zasvěcený či jasnozřivý - autoři se i v dalších desetiletích prosazovali jak se patří. Narození koncem 30. a počátkem 40. let a tak jsou dnes z nich sedmdesátníci... plus mínus vrstevníci naší silné generace **Jiránek - Barták - Renčín - Záborský - Kantorek...**

Sešit na prosvítajícím papíru má 36 stran, titul. kresba (prvá stránka vpravo: **Oleg Tesler**). Sešit sportovních kreslených vtipů (**vlevo**) má více (44) a také na lepším papíru vytištěných

stran; z toho u osmi kreseb je buď skutečná anebo podtisková nebo na rámeček použit jedna doplňková barva. A to nepočítáme zelený podpis *Olega Teslera* - jednoho ze čtyřicítky autorů v sešitu zastoupených. Úvodní slovo napsal *Viktor Vasiljev* - a mezi karikaturisty poznáváme opět **Teslera, Tjunina, Zlatkovského, Ivanova, Voroběva a Rozanceva**. Z dalších třeba *Andrianova, Bogorada, Dubova*. Celkem 132 obrázků, děleno 44 stránkami je to průměr 3 vtipy na stránce. Titul (minulá strana vlevo nahoře): **Valentin Rozancev**. Ale tím to nekončí!

Andrej Krylov (1984)

Velké, tedy fakticky bolšoje překvapení! Nastalo, když jsme zjistili, že Mastera sovětskoj karikatury vycházely dál, a sešit věnovaný Krylovovi vyšel ještě v 80. letech - těsně před nástupem *glásnosti*. Barevný (byť na ofsetovém papíru ne příliš) svazek o 36 stranách měl úctyhodný náklad a také obdivuhodnou cenu **pouhých 50 kopějek**. Ale o tom, že nakladatelství *Sovětskij chudožnik* z Moskvy jede stále po staru, napovídá i jméno autora úvodních slov - **Borise Jefimova**. Už tady se člověk setkává s „komunistickým lajdáctvím“, jak to známe i od nás. Tento text je starý nejméně tři roky (datován březen 1981). Kreslenému vtipu na první obálce chybí text, ale najdeme ho na zadní (!) straně: „*Seržante, silně vtlučte do hlav demonstrantů základní státní ústavu!*“ - praví velitel úderce policistů s pendrekou.

Konečně on i ten poslední obrázek nad tiráží stojí za povšimnutí: Ke kamsi odpalované US raketě je připoutána sličná děva s nápisem *Západní Evropa* na pravém stehně. Podezření, zda autor jménem Krylov není součástí slavného seskupení **KuKRYniksi**, se v textu o autorovi nedá potvrdit. Utajeny jsou veškeré biografické údaje o mnohonásobném umělci CCCP avšak... Naštěstí žijeme v éře Googlu! - a po chvíli bloudění mezi Kytaristou a Krokodilem konečně důležitý údaj. Náš **Andrej Krylov se narodil 22. 10. 1929** v rodině famózního umělce **Porfira Krylova...** Takže to otec byl součástí **Kukryniksy!** A synáček se potatil - stal se pak i šéfem *Krokodila*...! Další sovětský satirik *Močalov* vzpomíná, že při práci pro *Fizkulturu i sport* (sovětská obdoba *Stadiónu*) chodil do přípravy zvané *Studio pro mladé výtvarníky* zřízené Krokodilem, kterou vedl A. Krylov.

Ale teď zpět k sešitu. Na prvních 24 vtipcích je plno odporných Američanů v cylindrech, v uniformách anebo kapucích *K-K-K...* pak však následuje bez upozornění prudká změna - 8 vtipů komunální satiry - a další změna, tentokrát s drobným nadtitulkem: *Družeskije šarži*. Jde o portrétní karikatury přátel - mezi šesti je jeden *východoněmecký* karikaturista: **Erich Schmitt**. A též satirikův otec (a vzor) **P. N. Krylov**.

Text ke kresbě: „**Diktát jazyka**“

Když se dnes podíváme, kde se v Rusech pořád bere ten strach z USA, měl by si vybavit, jaký to byl každodenní a mnohaletý nápor na mozky „obyčejných“ sovětských lidí. Současně se objasňuje, proč sešit šířili po CCCP v masovém měřítku. Lze si to přečíst na samém konci. Svazek *Mastera sovětskoj karikatury Krylov* končí tiráží - a v ní je uveden **náklad: 200 000 exemplářů!** (ih)

I kdyby se karikaturista rozkrájel, nebudou se ani těm jeho nejlepším dílům věnovat noviny tolik, jako zpěvákům, skladatelům či muzikantům - někdy jen málo významným a obecně známým. Tak už je to v kulturních rubrikách našich redakcí zařízeno. Hity a „kultovní“ jména či kapely si může pustit do uší a vlastně i do očí kdekdo a kdekdy. Také redaktor jde zřejmě raději na koncert než na výstavu a také editor raději doprovodí recenzi fotkou umělce z koncertu, Mistra ze scény, než vtipnou kresbou (dumá: sakra, v čem má být ten vtip?) anebo snímkem z ateliéru.

Ilustrovat si to můžeme třeba na **Jiřím Slívovi**, jehož mediální zastoupení rozhodně není slabé ani jako **výtvarníka**. Ale to, co se na netu a v médiích rozpoutalo po vydání cédéčka **Nemysli na to**, opravdu stojí za pozornost. Zdaleka jsme nezařadili vše, co jsme našli a už vůbec tu nenajdete všechno to, co jsme nenašli. I tak je toho hodně - člověk pak úplně pookřeje, když náhle zjistí, že Slíva také ještě vystavuje a kreslí. Tedy spíš, že si toho někdo všimne. Viz dále: jeho **Karel IV.... (G-men)**

Slíva na depresi ordinuje cv

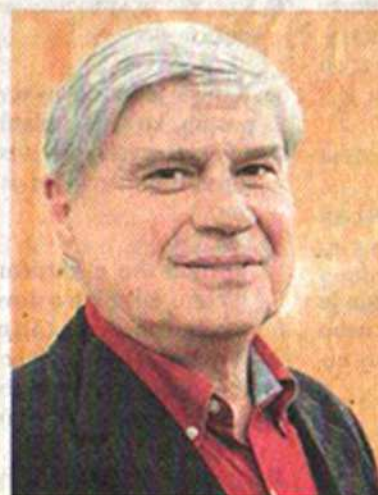
Jiří Slíva se do širšího povědomí zapsal především jako výtvarník věnující se kreslenému humoru. Méně se ví, že píše verše pro děti. Oba talenty se obtiskly do jeho autorské desky, která vyšla pod názvem **Nemysli na to**.

Hudba není ve Slívově případě žádným módním výstřelkem. Věnuje se jí od šedesátých let, kdy se nadchnul pro big beat a začal hrát na bicí v kapele Spiders. Později jako bubeník doprovázel Vodňanského se Skoumalem a vystupoval i jako host Buriana s Dědečkem. Za svou vlastní tvorbu byl dokonce v roce 1973 oceněn sdružením písničkářů Šafrán.

Svůj dávný a léta strádaný materiál vytáhl ze šuplíku a vydal v roce 2014 na debutové desce **Kup si bicí!** Na rozdíl od ní obsahuje novinka nazvaná **Nemysli na to** výhradně nové písničky, tedy skladby, které Jiří Slíva napsal právě v uplynulých dvou letech.

Stylová směsice

Slíva se obklopil schopnými muzikanty, jako je klavírista a autor hudby k písni **CAFes Blues Karel Růžička**, kytarista **Adam Tvrdý** nebo bubeník **Josef Vejvoda**. Sám svůj zpěv doprovází na kytaru a perkuse. Aranžuje se ujal **Marek Doubrava**, bývalý kytarista **Tata Bojs** a v součas-

Jiří Slíva. Foto: A. Jánovský, MAFRA

cvok'n'roll a brilantní rýmy

nosti vedoucí kapely **Hm...** nebo pěveckého sboru **Doubravánek**.

Vymezit žánr Slívovy hudby může být trochu problém. Na přebalu desky se skví nápis „jazz - rock - boogie - dada - balady“ a je to asi nejlepší popis stylové směsice, jíž se posluchačům dostane. Přizvání muzikanti Slívovým nahrávkám vetkli hodně z jazzové atmosféry, ale nakonec možná nejpřesnější bude s autorem tvorbou spjatý žertovný termín **cvok'n'roll**.

S nadšením a nepřepjatě

Protože hudba, byť skvělá, na tomhle albu není prvořadá. Prim zde hrají Slívovy texty, v nichž uplatňu-

je talent mistrné slovní zkratky a břítkého, ač vlastně laskavého vtipu. Volně tu cituje ze státní hymny v písni **Slavnostní odpoledne**. Vyložené s gusem komentuje tuzemské stravovací návyky v **Guláši**, kde snad zřymoval celý jídelní lístek, ale nakonec z textu vystupují ještě další konotace.

Jako červená nit se albem nesou odkazy na **Franze Kafku**. Jednak ve skladbě, jež je přímo pojmenovaná **Uši jako Kafka**, ale také v písničce **Aspoň píseň denně**. Podle Slívy „ví každý miminko, že si **Plácido Domingo** při práci zpívá a aspoň píseň denně a deprese je méně“. Ostatně „**Kafka**, když psal **Proces**, tančil (a při

tom trochu trpěl)“. A na **Proces** a **Zámek** dojde i v **Chaosu** v hlavě.

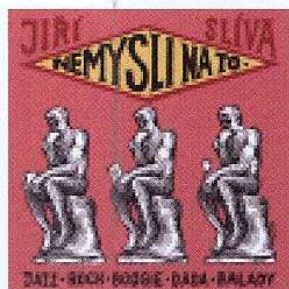
Slíva ve svých písničkách neřeší žádná explicitně bolavá místa našeho světa, ale nejde samozřejmě o nějaké povrchní popěvky. Jeho texty mají zvláštní hloubku, přitom se konzumují s nebývalou lehkostí. Svě k tomu dodává i Slívův nadšený, a přitom nepřepjatý zpěv. Některé z těch patnácti skladeb navíc mají pod dvě minuty, takže posluchače nezahltí. Spíš potěší.

— **Václav Hnátěk**

Nemysli na to
Jiří Slíva

70%

Aby bylo jasno i těm, co zrovna neholdují písničkářům: Slíva vydal dvě CD: *Kup si bicí* a *Nemysli na to*. Právě té druhé se věnují recenze, které jsme na dvě stránky soustředili.

Jiří Slíva

Nemysli na to

GALÉN 38:43

BLUES, JAZZ, ŠANSON

ZDENĚK HEJDUK

Málokdo dnes ví, že v současnosti uznávaný výtvarník Jiří Slíva hrával na bicí v šedesátých letech bigbeat a později i s dvojicí Vodňanský a Skoumal. Po úspěšné debutové desce *Kup si bicí* mu vydavatelství Galén udělalo radost podruhé. I tentokrát se zpívající malíř obklopil perfektními muzikanty především z tuzemské jazzové špičky, kteří jeho poetické hrátky s češtinou povýšili i hudebně. Hned v titulní skladbě *Nemysli na to* vytváří jazzovou náladu piano Karla Růžičky, stejně jako v hříčce *Jen dál*, která začíná o fotbale a přes přírodu se dostane až ke kapitálu. Životním tématem Slívy coby kreslíře je káva a kavárny, takže je jasné, že je nemůže opomenout ani v textech. V šansonu *Automat na kávu* zazní saxofonové sólo Svatopluka Macáka, o kávě je i vtipné *CAFES Blues* či *Z továrny do kavárny*, v ní se ale podává plzeň. Přestože autor na obalu avizuje jazz, rock, boogie, dada a balady, hudebně je na desce nejvíce zastoupené blues. *Slavnostní dopoledne* by klidně mohli mít v repertoáru Krausberry, v *Blues strakatých ponožek* či *Uši jako Kafka* se blýskne s kytarou Adam Tvrdý. Rytmiku na albu drží kontrabasista Petr Dvorský s bubeníky Josefem Vejvodou a Petrem Vizinou, prostě staří i mladí jazzoví mistři. To ale neznamená, že nemůže zaznít třeba jadranská písnička *Letušky* jak z jedné nejmenované TV stanice. „Aspoň píseň denně a depresí je méně,“ zpívá Jiří Slíva ve stejnojmenné skladbě. Z kolekce patnácti písní z této milé desky by to mohla být kterákoli, lehký úsměv na tváři totiž vykouzlí každá.

RECENZE: Jiří Slíva znovu hýří optimismem

Před dvěma lety odhalil známý grafik, ilustrátor a karikaturista Jiří Slíva svou méně známou polohu muzikanta a **navzdory pokročilému věku*)** vydal debutové album. Pozitivně přijatá nahrávka dostala nyní nástupce s názvem *Nemysli na to*. ***) Nemysli na to, Jiří...**

Jiří Slíva vydává druhé album

Poněkud sarkastická rada z titulní skladby ani v nejmenším nevybočuje z celku. Jiří Slíva v textech, které tentokrát nevytáhl ze šuplíku, ale napsal je v období uplynulém od předchozí desky, často svým přístupem připomíná zlaté časy Ivana Mládka.

Rád si hraje s ironií, až absolutními rýmy a svěrákovsky laskavým humorem. A tohle přiznané retro pak dokáže uvěřitelně i podat.

Patnáctka svižných, na jazzových základech postavených a vlivy boogie či blues prošívaných písniček vznikla ve stejném týmu jako debut. Tedy v čele se známým pianistou Karlem Růžičkou (který i jeden Slívův text zhudebnil) a aranžérem i všestranným muzikantem Markem Doubravou.

Písničky na jeho albu se hudebně nesnaží nic objevovat, drží se osvědčených schémat, ale na rozdíl od unylosti či profesionální únavy, s jakou podobná hudba zněla v barech či tančírnách, jsou hrané s nadšením a plné života.

Možná by přesto příště nebylo marné zkusit oslovit i jiné než jen konzervativní publikum, a příklad Jana Buriana také ukazuje, že i podobná tvorba je schopná se kloubit s modernějším aranžmá.

Slívovo další album má nicméně svou silnou stránku jinde opět nutí přestat se mračit, i když zrovna nemáte nejlepší náladu. Je nakažlivé tím, s jakou ironií a dobrou náladou nahlíží na realitu, a to i v případě, že jde o nikterak pozitivní témata, jako jsou domácí povalečství nebo nejen gastronomická omezenost.

„Aspoň píseň denně a depresí je méně,“ přesvědčuje autor v jedné ze skladeb. Jako první krok pro zlepšení společenského klimatu to vůbec není špatná idea.

Karel IV. – největší Čech Evropy

Slavíme pěkné narozeniny Otce vlasti **Karla IV.** Před jedenácti lety byl v anketě České televize vyhlášen Největším Čechem. Za ním se umístil Tomáš Garrigue **Masaryk** a Václav **Havel**, dále Komenský, Žižka, Werich, Hus, Dvořák, Čapek, Němcová. Dovolím si tvrdit, že být anketa vyhlášena dnes, uplynulé desetiletí by na pořadí leccos změnilo. Kupříkladu myslím, že současná drsná polarizace společnosti by možná až do první desítky vynesla Miloše Zemana; umanutost jeho „dolních deseti miliónů“ je značná. **Vladimír Kučera**

Kresba: **Jiří Slíva**

Literární noviny č. 5 - květen

Výstavy: Plotěná a Neprakta

Májová **Plotěná** na Moravě...

Brněnská Marie Plotěná vystavuje v květnu (společně i sama; obrazy i humorné kresby) **Samostatnou výstavu** má Marie Plotěná ve **Velké Bíteši** na Masarykově náměstí, kde sídlí výstavní síň tamního Klubu kultury. Otevřeno je každý den, víceméně dopoledne, jen v neděli od 13 do 16 hodin.

Společnou výstavu nových prací s názvem „**Zahrada Q**“ má Plotěná spolu s dalšími členy výtvarné sekce **Sdružení Q** v Galerii města **Olomouc** na Dolním náměstí č. 7. Výstava trvá do 28. května, otvírací doba je v pondělí až pátek 10 - 12 a 13 - 17 hodin a v sobotu 9 - 12 hodin.

Neprakta v jihočeském Lišově

PŘIPRAVILI JSME PRO VÁS
VÝSTAVU
**PRŮŘEZ TVORBOU JIŘÍHO WINTERA
NEPRAKTY**
VYSTOUPENÍ PÍSNIČKÁŘE VLADIMÍRA VEITA
A
PROMÍTÁNÍ KRÁTKÉHO FILMU „HRA O NAFTU“
TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

V jihočeském Lišově vystavují během května průřez tvorbou **Jiřího Wintra-Neprakty**. Na účast na vernisáži už je pozdě. Ale výstava tam snad chvíli vydrží - koná se v tamním muzeu, někdejším Schwarzenberském špitálu, který prý sám o sobě stojí za návštěvu a prohlídku... Teď už jen zjistit, kde asi tak ten Lišov leží... Ještě že jsou tu ty **gépéesky**...

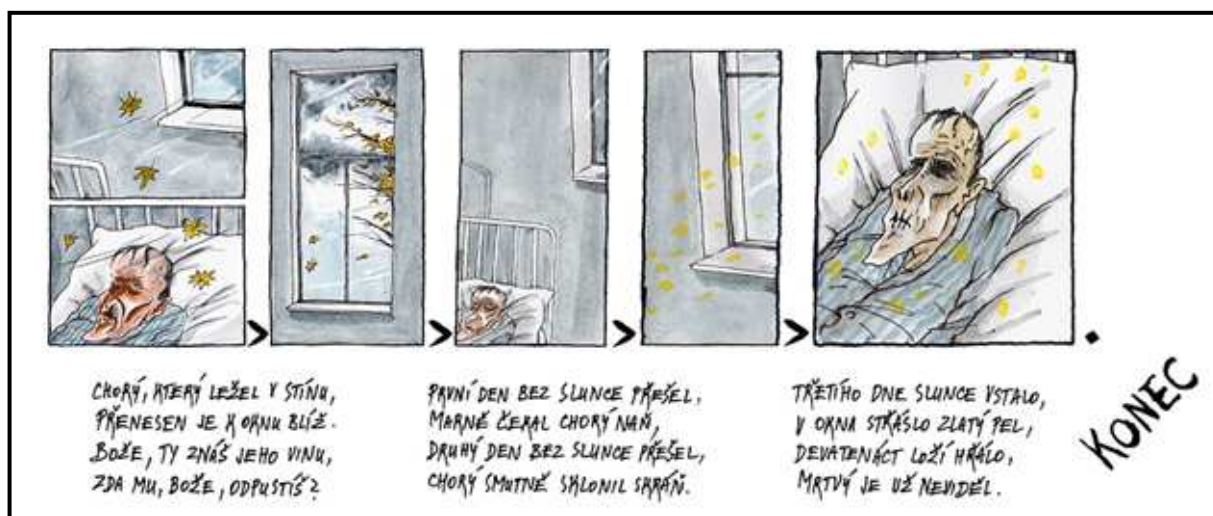
Byl časný máj, však pozdní čas, když Lichý (místo Máchy) objevil Wolkra zas...

A od té doby pracuje jako divý na kresleném doprovodu básníkových balad. Zatímco Jiří Wolker (tak jako K. H. Mácha) skonali mladí, tedy předčasně, **Lubomír Lichý** vlastně přeluhuje. Už v minulém tisíciletí se totiž též uložil do rakve, avšak jen pro účel knihy černých vtipů **Pohřební kvítí (viz foto!)** aby dodal adekvátní portrétní foto ke svému dílu.

Znovuobjevit Wolkera ve zralém věku nemusí být na škodu. Ani výtvarníkovi, ani dnešnímu mladému čtenáři, jenž si žádá místo románu epický komiks a jistě ho zaujme i komiks poetický! A jak vidíte z malé ukázky (vybrali jsme z delší výtvarné básně **jen pár** vstupních a pak závěrečných **okének**) dokáže zkušený jazzmen i v rýmech předválečné balady najít správný zvolený grafický rytmus. Původně si s Wolkerem začal jen tak, dělal si to vlastně pro sebe, ale nyní už to vypadá, že se brzy objeví na pultech nová komiksová kniha!

Po „**Baladě z nemocnice**“ (**viz!**) se Luboš vrhl i na další. My, co si z dětství pamatujeme jen tu jednu proletářskou, budeme samozřejmě zvědaví hlavně na „**Baladu o očích topičových**“. Prý i na ni dojde, a také se rodí „**Balada o námořníkovi**“, upřesnil nám pilný královéhradecký výtvarník. A dodal, že ukázky z cyklu „**Wolker mládeži**“*) visí na jeho webu: Lichý-kresby.

Pozor! Naše ukázky zahrnují dílky 1-3 a pak až 17-19. **Celý příběh** (v nečitelné miniaturizaci) najdete **na příští stránce!**

*) „**Wolker mládeži**“ - tak se cyklus balad opravdu nejmenuje - jde jen o nejspíš návrh recenzenta...

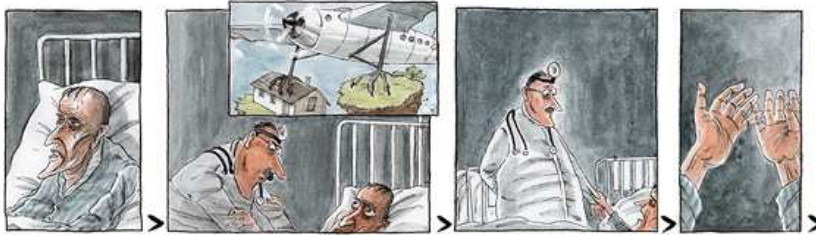
JIRÍ WOLKER BALADA Z NEMOCNICE LUBOMÍR LICHÝ

DVACET LŮŽEK STOJÍ V SÁLĚ,
NA NICH DVACET NEMOCNÝCH,
NA TRÁVNÍK NĚKDEŠNĚ JÍŠÍ
A NA RUKOU PRDLY SNÍŽÍ.

V KONTĚ, NENŽ SE VĚŽNĚ STÍHÁ,
OD OKNA NEJDAŘÍ V JIZBĚ TĚ
LEŽÍ, TADY, ODOČÍVÁ
CLOVEK, ČÍSLO TRINÁCTĚ.

"PANE DOKTOR, SLUNCE SVÍTÍ
DO VŠECH LOŽÍ MIMO MĚ,
PROČ V MOJÍ JIZBĚ DAL MĚ PŮLOŠTÍ,
KDYŽ BEZ SLUNCE HNED ZEMĚME?"

KDYBY NA HRUDĚ SVÍTLO MI
JAK ŽIVÝM JENNĚ JAK TOZDRAV,
ZÍTRA *UŽ BYCH LÁHAL HRADY
A BYL BYCH JAKO RYBA ZPĚVÁ.

MONTEŘ ISEM A MUSÍM ŽÍT,
MÁM V HLAVĚ BELAY VYMLÉZ,
AEROPLAN ČHU SESTRAITI,
JENŽ S OBLOU ZEMÍ BY SE VZKES

Ž PŘELOŽIL JI V KRAJĚ JINĚ,
V OKNĚH LÁSKANĚSÍCH HŮDOD,
KDE CHUDÁK LEHKO ANEZEMYNO,
NA MŮVŮM Z OESTY! NA MOU ČEST!

PROTO TAM, KDE SLUNCE SVÍTÍ,
DĚJTE MI NE MĚ HNED PŘELOŽIT.
MÁM-LI STROJ TEN SESTRAITI,
MUSÍM A JAKO PŘECE ŽÍT!"

DVACET LŮŽEK STOJÍ V SÁLĚ,
NA NICH DVACET NEMOCNÝCH.
JAK DÁT HŮS TAM, KDE LEŽÍ ŽIVÍ,
KDYŽ SLUNCE CHCE MÍT NĚKDO Z NICH.

VŠAK TOČNEJTE, - U OKNA LEŽÍ
FRISIS GALLOPINS, - ČÍSLO TŘÍ,
AČ SLUNCE MĚ, PŘECE DĚCHÁ SĚBĚ
A NĚKDE TONDE NESPATÍ.

AČ UMĚJE, DĚM MĚ PŘELOŽIT
DO JEHO SLUNNĚ POSTELKĚ...
TEŽ MUSÍTE PĚKĚ LEŽÍ PŮTÍ.
JSTE JAKO OHEŇ TO TĚLĚ."

UBÍVÁ NŮC PRAČ, DĚKŮH,
JITRO MŮLĚ SE PLÍŽÍ Z NIVY,
CHOPY HŮDŮ SĚBĚHO DĚKŮH,
ALE TEN JE JEŠTĚ ŽIV.

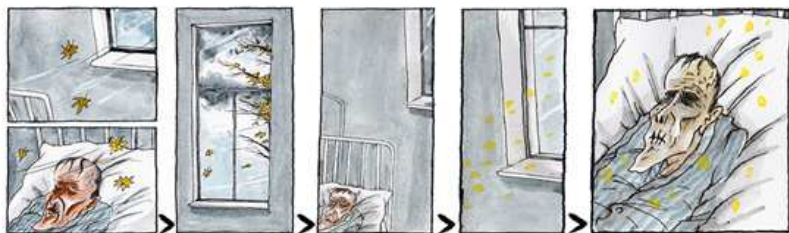
V KONTĚ ZATÍM NEMOC TONĚ
TIŠANĚ VČ, NĚŽ TIŠANĚ DĚV,
CHOPY ČĚKŮ NA SMĚT DĚKŮH,
KDO VÍ, DOČKÁ-LI SE ŽIV?

UBÍVÁ NŮC ČĚSŮ, SEDMĚ,
V TRÁVNÍK KONTĚ ZVĚD SE MŮŽ,
V OČÍCH OHEŇ, V ANKŮH LED MŮ,
ČERKĚ STRÁŠNĚ DLOUHŮ UŽ.

PO SÍNĚ JDE TICHÝM ANKŮH,
VŠECKNO SŮ A VŠECKNO SŮ,
SŮTÍ TEN, CO JE MU SŮKEM,
UBÍTĚ RŮCHĚ, ČÍSLO TŘÍ.

RŮCE NA HAPLO MU HŮDĚ,
RŮCE STIŠNĚ ZE VŠECH SÍL,
ČĚLĚ JSEM ŽÍT, NĚMĚNĚ,
PROČ ISEM TĚ UČĚTIL."

PŮDŮH NĚSŮH V PŮTLOVNĚ
MĚTĚ TĚLŮ, ČÍSLO TŘÍ,
SŮMĚNĚ DO ČĚLĚ PŮD SÍTĚ,
V OKNĚH HŮZDŮH ROVĚTĚ.

CHOPY, KTERÝ LEŽEL V SÁLĚ,
PŘENĚSEN JE V OKNĚ BŮJĚ.
BOŽE, TY ZNÁŠ JEHO VINU,
ZDA MU, BOŽE, ODPUSŤS?

PŮVNÍ DEN BEZ SLUNCE PŘĚŠĚL,
MĚRNĚ ČERKĚ CHOPY NĚN,
DRUHÝ DEN BEZ SLUNCE PŘĚŠĚL,
CHOPY SMŮTNĚ SĚLONIL SARĚNĚ.

TŘĚTÍHO DNE SLUNCE VYSTALO,
V OKNĚ STIŠNĚLO ZLATÝ TEL,
DEVĚTANĚCT LOŽÍ HŮDĚLO,
MŮRTVÝ JE UŽ NĚMĚL.

KONEC

Tak to dopadá, když si mrtvý básník Wolker co do nemocničního tématu padnou do oka.....

s docela živým kreslířem Lichým...

Na slavnosti v kavárně Louvre na Národní třídě v Praze převzal 2. 5. 2016 **Vojtěch Jurík** ze Strašic Čs. *Novinářskou cenu* za loňskou tvorbu pro *Rodinu a školu*. Tu je oficiální text poroty soutěže se jmény tří nominovaných výtvarných publicistů.

Nejlepší česko-slovenský kreslený vtip, komiks nebo karikatura

Porota: Martin Ciel, pedagog na VŠMU, SR, **Helena Diesing**, teoretička umění, ČR, **Joachim Dvořák**, kulturní revue Labyrint, ČR, **Boris Ondreička**, výtvarník a kurátor, SR

Nominováni byli tito tři umělci v abecedním pořadí:

Miloš Gašparec: série kreseb v deníku *Pravda*

Porota Miloše Gašparce oceňuje jeho originální styl a záměr. Autor je představitelem jiného přístupu ke karikatuře, než je zvykem.

Vojtěch „Vhrstí“ Jurík: série kreseb v časopise *Rodina a škola*

Vojtěch Jurík má na první pohled velmi sympatický styl provedení kresby a komentování aktuálních událostí. Porota si cení především jednoduchosti jeho kreseb, která odkazuje k americkému stylu (Simpsonovi, Futurama). Vybrané kresby dobře odrážejí problémy každé generace a ožívují i úžeji specializované médium, jako je časopis *Rodina a škola*.

Miroslav Kemel: série kreseb v deníku *Právo*

Autor Miroslav Kemel zachovává a představuje to nejlepší, co vzešlo z klasické československé kreslířské tradice a jeho příspěvky mají pravidelně vysokou úroveň. Porota ocenila především vyváženost tvorby.

Nedělní (8. 5.) **Newsroom** (ČT24) ve zprávě o NC (začíná v 05,38) označila ČT *Vhrstího* i za svého autora a v relaci ukázala jeden jeho vtip. V čase příspěvku 5,52 - 6,02 **Vhrstí** říká: „Vtip je nakreslen v podstatě za hodinku, za dvě. To je velmi jednoduchá kresba. Ale pak většinou ještě tak pár dní čekám a piluji tu přímou řeč a piluji tu kresbu, abych s tím byl naprosto spokojen.“ NC uděluje Nadace OSF.

Vtip měsíce dubna: *Simon*

Desetičlenná jury, složená ze 3 karikaturistů (*Bernard, Lichý, Kantorek*) a 7 humorulibých nekarikaturistů, rozhodla jako obvykle:

1. místo **Marek Simon obr. č. 3**
2. místo **Marek Simon obr. č. 2**
3. místo **Míla Martenek obr. č. 1**

V dubnu dorazilo **57** kreseb. Ani obměna poroty nezpůsobila žádná překvapení ve výsledcích. **Marek Simon** zatím nesplnil svůj záměr/hrozbu neposílat další příspěvky a opět zvítězil. Na třetím místě se umístil **Miloslav Martenek**, který je také na předních příčkách jako doma.

Kresby najdete na webu www.cska-karikatura.cz/cs/vtipy-mesice/e

(red.)

Karel IV. na měsíc v Malostranské Besedě

Stylově od **IV. května** trvá celý měsíc výstava na uvedené téma, pořádaná ČUK. V úterní předvečer proběhla vernisáž asi šedesáti nadstandardních prací od zhruba polovičního počtu autorů. Na pohled kvalitní katalog čtvercového formátu dokumentuje zdařilou akci. Podvečer zahájil v předsálí MB za přítomnosti kol sedmi desítek návštěvníků (zpoila kreslířů všeho druhu) představitel památkové komory **Dr. Václav Liška**. Po prezentaci několika songů **Jiřího Košťýře**, expozici otevřel předseda unie **Radovan Rakus**. Připomněl, že další (zářijová) výstava v tomto prostředí představí na webu unie dosud nasbírané karikatury **Václava Havla**. Výstava je však přístupná jen od 19 hodin při téměř každodenním programu.

Pokusy o královský humor lze doporučit, na první pohled přišly zkrátka četné panovníkovy manželky, jen **NOS** nebyl na toto téma **skoupý**, či **Skoupý** měl na ně **nos**.

Zapsal **Jan Koutek**, v oblíbené roli diváka (a fotografa)

Na foto: Panel **Radka Stesky** a zahajovači: **Václav Liška** a **Radovan Rakus**

O výstavě v pražské MB i v televizi:

zmiňme **Radostu**. (red.)

Ve středěční relaci *Události v kultuře* (ČT 24) byla výstavě věnována pozornost, slovo dali organizátoru výstavy z ČUK, ale především pak **Jiřímu Slívovi**, který před kamerou nakreslil svého Karla IV. Abychom byli přesní, **Slíva** z unie karikaturistů vystoupil, ale výstav se účastní. Naopak **Košťýř**, který ČUK opustil, teď opět do unie vstoupil a na vernisáži i zazpíval. Z vernisážových karikaturistů vybíráme alespoň pár přespolních jmen: **Taussig**, **Pirkl**, **Vhrstí**, **Linek**, **Martenek**, **Vobr**, **Skoupý**, **Valocká**...

Plus nepraktolog **Kopecký** a za laureáty Výroční ceny ČUK tu

Foto: **Miloš Kohlíček**

Ještě k velké jiráňkovské výstavě

Na stále oblíbenější (slovo tam není totiž prokládáno podivnými „písničkami“) rozhlasové stanici ČRo Plus (dá se chytit už na více než půlce rozlohy České republiky) se v komentářové rubrice *Názory* věnoval Vladimíru Jiráňkovi **Karel Hvížd'ala**. Lze si ho poslechnout na webu:

<http://www.rozhlas.cz/plus/nazory/zprava/karel-hvizdala-vladimir-jiraneck-kreslici-komentator-v-tancicim-dome--1609722>

Václav Bělohradský: Co je opakem Západu

Francouzská a německá kritika invaze do Iráku rozpoutala v USA toxickou vlnu sebeštednosti, *French fries* byly přejmenovány na *Freedom fries*. Edward W. Said, autor knihy *Orientalismus* (1978), obrátového díla v humanitních disciplínách 20. století, si tehdy vzpomněl na historiku ze života *Samuela Becketta*, irského spisovatele žijícího v Paříži uzavřeným životem skeptika. Když se ho poštovní úředník udivený jeho neobvyklým vzezřením zeptal, zda je Angličan, odpověděl: „*On the contrary!*“ (Naopak!). Co je opakem „*bytí Angličanem*“, Beckett neupřesnil.

Kresba: **Jiří Slíva**: Co je opakem Západu, 20. 4. 2016

Polemika / Lomová - Juřena - Lomová (...ale s otevřeným koncem!)

Lomová o svých začátcích - Juřena ji koriguje

Většinu toho, co potřebuji vědět, mám v hlavě anebo v archívu, ale tu a tam si starcův mozek pamatuje aspoň to, že novinář si musí vše ověřovat. A tak jsem také ověřoval nějaký údaj v googlu... a našel něco, co mne zaujalo a pak i pobavilo. Nevím, zda se to jmenuje facebook, ale prostě to visí na netu a pod to se může kdokoli k tomu vyjádřit. Zrodilo se to 20. února 2015 a jaksi to dodnes, ani po roce, nenašlo rozuzlení. A jelikož se to týká, co do obsahu, tak co do diskutujících, výlučně autorů kresleného humoru, dovoluji si to přetisknout v GAGu:

Lucie Lomová: *Byli to Klos a Pop*

Ještě na gymnáziu mě můj strejček chirurg popostrčil, ať zajdu ukázat svoje vtipy jeho pacientovi Karlu Klosovi, který byl kreslící polovičkou značky MIKL (vymýšlel Václav Mikolášek). Vypravila jsem se za ním do krásného bytu v Pařížské ulici, jestli se nepletu, vlídně se mnou pohovořil, podíval se na moje věci a povzbudil mě k tomu, že jsem se sebrala a odešla ukázat svoje obrázky do výhrůžného domu vydavatelství KSČ na Florenci. Tam se mě ujal Jaroslav Pop, který byl v Dikobrazu od r. 45 a patřil mezi autory úplně příšerné propagandistické satiry. Podíval se na nějaký můj vtip, kde jsem měla trávu, nakreslenou čárkami, máchnul nad tím rukou a povídá: "Vám je osmnáct a kreslíte jak osmdesátiletá. Tyhle ty čárky... Počkejte, já vám něco ukážu..." vyndal nějaký svůj obrázek, kde byly zelené fleky. "Takhle se dělá tráva!" Jak taková blbost člověku utkví. (Když jsem teď z toho Dikobrazu, kde mi vyšel první vtip, skenovala, našla jsem taky vtip od Popa, a koukám - vždyť má tu trávu taky z čárek!)

Petr Juřena: *Jsou to bláboly*

Lucie Lomová umí dobře vypravovat, možná by spíš mohla psát romány, ale málo z toho, co zde napsala jsou fakta. Když jí Karel Klos, který nikdy nebydlel v Pařížské ulici, nasměroval do Dikobrazu, je docela zajímavé, že tam narazila na Jaroslava Popa. Možné to je, on se jednou za uherský rok v redakci objevoval. Nicméně nechápu, proč ukazovala svoje kresby externímu autorovi, který nebyl zaměstnancem redakce. Měla kresby ukázat patřičnému redaktoru, který jistě nekreslil od roku 1945 ty odporné kresby jako J. Pop. Při oné zmínce o tom, jak kreslila trávu, mě napadá jedině to, že tu trávu totiž spíš hulila. Viděla totiž všude jakési duchy a tak s odstupem času třiceti let, všechno tak nějak popletla. Jelikož jsem v té době v redakci byl zaměstnaný, tak mohu posoudit hodnotu vzpomínek paní Lomové. Takové bláboly, jako když jsme s hošíma na pivu a vypravujeme si, jak jsme byli na vojně.

Lucie Lomová: *Neštvte Vás něco jiného?*

Vážený pane Juřeno, opravdu nechápu, co Vás tak popuzuje na mojí vzpomínce? Že si nepamatuju, kde bydlel pan Klos? Však píšu "jestli se nepletu", netvrším to s jistotou a budu ráda, když mi to po těch letech připomenete. Že jsem ukazovala obrázky externistovi? Asi mě k němu někdo nasměroval, když jsem přišla s deskama do redakce nabízet vtipy! Pop to byl určitě, jemu jsem to ukazovala a on

mi tohle řekl, některé věci si prostě člověk zapamatuje dobře, když dovolíte. Jaká fakta Vám ještě neseď, pane Juřeno? Řekla bych, že Vás musí štítat něco jiného, ale spekulovat o tom tady nebudu. Ráda si přečtu Vaše vzpomínky na Dikobraz. Každopádně díky za oživení tohoto blogu.

Ivan Hanousek: *Jak to tedy bylo?*

Takže už vím, že se to jmenuje blog... Jelikož však na tomto místě minipolemika vlastně končí - jaksí jen jako názor proti názoru - pokusíme se maličko pošoupnout oba pamětníky trochu dál... Škoda, že

sám Karolko už nám svou vzpomínkou nepomůže (teď už přiznám, že mi tenhle spor na googlu naskočil, když jsem hledal něco o zesnulém Klosovi), ale jistě se mezi abonenty e-GAGU najdou lidé, kteří si na jeho byt-nebyt v Praze 1 vzpomenu a dají nám správnou adresu. Anebo dokonce o rok staré polemice vědí a mají tvrzení L. L. potvrzeno přímo od Klose!

Ale začnu svou vzpomínkou. Též z Pařížské. Pokud vím, tak Lucie Lomová nejméně dvakrát navštívila redakci KUKu (i ŠKRTu) a nechala mi k otištění nějaké své humorně laděné kresby, dobře si na ni pamatuji, kresby byly docela zajímavé, nic mimořádného, ale šlo o dívku, tedy dost vzácný úkaz... Konečně jeden z vtipů vidíte *) - vyšel v KUKu č. 4 ze 25. 6. - svátek měl Ivan. Redakce sídlila v Pařížské

ulici nad sídlem Československého svazu novinářů, v někdejší centrále *Mezinárodní organizace novinářů* = moskevské špionáže. KUK měl pro sebe místnost plnou kabelů a svazků drátů - a když nám zazvonil telefon (bylo předjaří 1990) ozvala se obvykle ruština - většinou chtěl kdosi jednoho generála, jehož jméno končilo na -ov.

To vše uvádím proto, abych vyloučil, že si L. L. plete redakci KuKu v Pařížské s pěkným bytem K. K. v Pařížské. Rovněž jsem vyloučil, že by si spletla K. K. (K. Klose) s K. K. (Kobrou-Kučerou). I když... jistě by jí i on dobře poradil.

Co mne ovšem napadlo okamžitě: že zaměnila Klose s Jiránkem, tehdy už abstinentem, bydlicím v pěkném velkém bytě nedaleko. Nejsem rozhodně sprežencem Petra Juřeny, ale ještě než jsem si přečetl jeho reakci, pomyslel jsem si totéž co on. Jde o líčení návštěvy Lomové v Dikobrazu. Že by tam narazila na Popa (a že by jí zrovna on dával rady!) jsem hned vyloučil. Okamžitě jsem viděl Dušana Motyčku a vidím ho tam doteď. Jak vzhledem, věkem, tak těmi radami...

Vím, že je dost nepravděpodobné, že by mladá žena (nezávisle na unfair Juřeni osočení z hulení) mohla trpět takovou obsedantní poruchou v uchování jmen starších pánů v hlavě, aby si nepamatovala vůbec nic. Jenže na druhé straně se mi zdá varianta s Jiránkem a Motyčkou (namísto Klose a Popa) po všech stránkách líbivější i pravděpodobnější. Takže pokud někdo dosvědčí, že alespoň jeden fakt ve svrchu citovaném textu Lucie Lomové může být pravdivý a že naše (Juřenovo a Hanouskovo) dohady jsou postaveny jen na nezamrzlé vodě, velmi mne (nás) to potěší.

A dějiny „kr-hu“ (vlastně na Klosově rovu) budou opět o něco přesnější. Nemluvě o tom, že by si i jiní z karikaturistů moc rádi přečetli vzpomínky Petra Juřeny na Dikobraz, jak v závěru své repliky navrhuje L. L.

Ivan Hanousek

*) Kresbu jsme převzali z originálního výtisku KUKu v archívu - bohužel dost ušmudlaného... Až nyní si uvědomujeme, že konzervativně nazvanou rubriku „Z domova“ jsme z KUKu přetáhli i do GAGu!

Výstava k výročí Maxipsa

Vloni mu bylo 80. A jeho nejznámější figurce letos 40. Je to tak - **Jiřímu Šalamounovi** se množí kulatá výročí... V dějvické *Ville Pellé* byla v úterý 10. 5. otevřena výstava k narozeninám **Maxipsa Fíka** (**viz obr.**), který promluvil k milé Áje a k divákům hlasem **Josefa Dvořáka** poprvé z televizní obra-zovky v roce 1976. HUDr. **Šalamoun** patří k posledním žijícím veteránům slavné éry humorných kreslených seriálů určených dětem, ale milovaných i hodně dospělým publikem. Kresba: Jiří Šalamoun (MfDNES, 10. 5. 2016, str. 15)

Co vy a smysl pro humor?

Novoroční výprodejová vlna, o níž kritici konzumu opakovaně kážou varovná poselství, kupodivu téměř opomíjí umělecké požitky. A pokud už se jich dotkne, paradoxně zlevňuje takzvanou vysokou kulturu v čele s koncerty vážné hudby více než takřečenou kulturu nízkou. (...) Nicméně nejhlubší pád cen, přitom ve vší tichosti, vyhlásily silvestrovské televize. Tak levnou zábavu snad obrazovka nepamatuje; samé domácké potlachy u prostřeného stolu jako v každé druhé rodině jen s tím rozdílem, že stanice si naklonovaly jediný typ moderátora. A to člověka, jenž se od *Zázraků přírody* na ČT až po veselici na TV Barrandov ptal hostů stejnými slovy: Co vy a tanec? Co vy a porota? Co vy a zvířata? Co vy a trapasy? Co vy a novoroční předsevzetí? A vůbec nejstrašněji: **Co vy a smysl pro humor?**
Mirka Spáčilová: „Hubička za hubičku aneb co vy a slevy“, MfDNES; 5. 1. 2016, str. 9

Brooklyn účinkuje jak má. Neohromuje ani neprovokuje, neútočí ani neruší

Tři oskarové nominace i cenu Britské filmové akademie za nejlepší film roku má *Brooklyn*. (...) Solidní romantické drama s pečlivou dobovou náladou 50. let, které hrdinčinu volbu mezi dvěma muži a dvěma domovy líčí čistě, střízlivě, s rozumnou mírou sladkobolnosti vykoupenou vděčným **humorem**. (...) Divák ocení britský zdrženlivý **sarkasmus**, do něhož se pokládají zejména starší dámy (...) brooklynská bytná, jež své **uhihňané** nájemnice vede jako chovanky penzionu k poznání, že „povrchnost je osmý hřích, povrchní dívka je jako líný muž, ale vydává horší zvuky“. (...) Nevětřivě milý je celý *Brooklyn*. Kdyby nic jiného, přinejmenším uloží do paměti pár obrazů a **bonmotů** - třeba o těžké volbě každé ženy: „Bud' budu čekat celý život před koupelnou ubytovny, nebo před vlastní koupelnou, než si nerudný chlupatý chlap přečte na záchodě noviny.“

Mirka Spáčilová: „Nejlepší britský film líčí lásku Itala k Irce...“, MfDNES; 20. 2. 2016, str. 13

Kresba: **Lucie Seifertová**, Magazín DNES č. 16

Rek, který byl poslední a přitom šťastný? Příliš mravučné...

Skutečný příběh může být silnější než film, jenž jej vypráví. Takový je *Orel Eddie* líčící osud nejhoršího skokana na lyžích, miláčka olympiády v Calgary. (...) Michael Edwards měl silné brýle, kila navíc, ale startoval jako jediný britský skokan na lyžích roku 1988 na olympiádě. Skončil poslední, ale coby idol publika všechny porazil. Tam jeho příběh v kině končí, v reálném životě přešel na půdu zábavního průmyslu. Takže **šášek** (...) či hrdina? Právě dvousečnost popularity outsidera tvoří oporu filmu. Jinak se honí za vzorem *Kokosů na sněhu*, leč s menší dávkou **vtipu**. (...) **Usměvavou** urputností trochu připomíná *Forresta Gumpa*, nicméně (...) budí až příliš útrpnosti, herec (Hugh Jackman) přehání prostomyslný výraz na hranici **karikatury**. (...) Nespornou výhodou má prostředí, bílé horské scenérie se skokanskými můstkami, mezi nimiž pu-

tuje severskými profesionály vysmívány nešika plný modřin. Vysloveně **situáční komiku** (...) však *Orel Eddie* příliš nepěstuje.

Mirka Spáčilová: „Jak Orel Eddie honil Kokosy na sněhu“, MfDNES z 9. 4. 2016, str. 13

KLDR: Přes smích k pláči

Film *V paprscích slunce* by měli vidět povinně všichni. Politici i aktivisté, skuhralové i revolucionáři. Ukazuje totiž Severní Koreu jako **grotesku** totalitní propagandy. (...) Scénář i aranžéry tamní reality ovšem dodala severokorejská strana, takže dokumentarista Vitalij Manskij skoro nemusel dělat víc než pustit kameru a žasnout. (...) „**Usmívejte se, soudruzi, tleskejte!**“ I při nácviu jásavých oslav zní: „*Pořád to vypadá ponuře; radostněji, vlastenečtěji!*“ V podstatě pasivní svědectví o jedné nekonečné manipulaci úplně stačí, zvláště když k organizovanému **smíchu** přidá „lidově zdravotní rozcvičky“ v mlhavém ránu, šedivou prázdnotu ulic... (...) Děti papouškují, jak „*milovaný a vážený vůdce velký Kim Ir-sen vyhnal japonské bídáky a velkostatkáře*“, které nyní vystřídali „*američtí ničemové a jejich loutky*“. Odmala se děti učí v první řadě nenávisti. A kdo se dosud bizarnosti **smál**, tady přestane, pohled na ně drásá. (...) Kam se hrabou naše agitky 50. let! Davové sklánění hřbetů na severokorej-

ský způsob mrazí trojnásob (...) z úžasu, že tamní manipulátoři podvojnou hru cizího režiséra neprohlédli; a pokud jim přece došlo, že místo plakátu pomohli **satíře**, kdo z tamních aktérů to odskáče?

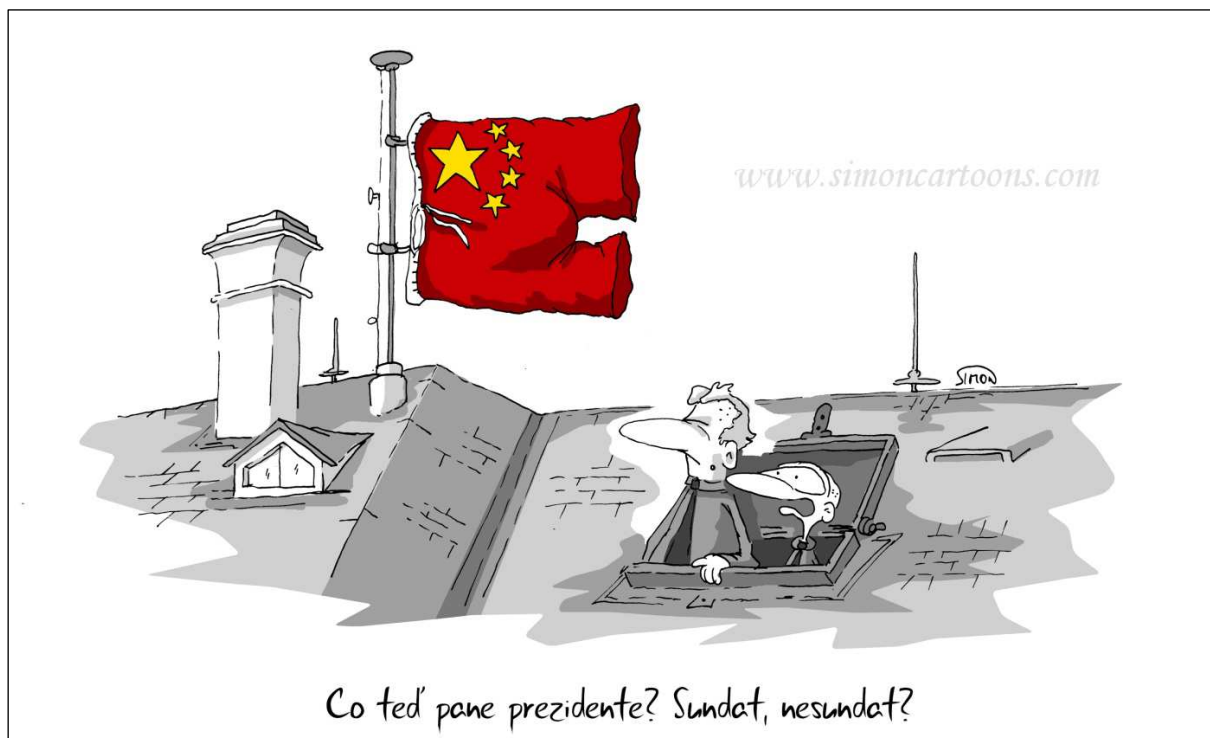
Mirka Spáčilová: „*Smějte se nahlas, soudruzi!*“; MfDNES; 13. 4. 2016, str. 10

Tajemství Divadla Sklep - film ke 45. výročí vzniku souboru

Naštěstí neschází to podstatné, tedy **smích**. Pro „sklepáky“ stále platí, že móda korektnosti je mjíjí, tudíž formulují přesně a přímo (...) Dokument osvětluje také jiný příznačný znak Sklepa, a sice jeho

politické postoje před listopadem 1989. Nikdy se nevydával za disent (...) Měl jinou metodu: prostě nebral režim na vědomí. Jako by vůbec neexistoval. V tupých agitkách a heslech typu „Únor je náš říjen“ nacházel Sklep nekonečný zdroj **legrace**, aniž by takzvaně bojoval. A

ukázalo se, že **smích** je leckdy účinnější zbraň než vážné revoluční barikády. Když popisují poetiku, krédo či směřování vlastního souboru, používají „sklepáci“ výrazy blízké každému dalšímu pokolení diváků. Generační heslo znělo „*stupa a pruda*“, pro dění na scéně platilo „*čím trapnější, tím lepší*.“ (...) **Princip humoru** přímo čítankově shrnuje Milan Šteindler, když předkládá svou scénku z cyklu *Alles Gute*: „*Cikán, který je postižený, nezaměstnaný, homosexuál, povídá - a jen proto nemůžu být sudeták?!*“

Mirka Spáčilová: „*Publikum počká, až dopijem...*“; MfDNES; 30. 4. 2016, str. 14

Kresby jsme dnes vybrali ze dvou deníků. Prvního čínsko-českého **Miloše Zemana** (nahoře) nakreslil **Miroslav Kemel** pro **Právo**. Druhého čínsko-českého **Miloše Zemana** (dole) nakreslil **Marek Simon** pro **Deník**, ale našli jsme ho v soutěži o **Vtip měsíce dubna**. Poznali jste i **Ovčáčka**?

Situace humoru v našem národě není kapitolou humoristickou. Humor je utiskován. Slavná minulost a třistaletá poroba je nepřítelem humoru. Hus trpěl za pravdu a na Bílé hoře jsme byli poraženi. A pro tyto důvody se nám zdá, že by se mělo mluvit polohlasně a nesmát se.

(...)

Nejhorším nepřítelem humoru jsou stavy; český tisk zažil Bacha, konkordát, válečnou i republikánskou cenzuru, jež se mění podle okamžité politické situace, ale nejhorší cenzura je cenzura abonentů.

(...)

Říkává se, že humor je u nás vzácné koření. Je to pravda? Humor není v oblibě. Humor má rád spořádanost a poklidný život. V dobách divokých se daří satíře. Satira má platnost aktuální. Satira je divoká rostlina, jež roste v roklinách.

(...)

Humoru se daří na lánech pořádku. Český národ neměl klidu. Český život je pořád jeden boj: boj o právo, boj o jazyk, o školy, o politickou samostatnost, o hospodářské obrození. V Čechách se nežije lehce. Humor je věcí blahobytu, věcí kultury. Humor je přepych.

(...)

Publicistovi, jenž si dovolí humoristickou parabolu, dostane se výtky, že je laciný duchaplník. Člověk vážný, se zajištěnou existencí, kupuje si humoristické noviny, jako by se za ně styděl. Poměr obecenstva k humoru je asi takový: Přejde muž ke Kulíkovi a kupuje si kávu. Dostane kávu a příručí mu k balíčku přiloží Kulíkův kalendáříček. Ale muž se stydí veřejně nésti takovou věc a prosí, aby mu byl kalendář zabalen dovnitř.

(...)

Humor není u literárních kritiků a historiků populární. Humor se poskytuje ve sloupcích kritiky velmi málo místa. Humorista bývá definován: má svižné pero, jež obratně tepe zlořády světa. Proto se nedávají mladí lidé k humoristické tvorbě zlákat

Karel Poláček: „**O humoru v životě a literatuře**“ (1929).
Zdroj: Karel Poláček: „O humoru v životě a umění“; Český spisovatel, edice **Otázky a názory**, svazek 32, Praha 1961

Karel Poláček (1900 - 1944). Významný český spisovatel a novinář. Krom humoristických (nejen) románů autor mnoha novinových „sloupků“ - v doslovu je v publikaci zmíněn soubor „35 sloupků“ na téma „Kritika a humor“.

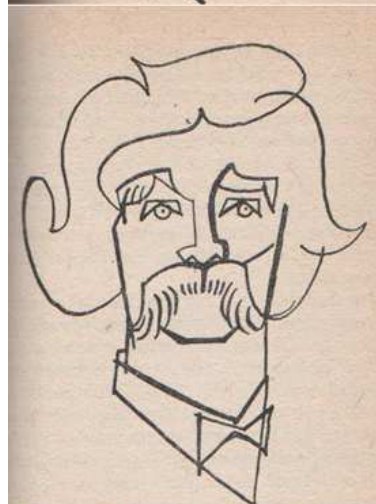
Kresby: **Antonín Pelc** (1937) a **Štefan Bednár** (1929)

Dvě knížky úzkého formátu a staršího původu nemohou chybět v knihovně žádného humoruznalého fanouška - natož pak teoretika humoru a komiky vůbec. O existenci a obsahu prvé z nich už víte z předchozí stránky, ale zde vidíte i její obálku, od prvního pohledu jde o typické dílo *Zdeňka Seydla*... Z díla **Karla Poláčka** jsme vybrali citáty o českém humoru a doplnily je dvěma kreslenými portréty karikaturistů příslušné doby.

Druhý svazek - viz obálka vpravo - sestavil **Vladimír Thiele** pro melantrišskou edici „Humor do kapsy“ (svazek 10). A kdybychom byli magazínem humoristickým, určitě bychom přivítali na stránkách e-GAGu mnoho vtipných textů, které se týkají jak **G. B. Shawa**, tak **Marka Twaina**. Dva ironikové a posměváčci z Anglie i Ameriky byli v době vydání knihy v r. 1975 označováni za „světově uznávané špičky intelektuálního a zároveň hluboce lidského humoru“. A jak se též píše na záložce svazku, tak v něm jde o malý výběr z jejich svérázných životních moudrostí a jejich „vysokofrekventního“ žertování. (ih)

Jak však známo, náš magazín patří do sféry humoru výtvarného a tak nás na této sbírce zajímá část ilustrační. A ta stojí opravdu za to! **Thiele**, svého času proslulý svou až oblundně velkou knihovnou, byl sběratelem nejen humorových textů, ale i kreseb, k nim obvykle patřících. Proto své dílo vybavil nejen 150 stranami o GBS a 135 stranami o MT, ale dohromady přesně 64 jejich portrétními karikaturami. A - co je zvlášť ocenění hodné - přičinil na závěr souboru i seznam kreslířů; včetně toho, že jich pětatřicet, co do autorství, nedohledal.

Takže můžeme uvést i jména několika autorů zde vybraných kreseb. GBS - vlevo: uprostřed **Antonín Pelc** (nad ním i pod ním: archiv). MT - vpravo: **Ladislav Rada** - všechny tři hlavy! Ukazuje se tak, že náš výběr byl pozoruhodně jednostranný. Ale pro poctivost jména dalších výtvarníků s portréty v knize: **Bidlo František, Čapek Karel, Gergely Tibor, Jensen Ole, Kándl Jaroslav, Kratochvíl Zdeněk** a **Šorš Ivan**. ®

Jsou to jen **dvě drobné publikace**, ale obě už žijí druhý život. *John Steinbeck* by měl radost, že jsme v titulku právě parafrázovali název jeho slavného díla. Jenže čert ví, co by řekl na to, že jsme do názvu vecpali i kočky. Můžeme se jen dohadovat, zda by nám americký romanopisec odpustil, kdyby zjistil, že ty kočky už nikomu neublíží. Ba naopak, jejich mrtvolkami se ohání jeden člověk. Ale popořádku...

Myši

bec neobjevila!) tak ta druhá s vrocením 2015 už leží na psacím stolem vedle klávesnice - byla zakoupena až letos. Porovnat tedy oba svazečky nemůžeme, ale můžeme věřit autorovi, který uvádí, že toto vydání **„To byl ale myšmaš“** je bohatší nejen o lepší papír a odolnou obálku, ale

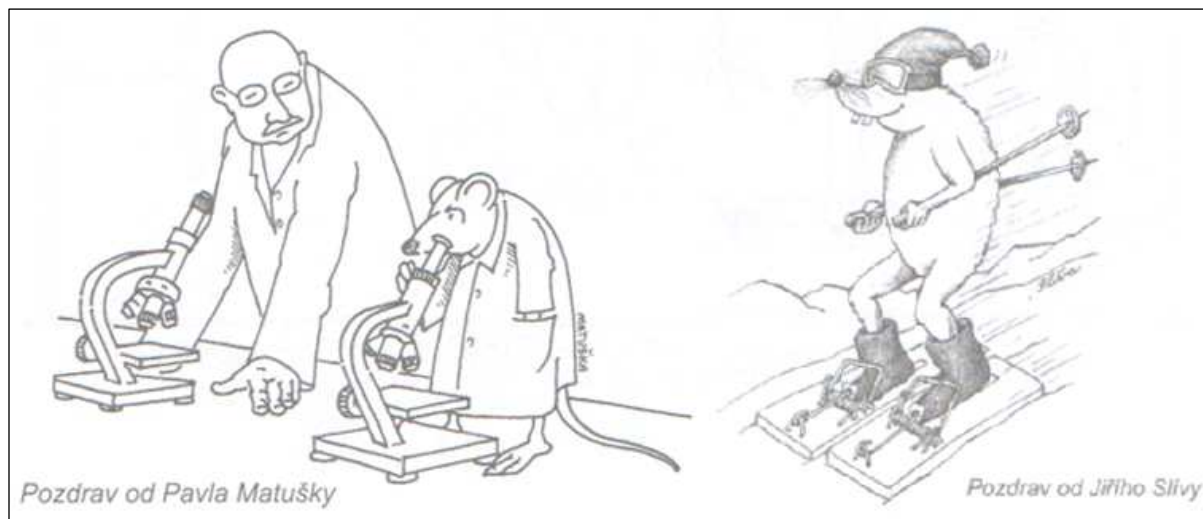

Ondřej Suchý už kdysi, vlastně těsně po listopadovém převratu sebral své dost dlouho publikované kreslené vtipy o myších do jednoho svazku. S názvem **„To je ale myšmaš!“** mu vydal tu knížku *Primus* už v roce 1990. A nyní, tedy po čtvrtce století, ji vydal s inovovaným názvem též *Dobrovský s.r.o.* v edici *Knihy Omega*. Pokud v úvodní poznámce Ondřej uvádí, že prvá knížka byla rychle rozebrána (je to možné - v naší knihovně se vů-

bec neobjevila!) tak ta druhá s vrocením 2015 už leží na psacím stolem vedle klávesnice - byla zakoupena až letos. Porovnat tedy oba svazečky nemůžeme, ale můžeme věřit autorovi, který uvádí, že toto vydání **„To byl ale myšmaš“** je bohatší nejen o lepší papír a odolnou obálku, ale také o další obrázky a dodatky.

Pro nezasvěcené - moc takových mezi odběrateli e-GAGu nebude - jen pár vět. **Autor**, mladší bratr básníka, výtvarníka a také zpěváka a kabaretiéra **Jiřího Suchého** ze Semaforu (ten je autorem vtipné krátké předmluvy na str. 5) přece svými typicky rýsovanými myšáky i myšačkami „zamořoval“ od 70. let 20. století kdejaké peri-

odikum. Zde přiznává: *Kino, Gramorevui, Vlastu, Scénu, Mladý svět* i *Dikobraz* - právě zde vyšel vůbec **první Suchého vtip na myši téma** - v roce **1973**. Ani ti, kdo časopisům nijak neholdovali jim však neunikli - číhaly na ně pravidelně v sobotním **Kvítku Svobodného slova**. Také je vystavoval všude možné a dokonce nazpíval i písničky o myších (*Panton*). V tomto minialbú píše, že odhaduje celkový počet svých myších vtipů na dobrou tisícovku!

Pozdrav od Pavla Matušky

Pozdrav od Jiřího Slívy

Pokud je tomu tak, pak pouhých 108 stránek malého formátu, na nichž se tu myši (vlastně Myšové) v brožované podobě vyskytují, zahrnuje opravdu jen malou část Ondřejovy tvorby na jeho svérázné téma.

Pozdrav od Petra Urbana

Výše (a vedle) vidíte kresby, kterými je album „okořeněno“ - jde o **myši hosty** z jiných ateliérů. Pozdravy na II. sjezdu „Myšmaše“ pronesli beze slov známí čeští karikaturisti (Matuška, Slíva, Urban) a slovní i Winter-Neprakta. A též osobnosti z ateliérů filmových, jimiž se O. S. po léta zabývá. V publikaci jimi zdobí názvy kapitol, které člení vtipy do námětových okruhů: „**Myši ve službách lékařské vědy**“, „**Myši, film, literatura, divadlo a hudba**“, „**Myši o svátcích**“, „**Myši přátelé a nepřátelé**“, „**Myší rodinka**“, „**Myši versus lidé**“ a samozřejmě: „**Myši kontra**

kočky“! Pokud se pak kapitolka „...**a nakonec myšmaš**“ tváří jako by knížku uzavírala, není tomu tak. Autor ještě připojil „**Bonus**“. Uvádí, že jde o vtipy vystřižené z novin. Suchý si po léta platil tzv. *Výstřížkovou službu* a ta mu zasílala všechny jeho obrázky, na které tehdy v tisku narazila. Z té obálky na konec vybral osmnáct vtipů, jejichž originály nevlastní, ale přišlo by mu líto, kdyby v jeho (de facto životní) sbírce chyběly. A ještě - a bychom nezapomněli: v albu jsou i texty myších písniček; třeba „*Sestřenice Mikymauze*“ A ještě k pravopisu: **Myšmaš** s „**Y**“ vychází z existence pojmu „*ten myš*“ namísto „*myšák*“. Vymyslel to malý Ondřej a starší Jiří to pak použil v „*Písni o myši a jedu*“ (ih)

Kresby: **Ondřej Suchý; Petr Urban, Jiří Slíva, Pavel Matuška**

Kočky (aneb „U dvou koček“)

Také druhá knížka, již zde věnujeme pozornost, má dva životy. Že se sešly v jedné knihovně, je vlastně malý zážrak, tedy opravdová náhoda. Když jsem kupoval před pár měsíci menší podlouhlou knížku s názvem „**101 způsobů, jak použít mrtvou kočku**“, měl jsem silné podezření, že jsem už tuhle knížku nejen viděl, ale také podrobil v GAGu jistému zkoumání. Ale ta barva! Takovou starorůžovou bych si snad pamatoval? Nakonec jsem ty dvě stovky (Kč 198) zaplatil a už posté si přísahal, že si seznam 1679 svých *cartoon-books* konečně vytisknu a budu ho nosit při sobě (samořejmě jsem to vzápětí neudělal, takže mám teď už i zlevněného „šedého“ Kemela z *Levných knih* dvakrát!)

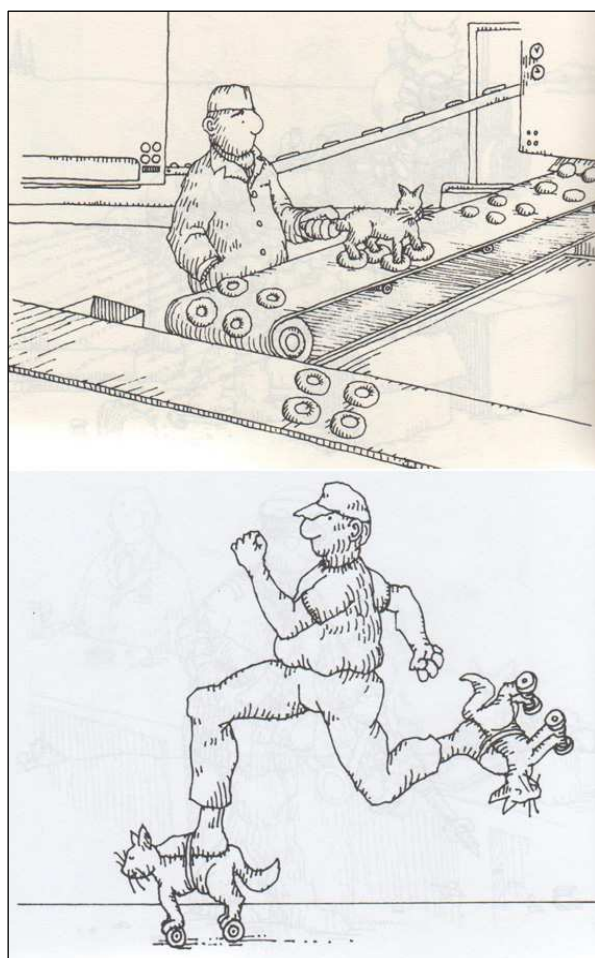
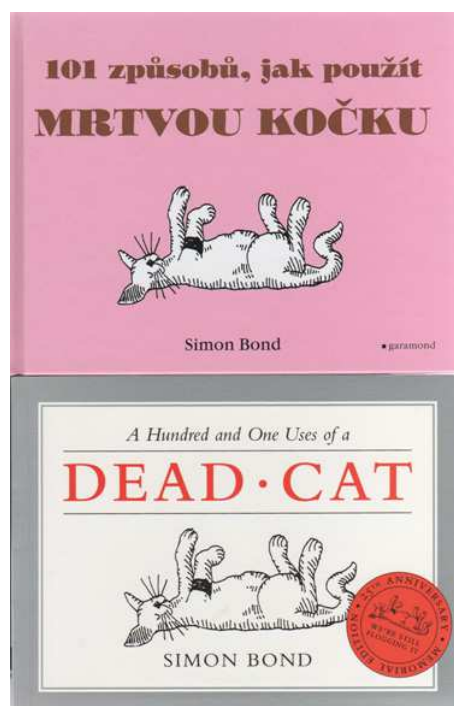
Až doma při zapisování do zmíněné excelové tabulky s knihami kreslených vtipů došlo k vysvětlení a mohu nyní přistoupit k odtajení zmíněné záhady. Knihu stejného formátu, jen o malinko menší a brožovanou, od téhož autora **Simona Bonda** už opravdu **mám zapsanou**; má však šedou obálku, byť na ní leží stejná „*Dead Cat*“. Vyšla totiž v londýnském *Methuen and Co Limited* v roce 2006 a přivezl mi ji z *United Kingdom* mladší syn, když tam pracoval - stála 6,99 liber. Při zařazování přírůstku do seznamu se potvrdil i další předpoklad, že jde o sbírku svým zrodem podstatně starší, poprvé vydanou už v roce 1981 a podruhé - rovněž jako *paperback* - v roce 1991. Její anglický titul je totožný s tím českým: „**A Hundred and One Uses of a Dead Cat**“.

Vše, co jsem si o knížce zjistil a pomyslel, už v GAGu vyšlo, nemíním se tu opakovat. A hlavně se mi nechce ztrácet čas hledáním článku (další spíš dluh než dloužek - inventarizace obsahu třinácti ročníků GAGu!)

Ještě o autorovi:

Simon Bond je autorem více knížek, navíc se po úspěchu tohoto alba objevili i epigoni (mám dojem, že jsme tu psali i o způsobech *Jak zabít svého šéfa?*) kteří černý humor v obdobné formě začali exploatovat...

Dlužen jsem jen medailonkem autora: **Simon Patrick Everett Bond** - Angličan, střídavě žil v USA a Anglii - nar. 19. 8. 1947 v New Yorku. Zemřel 22. 6. 2011 v Northamptonshire. První knížka z r. „*Real Funny*“ (1976) ještě nezabrala, ale „*101 Uses of a Dead Cat*“ (v USA nese název „*101 Uses for a Dead Cat*“) z r. 1981) měla neuvěřitelný ohlas, úspěch a vyšla už ve **two million copies** ve dvacítce zemí! Bond byl dokonce označen za pokračovatele autora makrabických fórů *Chase Adamse*. Dalších sbírek vydal S. B. nejméně deset. A čím se obě alba přece jen liší krom věkem a cenou? České vydání u Garamondů má pevné desky a bělejší papír.. (IH)

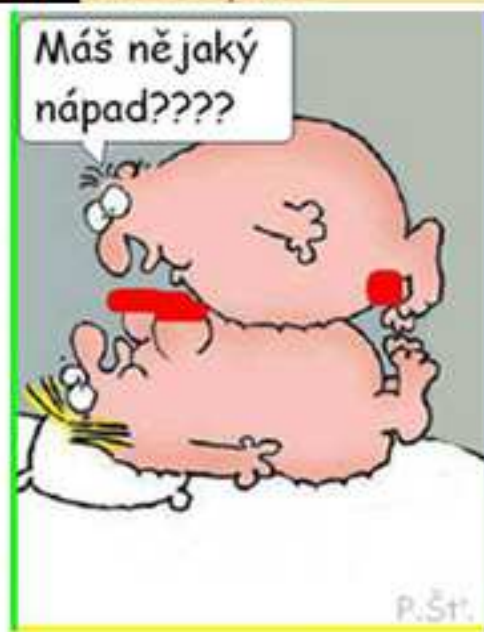

Problém / Neobkresluj - rovnou si kresbu přivlastni!

Pokud křivdíme autorovi podepsanému pod každým vtipným obrázkem /viz vlevo a níže!/, pak jen proto, že je mistrem snad desítek nejrůznějších kreslířských stylů. Jelikož sady těchto obrázků, které putují po netu, aby občas přistály i na našem redakčním e-mailu, mají jen jedno společné, totiž písmo, vpisované do obláčků, považujeme autora za libretistu, nikoliv za výtvarníka. Těžko z nevědomosti, lehkou však z drzosti, lze naráknout takového vtipálka. Každá

z kreseb má přece svého autora, který si s jejím provedením určitě vyhrál (a teď nechme stranou, že jde z půlky o díla úrovně Trnkobrnkovní či Tapíří). Těžko si však lze představit, že by takto zneužitý kreslíř k tomuto prznění (vylepšení) svého díla cizími texty dal souhlas...

Jak známo, došlo k nezdaru při odesílání kompletního e-GAGu č. 4 (duben 2016). Ač odeslán v neděli 17. 4. tr, zůstal kdesi v útrokách přístroje a nereagoval na několiké výzvy, aby koukal mazat tam, kam má. Navíc jeden z pokusů sice bariéru prorazil, ale bohužel bez přílohy... Vybrali jsme pár čtenářských ohlasů na tuto tragikomedii...

Ahoj Hanousku,
editorial pěkný, ale příloha zřejmě někam uletěla. Nebo je e-Gag 4 nejen humoristický, ale zároveň iluzionistický a musím učinit nějaké kouzlo, aby se mi zjevil?
Ludà R.

Ahoj, Ivan, niekde cestou sa stratila príloha, budeš taký dobrý a pošleš mi ju ešte raz? Srdečná vďaka
Bobo P.

Dobrý večer pane Hanousku, pokouším se tedy poděkovat, ale asi v podstatě za zajíce (GAG) :-) v pytli, neboť on nedošel. Srdečně zdravím,
Miloš K.

Mily IH, pre istotu potvrdzujem dnesny prijem cisla 4 dvakrat, za co aj dvojnásobne dakujem :-)
F. J.

Ahoj, mám velké pochopení, neb ty zpropadený skřítci mně taky někdy pěkně zavařej.
f.

Děkuji za našlapané přenepraktované nové číslo nejlepšího internetového časáku na světě. Ještě budu hltat několik dní, páč mám rozkopaný, díky totální rekonstrukci, byt a jsem částečně na ulici a v dočasném azylu u mé kamarádky.
Mirek Fík

Je pozoruhodné, co vše sledujete a dáte dohromady. Mně se opět nejvíc líbí vzpomínka na Dušana Pálku, mám ho v žebříčku na medailové pozici. Připadám si ale trochu jako Karel Infeld Prácheňský ze hry Záskok. Také chtěl, at' se hrají staré obehnané hry jako Slepý mládenec, Maryša apod. S pozdravem

J. Řezníček,
pamětník

Už to beží perfektne - došli mi obe zásielky e-GAG-u č.4, aj individuálna aj hromadná. (...) Nový e-GAG obratom uverejním v CG a následne podrobne preštudujem - už sa na to teším. Máme veľké šťastie (českí a slovenskí karikaturisti), že máme Vás a vďaka Vám pravidelný prísun vysokohodnotnej kultúrnej potravy v podobe e-GAGu. Ďakujem a želám Vám veľa energie! Srdečne Vás zdraví

Karol Čizmazia

Szuper! Köszönöm!

István K.

Pamatuješ na Panochovo rčení: "Ptica sidit na drátě"? Myslím, že tento týden na nás vytáhlo a napadlo naši techniku všeobecně velmi početné hejno ftáků škodliváků. (...) Např. můj nový chytrý telefon učinilo debilním, ukradlo mi ikonku pro SMSky (a tím i možnost je číst a psát), při příchozích hovorech vyzvání jen když se mu chce, naopak sám volá lidem, kdy se mu zachce (...) Kamarádce se zlomil mobil (prý ho měla v ruce, zavrnl a byl vejpúl). Další 3 lidí z mého okolí měli problémy s přijímáním, odesíláním a otvíráním e-pošty. Takže nejseš v tom sám, něco musí být ve vzduchu. V naději, že jak to přišlo, tak to zmizí, Tě zdraví
Ludà R.

Omlouváme se těm, na koho se na této stránce nedostalo. I těm, jejichž slova tu bez svolení citujeme.

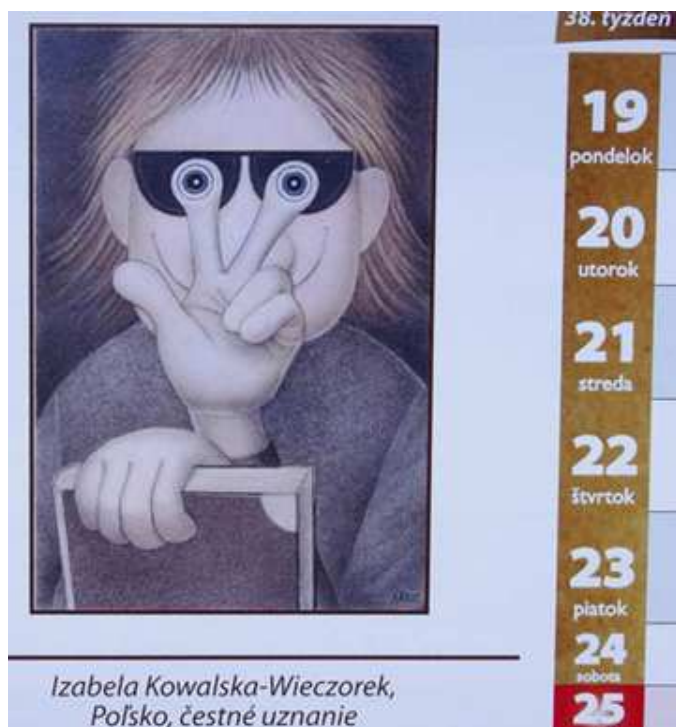
Jack Ohman – Pulitzer Prize 2016 (Editorial Cartooning)

Také letos se mezi oceněnými proslulou americkou novinářskou cenou objevili zástupci novinové karikatury. Pulitzerovu cenu za rok 2016 získal v kategorii „*Editorial Cartooning*“ **Jack Ohman** z **The Sacramento Bee**. Kresba znázorňuje postupný odchod amerických vojsk z Afganistánu. Za *Ohmanem* zůstali další dva nominovaní karikaturisté **Matt Davies** z **Newsday** a **Steve Sack** ze **Star Tribune**. Všechny práce i jména laureátů najdete na <http://www.pulitzer.org/prize-winners-by-year/2016>

Vlevo oceněný vtíp, vpravo jeho autor **Jack Ohman** - autoportrét

Jack Ohman (*1. 9. 1960) is the editorial cartoonist for *The Sacramento Bee*, as well as an associate editor, writing a weekly column and several editorials each week. Over four decades in journalism, Ohman has been recognized with numerous awards. He was a finalist for the Pulitzer Prize in 2012, and won the 2009 Robert F. Kennedy Journalism Award, the 2009 Society of Professional Journalists Award, the 2011 Scripps Howard Foundation Journalism Award, the 2002 National Headliner Award and the 1995 Overseas Press Club Thomas Nast Award, among others. In 2013, he was runner-up for the Herblock Prize. Ohman is the immediate past president of the Association of American Editorial Cartoonists. A native of Minnesota, he has a bachelor's degree in history from the University Honors Program at Portland State University. He is the author of 10 books, four on the subject of fly fishing.

Izabela Kowalska-Wieczorek, Poľsko, čestné uznanie

Katalog „slepých vtípů“ z Nitry

Ze Slovenska je to do Prahy daleko a tak další informaci o prvém ročníku soutěže humoristů **“Seeing of the unseeing – and seeing”**, uspořádané v Nitře přebíráme z polského webu „*Nowinky*“ *M. Hajnose*. Tam už koncem dubna zaznamenali distribuci katalogu posoutěžní výstavy vybraným autorům. Jak jsme již dřív uvedli, soutěž vyhrál český karikaturista **Jiří Novák** a jedno z uznání obdržela polská autorka **Izabela Kowalska-Wieczorek** (**viz ukázka vlevo!**).

Jak obrázek prozrazuje, má katalog formu týdenního kalendáře a tím pádem nepřekvapuje, že obsahuje právě 53 obrázků z výstavy v Nitře.

Z Polska jsou v kalendáři zastoupeni ještě **Dariusz Dąbrowski** a **Sławomir Łuczyński**. (g)

5. Olive Cartoon Contest international jury - Kypr

Už 5. ročník mezinárodní soutěže na Kypru zná termín jarního zasedání poroty: 1. - 7. června 2016.

Pořadatelé letos pozvali do jury tyto odborníky ze zahraničí:

Peter Nieuwendijk (Holland)
Ivan Hanousek (Czechia)
Norio Yamanoi (Japan)
Doaa el Adl (Egypt)

Kresba vlevo: z mezinárodního festivalu **“Olive”** v roce 2014

Pozvánka do Holandska: *Cartoons about the Four Freedoms*

Ve dnech 20. 5. až 25. 6. 2016 proběhne výstava v rámci už **19. Dutch Cartoonfestivalu** v holandském **Middelburgu**. Otevření výstavy spojené s vyhlášením vítězů proběhne v pátek 20. 5. v 16.00 hodin v ZB, Kousteensedijk 7, 4331 JE Middelburg. Výstava představí 100 cartoons vybraných z velké přesily **1741 kreseb z 55 různých zemí**. Spojuje je téma **Svoboda a Humor** (*Freedom of Expression, Freedom of Worship, Freedom from want and Freedom from Fear*).

Návštěvníky čeká tento program:

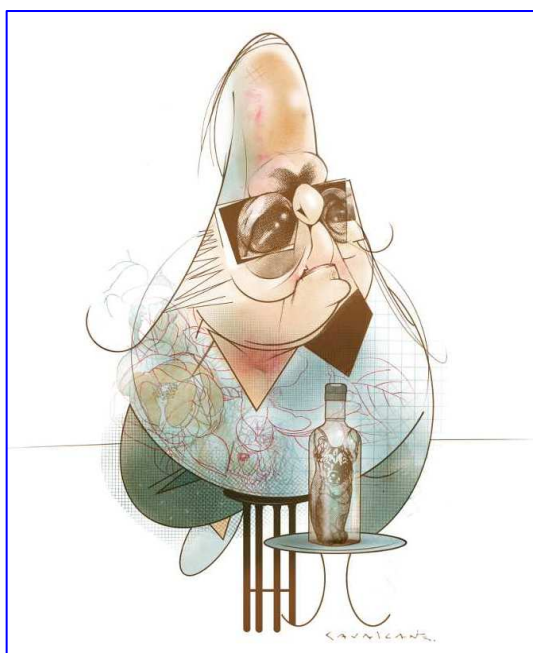
15.30 - Reception with coffee and tea

16.00 - Launch of the 19th Dutch Cartoonfestival with a quirky “sermon” by the Reverend Gremdaat (Paul Haenen), the announcement of the winners and the Prize Ceremony.

17.15 - Opening ceremony performed by Han Polman, Chairman of the Roosevelt Foundation and Royal Commissioner in Zeeland. Opportunity to view the “Vrijmoedig” (“Outspoken”) Exhibition and the schools exhibition “Tekenen voor vrijheid” (“Draw for Freedom”). Drinks and nibbles

18.00 - Conclusion of programme.

Jistě jste pochopili, že tento program neuvádíme v GAGu pro případné jedince, kteří do Nizozemska vyrazí (mezi autory prací vybranými pro výstavu jsme nikoho z ČR nenašli) - ale stále ještě jsme se nerozloučili s myšlenkou, že by nějaká taková mezinárodní akce mohla někdy proběhnout opět v Česku. Tak ať máme něco pro povzbuzení (či pro inspiraci)!

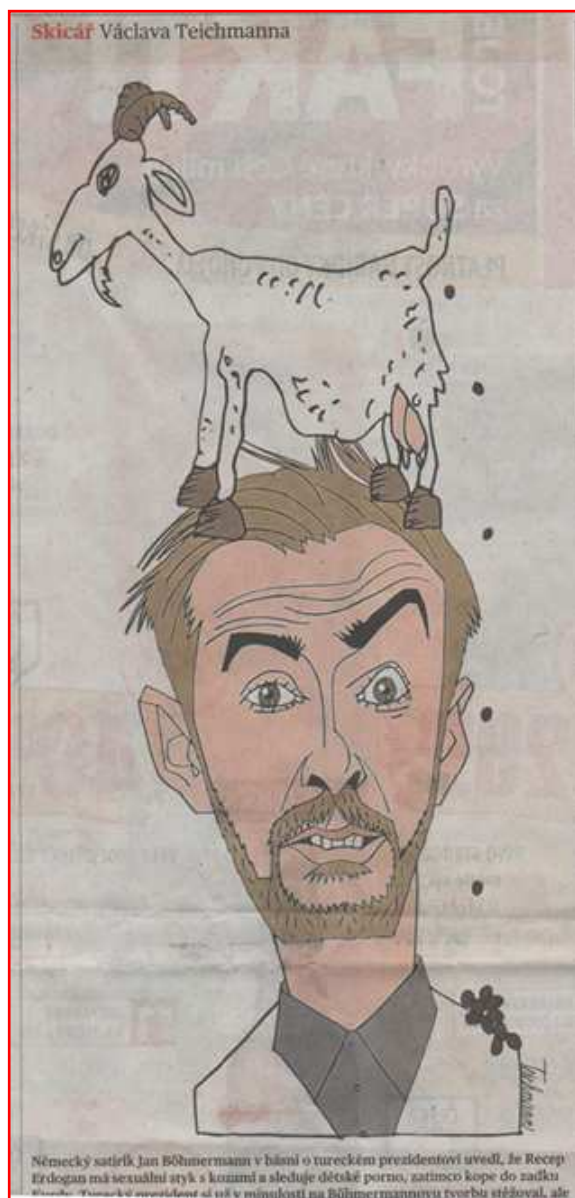
Brazilec vyhrál portrétní soutěž

Karikaturista **Paulo Cavalcante** z Rio de Janeiro zvítězil v soutěži na téma *Sons da América Latina* - a získal prémii **R\$ 12 mil.** za karikaturu na níž je „nejpovedenější“ z kreseb *synů Latinské Ameriky*: **Vinicius de Moraes (viz obr.!).**

Byl to 1. ročník „*Salão Latino-americano de Humor*“ a pro výstavu bylo vybráno 150 nejlepších prací.

Rozhodla o nich mezinárodní jury v tomto složení:

Ana Von Rebeur (cartunista - Argentina), **Arturo Kemchs** (cartunista e presidente da União Latino-Americana de Humor Gráfico - México), **Sonia Bibe Luyten** (jornalista, escritora e estudiosa da área), **Luís Avelima** (poeta, jornalista, historiador e diretor de atividades culturais do Memorial da América Latina), **Gualberto Costa** (presidente do Instituto Memorial das Artes Gráficas do Brasil) e **José Alberto Lovetro** (presidente da Associação dos Cartunistas do Brasil).

Turecko a karikatura: Dvakrát jinak

Jednou soud v Turecku, jednou v Německu. A dohromady jde dvakrát o humor. Či spíše o satiru.

Turecký soud poslal na dva roky do vězení dva novináře místního deníku „Cumhuriyet“, kteří loni přetiskli obrázky časopisu **Charlie Hebdo** s prorokem Mohamedem. Podle tureckého soudu se novináři dopustili „šíření nenávisti a nepřátelství“.

A nyní, opět na popud Turecka, když Angela Merkelové vydala povolení k trestnímu stíhání **Jana Böhmermanna**. Hrozí mu teď za urážku představitelů cizích států až tři roky vězení, respektive za nactiútrhání až pět let.

A začalo to celkem nenápadně - v satirickém pořadu jedné televize vysílali dvouminutové video, které kritizovalo tureckého prezidenta, německý velvyslanec šel v Ankaře na kobereček a... A 31. března se v jiném, tedy ve svém vlastním satirickém pořadu tohoto videa zastal. S humorem oslovil Erdogana a názorně mu vysvětlil, co všechno satirik může a smí (např. státníka „ocenil“ za sex s ovce. Bylo to opravdu veliké a skončilo za potlesku publika. Ale teď už se nesměje nikdo. A co následovalo?

Tu je text, který o tom pojednává:

Satirik kritizuje Merkelovou, že umožnila jeho stíhání za urážku tureckého prezidenta

„Ona mě ale místo toho vykostila, naservírovala mě nervově nemocnému despotovi k čaji a udělala ze mě německého Aj Wej-weje,“ přirovnal se Jan Böh-

mermann k čínskému výtvarníkovi, který v minulosti čelil perzekuci ze strany státních úřadů.

Böhmermann v rozhovoru také přiznal, že v souvislosti s hrozbou trestního stíhání prosil o pomoc i šéfa kabinetu Merkelové **Petera Altmeiera**. Vláda přesto v polovině dubna rozhodla, že satirika k trestnímu stíhání vydá. Bez jejího souhlasu by státní zastupitelství nemohlo stíhání vést a Böhmermann by čelil pouze občanskoprávnímu sporu kvůli pomluvě. V trestním procesu mu přitom za urážku zahraniční hlavy státu hrozí až pět let vězení.

Böhmermann přednesl báseň o tureckém prezidentovi na konci března ve svém satirickém programu **Neo Magazin Royale** ve veřejnoprávní televizi **ZDF**.

Báseň, která obsahovala řadu vulgarismů, líčila tureckého prezidenta **Recepa Tayyipa Erdogana** mimo jiné jako člověka, který porušuje lidská práva, ale také provozuje sex se zvířaty.

Televize ZDF kontroverzní pořad po silné kritice vyřadila ze svého internetového archivu. Uvedla však, že Böhmermannovi pomůže s nadcházejícími soudními spory. Za satirika se postavila i řada německých politiků, kteří často označovali báseň za nevkusnou, nicméně její odvysílání hájili právem na svobodu tisku. Erdogana přitom nevládní organizace obviňují, že se v Turecku snaží svobodu tisku omezit.

Dvakrát **Jan Böhmermann**. Kresba nahoře: **Václav Teichmann** MfDNES, Foto níže: ČTK/AP

Kdo je Jan Böhmermann?

Muž z Bohemie (možný výklad jména) a navíc Honza?

V úterý 18. dubna 2016 se v MfDNES objevilo více informací o u nás jen málokomu známém Böhmermannovi:

Pětatřicetiletý novinář a satirik si už dříve udělal jméno jako satirik. V době, kdy krachovalo Řecko, si dělal legraci z řeckého ministra financí. Za svou práci převzal v průběhu let dvakrát cenu za nejlepší zábavnou show, dvakrát byl též v zemi zvolen *Novinářem roku*.

Nyní je však víceméně bez práce, přestal vydávat nové díly how, je pod policejní ochranou - dostává výhrůžky a v Německu žije maximální turecká minorita. „Rozhodl jsem si udělat malou tv-pauzu, aby se veřejnost mohla soustředit na důležité věci, jako jsou uprchlická krize, videa s kočkami nebo milostný život Sophie Thomallové.“ Humor na facebooku neztrácí, ale podle všeho mu dnes není moc do smíchu. Jeho příbuzní si nejsou jisti, zda obrovský tlak zvládne. (g)

(Hu) Mor ho!!! - Rast'a Visokai

Výstava rodeného Prešovčana, žijúceho v Košiciach skvostného múdreho filozofa, ktorý svojou tvorbou provokoval a stále provokuje politických i úradníckych kostlivcov prežívajúcich vo svojich sarkofágoch, zahľadených do vlastných portrétov.

Kto tomu neverí, nech príde a kto verí tiež...

(...anebo přijede či přiletí - pozn. pro české země).

Adresa: Klub Wave Prešov, Hlavná 121 (SR)

Kresba: **Rast'o Visokai** (Slovensko)

Australian Cartoonists' Association Exhibition at the 2016 International Cartoon Festival of Saint Just le Martel (Francie)

The Australian Cartoonists' Association (ACA) se chystá poslat výstavu australských autorů na letošní *Int'l Cartoon Festival of Saint Just le Martel* - koná se ve Francii od 30. září do 9. října 2016. Ačkoliv původní idea byla uspořádat výhradně výstavu prací členů spolku, nakonec se v ACA rozhodli umožnit účast i ostatním autorům z Austrálie.

Jak známo, Saint Just le Martel je městečko neda-leko Limoges ve střední Francii (400 km jižně od Paříže). Festival, o němž už jsme v GAG-magu in-

formovali i díky osobní účasti brněnských karikaturistek na festivalu, vystavuje široké spektrum humorných žánrů: *gag cartoons, editorial and political cartoons, caricatures and illustrations*.

V posledních letech patří k festivalu též velká výstava jedné země; zajišťuje ji spolek karikaturistů z vybraného státu (nedávno třeba Chorvatsko). O třech desítkách let této chvályhodné francouzské akce se lze dozvědět více na této adrese:

<https://www.facebook.com/pages/Salon-de-lHumour-de-Saint-Just-le-Martel-Haute-Vienne-France/153040051376973>).

Výstava australských cartoonistů ponese název "**Australian view of the World and Australian Humour**" čili "**Le monde vu par les Australiens et Humour Australien**".

A umělci pověřeni výběrem z tvorby protinožců slibují, že jejich díla žánru „Political/Editorial cartoons“ ale i „Portréty“ budou mít výhradně globální tematiku či význam a nebudou zacíleny na australskou lokální politiku (a politiky). (red.)

DQ International Cartoons Contest 2016, Germany

Na 1. máje měla uzávěrku soutěž o nejlepší kreslenou odpověď na otázku *Quo Vadis, Evropa?* Ač pořadatelé sídlí v Německu, opanovali soutěž Iránci, dokonce s více než dvojnásobkem účastníků než vyslalo Turecko... Českou republiku zastupují **Pavel Matuška** a **Jiří Srna**. Jak to všechno dopadlo (*hlavně s tou Evropou!*) dozvíme se z webu DQ až po vyjítí tohoto e-GAGu...

Manufaktura satyry 2016 v Polsku

Už je známo téma VII. polské satirické soutěže "**Manufaktura satyry**", pořádané v městě Żyrardów. Jde o součást oslav Roku **Filipa de Girarda**, v roce stoletého výročí udělení městských práv sídlu Żyrardów. Hlavní téma soutěže zní "**Żyrardów. Včera, dnes, zítra**". Vedlejší téma je: „**Filip de Girard. Život a vynálezy**“. Ač nejde o klasickou mezinárodní soutěž, patří „**Manufaktura satyry**“ k významné přehlídce polského kresleného humoru středoevropského dosahu. (mh)

Blíženci / Jedinci poněkud zvláštního druhu (dálkového vytápění)

Nahoře vlevo je (celý) vtip Čmyriova (Ukrajina). **Vpravo** je půl vtipu Zhan Sheng Bo (Čína). **A dole** je graficky zvýrazněno oč jde: Číňan si pomohl kolegovou kresbou výměníku, který zřejmě nikdy neviděl.

Vlastně tu jsme zase u čínského „práva“ kopírovat. Už brzy bude hrát fotbal spousta pražských Slávií.

Výsledky / Turecko, Lucembursko, Kanada, Itálie

Kresba: **Olena Tsuranova**, Ukrajina (*Velká cena*)

7. Int'l Tourism Cartoon Competition 2016 Anatolia - Turecko

Grand Award: Olena Curanova, Ukrajina

Second Award: Mehdi Azizi, Iran

Third Award: Galym Boranbayev, Kazachstan

Atila Özer Award: Alla+Ch.Georgievi, Bulhar.

Mansion: Seyran Caferli, Azerbajdžan

Mansion: Vladimir Semerenko, Rusko

Mansion: Vladimir Kazanevsky, Ukrajina

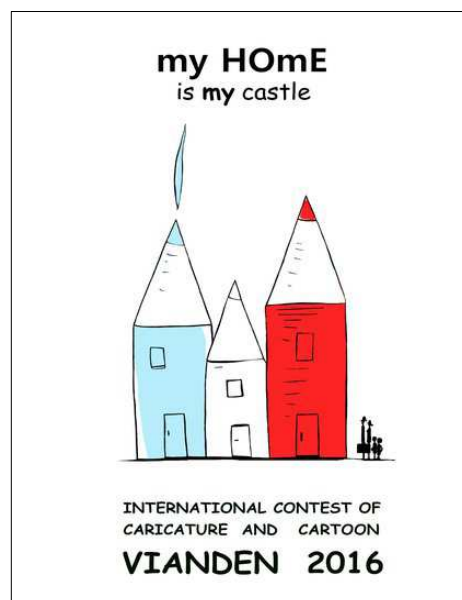
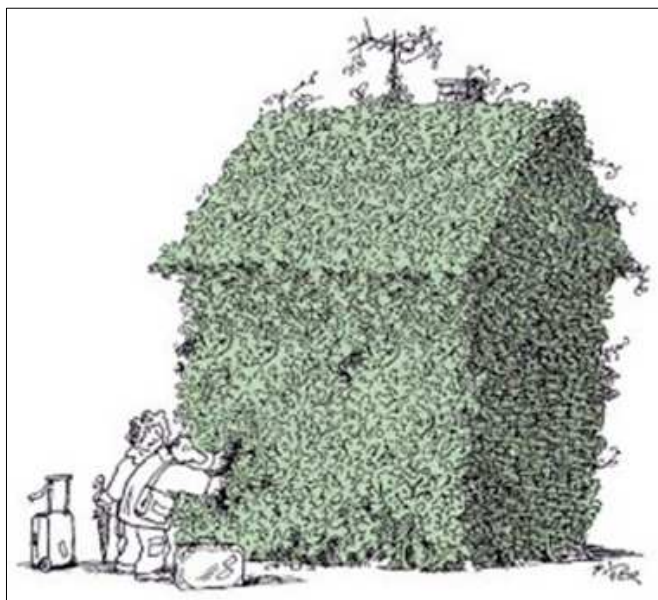
Youth cartoonist:

The Grand Award: Mehmet Ali Mesut, Turkey

3x Mansion: Bartu Tekinkaya, Turkey / Mehmet

Deniz Hubup, Turkey / Büşra Esen, Turkey

9. Int'l Contest of Caricature and Cartoon Vianden - Luxembourg

Ceny:

1. Mohammad HABIBI, Iran

2. Angel BOLIGAN, Mexiko

3. Klaus PITTER, Rakousko - **viz obrázek!**

Honourable Mentions:

Agim SULAJ, Itálie

Raul ZULETA, Kolumbie

Zbigniew KOLACZEK, Polsko

16. International Editorial Cartoon Competition of the CCWPF 2016 - Kanada

Grand Prize: Dale CUMMINGS,
Kanada (**VIZ OBR.!**)

2. cena: Roger TWEEDT, Francie

3. cena: Bruce MacKINNON,
Kanada

Awards of Excellence:

Gabriele CORVI, Itálie; René
BOUSCHET, Francie; Didie SW,
Indonesie; **Carlos AMORIM**, Brazílie
(**obr. na další straně**); Pierre

BALLOUHEY, Francie; Victor
BOGORAD, Rusko; Dan MURPHY, Irsko;
Don SIDLE, USA; Farhad Bahrami
REYKANI, Iran.

47. Int'l Graphic Humour Exhibition "UMORISTI A MAROSTICA" - Itálie

Účast: 281 autorů z 54 států.

Gran Prix: JUNIOR LOPES -

Brazílie

"**MARCO SARTORE**" **Special Prize:**

MARIA GRAZIA QUARANTA

„GIO” - Itálie

"**SANDRO CARLESSO**" **Special**

Prize:

PETRY and CRISAN - Rumunsko

Int'l Award "Umoristi a Marostica" pro pětici finalistů:

SLAWOMIR LUCZYNSKI - Polsko

RICARDO FERREIRA Portugalsko

OLESKY KUSTOVSKY Ukrajina

MARCO SPADARI Itálie

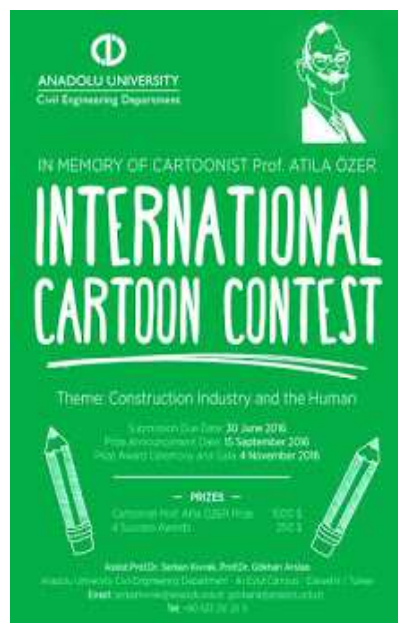
SEYRAN CAFERLI Azerbajdžan

Kresba: **Carlos AMORIM**, Brazílie (Awards of Excellence - CCWPF 2016 - Kanada)

Propozice / Turecko, Irán, Kanada, Čína, Brazílie, Portugalsko, Izrael, Německo

Int'l Cartoon Contest in Memoriam prof. Atila Ozer - Turecko

Pořádá: Anadolu University Ústav stavební Eskisehir - TURECKO a cílem soutěže je analyzovat vztah mezi kapitálem a prací ve stavebnictví pomocí karikatury.

Téma soutěže: "Stavebnictví a lidé"

Formát papíru:

A4 (210 mm x 297 mm) anebo **A3** (297mm X 420mm)

Práce v digitálním formátu ano, ale pouze tisky podepsaná ručně karikaturisty

Počet: maximálně 3 karikatury.

Vzadu nutno každou opatřit údaji: jméno, příjmení, datum narození, poštovní adresa, telefonní číslo a e-mailová adresa.

Je možné do soutěže přihlásit kresby už publikované, ale nesmí jít o díla již oceněná v jiné soutěži.

Uzávěrka: 30. 6. 2016

Adresa:

Prof. Dr. Gokhan ARSLAN Assist. Prof. Dr. Serkan KIVRAK Anadolu University 2 Eylul Campus Civil Engineering Department

26555 Eskisehir-TURECKO

E-mail: gokhana@anadolu.edu.tr

E-mail: serkankivrak@anadolu.edu.tr

Ceny: Hlavní cena „Atila OZER Prize“ (1000 USD) + 4 ceny (každá 250 USD)

Jury: je složena převážně z členů Anadolu University.

5. City Complexities Int'l Cartoon Contest - Irán

Pořádá: www.irancartoon.com

Téma: na výběr je 5 témat:

Garbage Segregation (segregace smetí)

White Line (Bílá linie)

Air Pollution (Čisté povětří)

Civil Morality (Občanská morálka)

Blue Sky, Clean Earth (Modré nebe, čistá země)

Uzávěrka: 20. 6. 2016

Počet: max. 5 prací

Ceny: Organizátoři slibují atraktivní ceny.

Více info o soutěži (formát, výstava...) na adrese:

<http://www.irancartoon.com/the-5th-city-complexities-international-cartoon-contest-2016/#>

34. Just for Laughs 2016 Int'l Visual Arts Contest Montreal - Kanada

Montrealský festival *Just for Laughs* se koná 16.-31. července 2016.

V jeho rámci je i výtvarná soutěž na letošní téma **Satire**.

V posledních letech zaujala tato témata: **Funny Story in 2001, the Joke in 2002, Irony in 2003, Parody in 2004, Cynicism in 2013, Farce in 2014 and Dark Humour in 2015.**

Mezinárodní se stala akce až v r. 2013, kdy 120 umělců 30 zemí z 5 světadílů přilákalo na výstavu v srdci Montrealu 1.5 million návštěvníků.

Visual artists - graphic designers, illustrators, painters, designers, photographers, sculptors, videographers, etc. - are invited to submit a new or existing piece of work. It must adhere to the criteria laid out below and address this year's theme: SATIRE

Adresa: ciav@urbana-marketing.com

Deadline: 31. 5. 2016

Ceny: 2 vítězové v kategoriích "Contemporary Art" a "Illustration and Cartoon" *sharing prizes totalling \$2500,00 CAD;*

Honorary mentions will also be assigned, along with a **Public's Choice Award** at the end of the event.

- Selected artists will be contacted by June 13th in order to proceed with the shipping of their work;
- Last date for works to be received in Montreal is June 27th, 2016;
- Výstava: July 16-31th, 2016 during the Just for Laughs Festival in Montreal.

Více o tom - kontakt: ciav@urbana-marketing.com

Na webu festivalu najdete i přesné podmínky účasti a též **přihlášku / PARTICIPATION FORM**

ICACF 2016 Green Gem Int'l Competition Chaoyang, Beijing - Čína

ICACF = "Libo International Children Animation and Comics Festival 2016"

Pořadatel: Culture & Multimedia International Association.

Téma:

1. For the children.
2. With the children
3. By the children

Kategorie:

1. Category (A): Still image works

Single-frame work, comic strips, illustration, caricature, drawings, graphics and other works of original fine art.

2. Category (B): Animation works (**neuvádíme** - najdete na webu soutěže)

Kvalifikace:

1. Entry for the Category (A) (Still Image Works):

[a] Maximum A3 (297mm x 420 mm), minimum A4(210mmx297mm).

[b] Any printing submission will not be accepted (work can be submitted in either computer or hand drawing; however, the electronic-version of submission is definitely required).

[c] Participants can also send electronic edition(scanning copy) with a minimum size of "300 dpi" in ".TIFF" or ".JPG" to cmiassn@163.com.

2. Entry for the Category (B) Animated Works (**neuvádíme** - najdete na webu soutěže)

Jazyk: *All works are preferred to be subtitled in English.*

Form and photo: *Artwork should be accompanied by their author's photo or caricature, a short biographical note and a completed Application Form (Velká písmena - kapitálky).*

Ceny (dospělí):

2 gold medals, each 1500 USD (1 for category A and 1 for category B)

4 silver medals, each 1000 USD (2 for category A and 2 for B category)

4 bronze medals, each 800 USD (2 for category A and 2 for B category)

20 special prizes , each 300 USD (10 for category A and 10 for B category)

Organizers plan to award the artist with the best debut and will give him/her the opportunity for an individual exhibition at the Gallery which will be included in the 2016 program.

Ceny (děti): (**neuvádíme** - najdete na webu soutěže)

Výsledky: 10. 8. 2016 / **Výstava:** 10. - 31. 8. 2016 / **Vracení:** not be returned.

Katalog: *Artists of work qualified for the exhibition will be given a presentation copy of the catalogue.*

Deadline: 10. 6. 2016

Adresy: poštou anebo emailem a přes internet:

Organizing Committee of ICACF,

2801 Suite, No.7 Building, TianchangYuan, Media Village, Beiyuan Road, Chaoyang District, Beijing, China (100107)

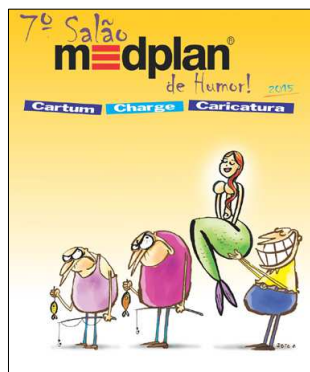
Email: cmiassn@163.com / **Website:** www.cmiassn.org www.icacf.com

Přihlášky, více o soutěži: <http://pan.baidu.com/s/1i3Xhia5>

8. Salão Medplan de Humor 2016 Teresina - Brazílie

Výstava pro *graphic artists*, *in charge* and / or *cartoon modalities*.

Počet: maximum 5 nepublikovaných děl

Formát: 30x40 cm

(On the back of each drawing, or in registration/e-mail must include the author's full name, address (with ZIP code), email, phone number, ID number, social security number and bank account .

Deadline: 14. 6. 2016

Adresa:

www.medplan.com.br (with maximum size of 3 megabytes),

e-mailem na: salaodehumor@medplan.com.br

anebo originály na adresu:

8º Salão Medplan de Humor

Rua Coelho Rodrigues, 1921

Centro CEP: 64000-080

Teresina - PI

Téma: **INTOLERANCE**

Ceny:

First prize: R\$ 5,000.00 (five thousand reais)

Second Place: R\$ 3,000.00 (three thousand reais).

Internet Award: R\$ 2,000.00 (two thousand reais) .

Medplan Award Caricature: R \$ 2,000.00 (two thousand reais). *Theme free.*

The Internet Award will be chosen by Internet users, 11-15 June at the site: www.medplan.com.br

Ceremoniál, výstava: Otevření výstavy **31. 7. 2016**, with the announcement of winners.

Vracení: The works will **not** be returned.

The simple inscription configure automatic participant's agreement to all such terms.

22. Int'l Cartoon Contest Haifa 2016 - 27. 6. 2016 - Izrael

Pořádá: Haifa Municipality

Téma:

Hlavní kategorie: Social and political processes in modern society.

Subtéma: *Integration and migrants into society and it's impact on the social life, democracy and zhe develoment of large cities.*

Cash Prizes: 1. cena: 500 USD, 2. cena: 400 USD, *The Haifa Mayors Special Award:* 180 USD.

Počet: max. 3 obrázky.

Vedlejší kategorie: A Free topic - The cartoonist's favorite funny cartoon

Cash Prizes: 1. cena: 300 USD, 2. cena: 200 USD

Počet: max. 1 obrázek. Formát: Originály (vzadu jméno i adresa autora) či digi kopie **A4, 300 dpi, jpg.**

Uzávěrka: 27. 6. 2016

Adresa poštovní: Haifa Municipality, Culture Division Ronit Eshet, P.O.B. 4811, Haifa 31047, Israel

Adresa e-mail: ronitculture2013@gmail.com

Infokontakt: haifacartooncontest2012@gmail.com

Web: www.haifa.muni.il (english site - link of the I. C. E)

9. Int'l Cartoon Contest Grafikator@ Lübben - Německo

Pořádá: město Lübben (Spreewald)

Téma: **"Smartphone"**

Počet: photocopy (no return) do 3 kusů.

Formát: do 297 x 420 mm.

Pouze vtipy beze slov!

Author must be clearly indicated on the back of each photocopy.

Deadline: 30. 6. 2016

Adresa:

Stadtverwaltung Lübben Fachbereich II Postfach 1551 ; D-15905 Lübben (Spreewald) - GERMANY

Ceny: "Goldene Feder" (Golden Plume) – EUR 1000

"Silberne Feder" (Silver Plume) – EUR 800

"Bronzene Feder" (Bronze Plume) – EUR 600

7th Int'l Cartoon Competition Berlin 2016 „Müll“, Německo

Pořádá: KURTKUNST Gallery and LIMES Image Agency

Téma: "RUBBISH"; "MÜLL"

(Odpadky, smetí...)

Podtémata: - Coffee to go

- Plastic Bags

- Waste Separation

Ceny:

1st Prize: 1000 € + Golden He-Goat + Certificate

2nd Prize: 800 € + Silver He-Goat + Certificate

3rd Prize: 500 € + Bronze He-Goat + Certificate

Audience Award: 500 € + Certificate

Special Prizes + Audience Award (Cena publika)

All visitors of the competition website have the possibility to give an award. The Audience Award will be chosen exclusively by the user of the website. Do 15. 7. 2016 volte na menu "CARTOONS".

Info: LIMES Image Agency

KU-DAMM Karee, Kurfürstendamm 207-208, Eingang Lietzenburger Str 80, 10719 Berlin

E-mail: contact@limes-net.com

Jury: Birgit Nimke-Sliwinski (Germany), Chavdar Georgiev (Bulgaria), Sergey Semendyaev (Ukraine), Philipp Heinisch (Germany), enis Lopatin (Russia), Julian Radu (Romania).

Deadline: 10. 7. 2016.

Počet: Max. 2 kusy na jedno **sub-theme**. *The cartoons must be the original work of the artist.*

Formát: Minimum Size: 500 KB - Maximum Size: 25 MB - File Format: JPG - Color Mode: RGB

Přihlášky: via internet page.

First you have to registry as a participants of the competition. After registration an email will be sent to you with your password for your personal area. In this area you can upload your cartoons on our server.

Adresa: *The cartoons in digital form via this internet page:* www.cartoonberlin.de.

Katalogy: ano. **Awards Ceremony / Vernisáž:** *The awards ceremony in September in the Museum STORY OF BERLIN. Sponzor:* Stiftung Naturschutz Berlin.

Info: <http://limes-net.com/contest/>. **Mehr Informationen unter:** www.cartoonberlin.de

Mit freundlichen Grüßen - Valeriu Kurtu, Michael Rufmann a Paul Gross

36. Int'l Nasreddin Hodja Cartoon Contest Istanbul - Turecko

Soutěž je určena karikaturistům z celého světa a pracím novým i už publikovaným. Avšak těm jinde neoceněným.

Téma: Free / Libovolné

Počet: 3 kousky

Rozměr: ne větší než 30x40 cm.

The caricatures shall unconditionally be original. Nutno opatřit vzadu kresby údaji! (In capital letters - names and surnames, address, telephone number and their countries. And their CV's (curriculum vitae) have to be added to their caricatures.

Deadline: 14. 7. 2015

Výsledky: 26. 7. 2015

Jury, výstava a album: *All caricatures send to the Contest shall be kept at Istanbul Centre of Caricature and Humour by the Association of Caricaturists. The jury will choose the caricatures which will be included in the Album and the caricatures which will be exhibited. Then the Album of the Competition will be published. Katalog:* *The Album of the Competition will be send to the caricaturists of whom works of art exhibited and included in the Album.*

Ceny:

Grand Prize: 5000\$

Honour Prizes (5x): **1000\$**

Special Prizes

Special Prizes offered by various establishments, associations, newspapers, art magazines, syndicates and agencies.

Adresa: Karikatürcüler Derneği, Alemdar Caddesi, Yerebatan

Sarnıcı Çıkışı Sultanahmet 34122; İstanbul / TURKEY

Info: www.karikaturculerdernegi.com

POZOR, ANDROMEDA! XXIV. INT.L SATIRE EXHIBITION "FUTURE" NEW Deadline: May 15, 2016 > LAST DAYS! Vice na: <http://www.fanofunny.com/guests/studioandromeda/index.html>

V. Biennial of Humor "Luigi d'Oliveira Guimaraes" Penela 2016 - Portugalsko

Pořádá: Municipality of Penela / Junta de Freguesia do Espinhal

Produkce: Humorgrafe. Artistic Director: Osvaldo Macedo de Sousa (humorgrafe.oms@gmail.com)

Téma: "From Honey to Sting" (od medu k žihadlu)

invite artists from around the world to philosophize about the role of bee / honey (and other derivatives, in addition to their role in biodiversity) in our society and at the same time, the role of humorist.

Deadline: 25. 6. 2016.

Adresa: humorgrafe.oms@gmail.com, humorgrafe@hotmail.com či na humorgrafe_oms@yahoo.com

Formát: via e-mail in digital format (JPEG 300 dpi A4)

Počet: do 4 works in black and white (one color with all its nuances - not accepted drawings with 2, 3 or 4 colors) Nutno poslat též information of name, date of birth, address and e-mail.

Ceny:

* 1. cena: V BHLOG- 2016 (€ 1,800)

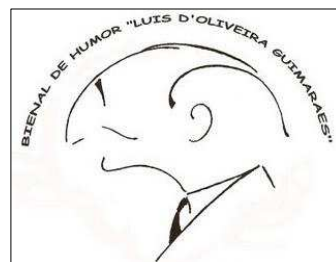
* 2. cena: V BHLOG- 2016 (€ 1,300)

* 3. cena: V BHLOG- 2016 (€ 800)

* Humor Revelation Prize V BHLOG- 2016 (€ 250)

(tato cena je jen pro domácí autory pod 25 let věku).

The jury, at its discretion, may grant "Special Awards" (António d'Oliveira Guimaraes, Municipality of Penela, Junta de Freguesia do Espinhal and Humorgrafe), an honorific title, with a trophy.

Katalog: *The jury grants the right to make a selection of the best works to exhibit in the space and catalog edition (which will be sent to all artists with works reproduced). The Organization shall inform all artists, by email, if they were selected for the exhibition and catalog, and also the winning artists.*

Vracení: *The works awarded, are automatically acquired by the Organization.*

Zasílání porotou oceněných a vybraných prací pro výstavu:

The originals of the winning entries must be submitted to the Organization (the original work made by computer is a high quality print in A4, with hand signature and numbered 1/1), because without such delivery, the monetary prize will not be unlocked.

Infokontakt: Osvaldo Macedo de Sousa (humorgrafe.oms@gmail.com) anebo: V Biennial of Humor Luíz d'Oliveira Guimaraes Culture Sector, Municipality of Penela, Town Hall Square, 3230-253 Penela - Portugal.

Výstava: V. Biennial Penela 2016 proběhne 3. - 21. 9. v Cultural Center of Espinhal.

Kalendárium

Krom osmičky propozic z minulého a předminulého GAGu jsme dnes zařadili do tabulky ještě desítku čerstvých, s uzávěrkami mezi posledním dnem května a 14. červencem tr. Jde o nabídku nejen novou, ale i velmi různorodou. Restauraci, která má tak pestré a globální menu počínaje kanadskou specialitou, přes čínskou, brazilskou i perskou až po tureckou „kuchyni“, byste asi hledali v Praze jen stěží - a to zde nechybí ani pasáž určená pro autory s čistě evropskými chutěmi - z Německa nebo Portugalska. No a naše tipy z minulého čísla zvou k ochutnávce polské a slovenské soutěže. Zrovna tak zbývá ještě čtrnáct dní času na obeslání tradičních konkurzů na Balkáně; v Bulharsku a Rumunsku. Ve všech soutěžích, které si zvolíte, vám přeje úspěch - **GAGmen**.

2016 !	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Květen	Int'l Comics and Cartoon Fest - Prizren, Kosovo - NEW!	**	15. 5. 2016	4
Pozdě!	Animal cartoon - Bělehrad, Srbsko	-	15. 5. 2016	3
Hoří!	Rock+Roll, MIKS - Sisak, Chorvatsko	****	25. 5. 2016	3
	Hranice, Quevedos Alcalá - Madrid, Španělsko	jen výstava	30. 5. 2016	4
Příhořívá...	Ex Vino - ex Veritas - Ruse, Bulharsko	***	31. 5. 2016	4
Příhořívá...	Bucovina - Suecava, Rumunsko	***	31. 5. 2016	4
Náš tip!	Umělá inteligence - Zielona Góra, Polsko	*****	31. 5. 2016	4
Náš tip!	Kýchání mozku - Prešov, Slovensko	****	31. 5. 2016	4
	Just for Laughs - Montreal, Kanada - NEW!	-	31. 5. 2016	5
Červen	ICACF - Chaoyang, Čína - Nové!	-	10. 6. 2016	5
	Medplan - Terezina, Brazílie - Nové!	**	14. 6. 2016	5
	City Complexities I.C.C. 2016 - Irán - novinka!	**	20. 6. 2016	5
	Biennial of Humor - Penela, Portugalsko - Nové!	***	25. 6. 2016	5
	ICC 2016, Haifa, Izrael - NEW!	****	27. 6. 2016	5
	Stavebnictví a člověk Atila Ozer-Eskisehir, Turecko, new!	****	30. 6. 2016	5
	Smartphone, Grafikatur - Lubben, Německo - Nové!	****	30. 6. 2016	5
červenec	Smetí, odpadky - Berlín, Německo - NOVÉ!	***	10. 7. 2016	5
Náš tip!	Nasreddin Hodža - Istanbul, Turecko - Nové!	*****	14. 7. 2016	5

